LIET. B
TAU
DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia
Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont., Canada

Nr. 28 (548) TORONTO, Ontario 1960 m. liepos (July) mėn. 14 d. Kaina 10¢

Žalgiris

Liepos 15 d., t.y. šį penktadienį, sukanka lygiai 550 metų nuo Lietuvos istorijoje epocninio Žalgirio mūšio, visą senosios Lietuvos valstybės gyvenimą įstačiusio į naujas sąlygas, pakreipusio jį naujais keliais. Dėl to jo atsiminimas tebėra gyvas ir minimas ir po pusšešto amžiaus.

Viduramžinės Europos būdingiausias politinio gyvenimo bruožas buvo gajaus germaniškojo pasaulio veržimasis į Rytus, literatūroje įprastas vadinti vokišku vardu — Drang nach Osten. Jo aukomis pagaliau krito visi vakariniai slavai, o 13 amž. pradžioje germaniškojo pasaulio banga pasiekė ir aisčių žemes. Jį čia atstovavo kryžiuočių Ordinas, 1230 m. pradėjęs savo puolimus nuo Vyslos per Prūsiją, o po 7 metų perėmęs ir trumpai tegyvavusio kalavijuočių Ordino palikimą Latvijoje. Kai 1283 m. kryžiuočiai pasiekė Nemuną, Lietuva atsidūrė tarpe dviejų kolonijinių vokiškų Ordino valstybių, norėjusių susilieti į vieną ir atkirti Lietuvą nuo Baltijos jūros. Taip prasidėjo amžinos kovos, užtrukusios pusantro šimto metų.

Kryžiuočiai buvo tuo laiku vienintelė organizacija, galėjusi priimti savo tarpan visą germaniškojo pasaulio riterių šeimų (jaunesnųjų vaikų) perteklių, o be to, kaip pripažinta pagonių kultūrintoja ir krikščioniškojo pasaulio saugotoja nuo jų puolimų (be lietuvių daugiau pagonių Europoje jau nebebuvo), nestokojo nei narių, nei talkininkų svečių, nei ištisų valstybių paramos. Lietuvai, vadinasi, teko grumtis ne vien su pačiais kryžiuočiais, bet su visu germaniškuoju pasauliu. Suprantama, kad teko sukaupti visas jėgas, nuolat budėti ir visą valstybės politiką derinti prie šito pagrindinio uždavinio — apginti vakarų sienas. Dėl jo pagaliau buvo sueita į glaudžius ryšius su Lenkija, nes reikėjo sąjungininkų. Nemuno sieną išlaikyti sunkiai sekėsi. 14 a. antroje pusėje kryžiuočiai jau užvaldė visą jo vagą iki pat Kauno, o kritiškais politiniais momentais Lietuvos valdovai, kad ir negalvodami darą tai amžiams, buvo priversti užleisti kryžiuočiams ir visą Žematiją. 1382 m. taip padarė Jogaila, o Vytautas net tris kartus — 1384, 1398 ir1404 m. Atrodė, kad kryžiuočiai savo tikslą bus jau pasiekę ir skubotai malšino nenusilenkiančius žemaičius, jų krašte statė savo pilis. Bet čia atėjo Žalgiris, kuris nušlavė visas tas viltis ir germaniškojo pasaulio bangas sulaikė visiems 500 metų.

Kad sprendimas artėja, buvo aišku iš anksto. 1409 m. rudenį, kai Ordinas susikibo su Lenkija Dobrynėje, Vytautas pasiuntė kariuomenę paimti savo globon sukilusius Žemaičius. Kadangi karui dar nebuvo galutinai pasiruošta, po mėnesio buvo padarytos paliaubos, o diplomatams ginčijantis, kam turi priklausyti Žemaitija, abiejų pusių buvo skubiai telkiamos jėgos bei priemonės lemiamam mūšiui.

1410 m. birželio 5 d. pradėjusi žygį iš Vilniaus, Lietuvos kariuomenė su lenkais sutartą susitikimo vietą prie Vyslos tilto Červinsku pasiekė birželio 29 d., nužygiavusi apie 500 klm. (virš 300 mylių). Liepos 15 d. Lietuvos ir Lenkijos pajėgos, jau paėmusios keletą kryžiuočių pilių bei miestų, atsidūrė prieš jų didžiulę kariuomenę, išsirikiavusią arti 3 mylių pločiu tarp Gruenwaldo (Žalgrio) ir Tannenbergo, o tos dienos vakare kryžiuočių tik likučiai padrikai bėgo Marienburgo kryptimi, kovos lauke palikę kritusią visą vadovybę, didžiąją dalį karių ir visą karinę mantą.

Stiprios Ordino pilys ir politinės sąlygos Ordiną nuo galutinio jo likvidavimo išgelbėjo. Bet jis jau niekad nebeatgavo savo senosios galybės ir niekad nebebuvo taip pavojingas Lietuvai, o taip pat ir Lenkijai. Sekančiais metais Torunės taikos nustatyta siena tarp Lietuvos ir kryžiuočių išliko nepakeista per 500 metų, o pati Ordino valstybė 16 amž. pradžioje visai išnyko — virto pasaulietiška Prūsijos kunigaikštija.

Istorinėje literatūroje dar karštai tebesiginčijama, kas nulėmė kautynes, kas joms vadovavo ir kam priklauso laimėjimo garbė. Kiekvienu atveju laimėtojai buvo du pusbroliai lietuviai, o laimėjimo reikšmė aiški ir neginčijama.

Vokiškasis pasaulis Žalgirio smūgį skaudžiai atjautė ir kai I Pasaulinio karo pradžioje Hindenburgas maždaug tame pat rajone sutriuškino Rusijos Samsonovo armiją, vokiečiai tarėsi nors po 500 metų atsilyginę Rytams ir tą mūšį taip pat pavadino Tannenbergo mūšiu, o vėliau ten didingame mauzoliejuje palaidojo ir patį Hindenburgą. Šiandien mauzoliejus išsprogdintas, o toji sritis yra valdoma lenkų, kurie kaip tik šiuo metu ten iškilmingai švenčia mūšio sukaktį.

ŽALGIRIO MŪŠIS. Dail. J. Mateikos paveikslas. Centre matyti k rdą iškėlęs Vytautas Didysis, dešinėje pusėje augštai vadovietėje Jogaila, kairėje pusėje ant balto arklio kryžiuočių did. magistras Ulrich von Jungingen.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Šiemet ekskursijų į Lietuvą organizavimas buvo paskelbtas labai anksti, betgi jis vyko tylomis. Net nei Čikagos "Vilnis", nei Niujorko "Laisvė", nei Toronto "Liaudies Balsas" apie jas mažai tepranešinėjo, o trumpi užsiminimai, kurie vėliau pasirodė netikslūs, rodo, kad ir mūsų raudonieji nedaug težinojo.

Dabar jau yra pranešta, kad į Lietuvą yra jau nuvykę dvi ekskursios. Pirmoji, kurioje yra 16 čikagiečių ir 3 detroitiečiai išvyko liepos 3 d. vakare iš Niujorko ir per Briuselį bei Varšuvą, kur persėdo į lenkų lėktuvą, Vilnių pasiekė liepos 5 d. Antroji ekskursija, pasak "Vilnies" "daugiau kaip 20" asmenų, išskrido taip pat iš Niujorko liepos 7 d. per Kopenhagą, Helsinkį ir Maskvą. Jie taip pat jau, be abejonės, pasiekė Vilnių.

Apie pirmąją grupę "Vilniai" telegrama koresp. A. Vaivukstas jau pranešė šitokių žinių:

Vilniaus aerodrome juos pasitikę kultūros min. pavad. M. Meškauskienė, kultūrinių ryšių su užsieniu d-jos pirm. P. Ratomskis, žurnalistų sąj. atst. V. Zenkevičius, partijos istor. instituto dir. R. Šarmaitis, instituto dir. A. Sutkus, 'Tiesos" vyr. red. Zimanas ir daug kitų. Atvykusius pasveikinęs Ratomskis, o jų vardu kalbėjęs ekskursijos vadovas J. Pauliukas, Jonikas, Astrauskienė, Vasiliauskienė, Tvaskienė, Vėšys ir dr. Margeris, kuris sakęsis, kad pernai Lietuva jam taip patikusi, jog šiemet vėl antrą kartą ją turėjęs aplankyti. Pirmą kartą grįžęs jis pasakojęs tik teisybę, o dabar 100.000 kartų sakysiąs tik teisybę. Įdomu, kad jis jau iš anksto žino, kokie bus įspūdžiai . . .

Jie visi buvę apgyvendinti Vilniaus viešbuty (buv. Jurgio). Sekančią dieną lankę sostinės įžymybes, užkopę ant Gedimino kalno, lankęsi naduotuvėse, susitikinėję su giminėmis ir pažįstamais. Lietuvoje jie išbūsią išviso 20 dienų ir dar 5 dienas lankysią "įdomesnes vietas kitose tarybinėse respublikose" ir atgal išskrisią iš Maskvos liepos 29 d. rytą.

Kaip praneša "Vilnis" pirmojoje ekskursijoje daylvauja: "Vilnies' red. L. Jonikas, administratorius J. Pauliukas su žmona Ethel, G. K. Budris, St. Vėšvs, Al. Petronis, dr. A. Margeris, P. Malinauskas, A. Mockienė, Mr. J. Kenan, M. Vasiliauskienė, J. Zdanis, Ch. Morkūnas, N. Žalga, A. Žinis (visi iš Čikagos) ir V. Kirvela, N. Astrauskienė ir L. Tvaskienė iš Detroito. Čikagiškių išvardinta 15, nors sakoma, kad esą jų 16. Kažkuris praleistas.

"Vilnis" ir "Laisvė" rašo, kad šiemet iš JAV vyksią dar dvi ekskursijos rugpiūčio mėn. Esą, kelionių biuruose esą dar daug užsirašiusių ir "ne anksčiau ar vėliau, kai tik ateis jų eilė, vyks". Kodėl tenka laukti, ar yra kokia kvota, ar skriningai uždelsia, taip ir neaišku.

Iš Kanados liepos 13 d., šį trečiadienį, išvyksianti 13 asmenų grupė — vieni per Varšuvą, kiti per Maskvą. Toronte kalbama, kad šioje kanadiečių grupėje būsianti tik viena torontietė — Ročienė. Kiti esą parinkti iš kitų Kanados vietovių.

Vaistų siuntimas į Lietuvą

Gavome tikrų žinių, kad vaistų siuntimas į Sovietų Sąjungą ir jos okupuotus kraštus nuo š.m. spalio 1 d. pertvarkomas. Nuo tos dienos, sovietams reikalaujant, visi vaistų siuntinukai privalės turėti receptus, išrašytus ir antspauduotus sovietų daktarų. Receptuose turės būti įrašas: 'vaistams iš užsienio". **Be tokių receptų vaistų siuntinėliai po spalio 1 dienos nebus įteikiami.**

Kaip ir kuriomis sąlygosmis daktarams bus leista rašyti receptus 'vaistams iš užsienio" — nežinome. Iki šiol tokie receptai buvo duodami labai nenoromis, kiti gydytojai visai jų nerašydavo, teisindamiesi, jog uždrausta.

Norėtųsi visiems vaistų siuntėjams į Lietuvą ar SSSR patarti, kad chroniškiems ligoniams didesnes vaistų atsargas pasiųstų prieš rugsėjo 1 d. Vėliau siuntinių be receptų nebebus galima siųsti.

Nereikėtų pulti į paniką ir tuoj pat siųsti betką ir betkam. Vaistai nėra saldainiai. Jei nereikalingi — gali labai pakenkti. Tačiau, kurie yra įsitikinę vaistų reikalingumu, liepos ir rugpiūčio mėnesio drąsiai dar gali pasiųsti ir be receptų.

Didesnius kiekius siunčiant reikia daboti, kad gavėjas nebūtų įtartas spekuliavimu.

Siuntoms skolon virš $50 vertės reikia su užsakymu į BALFą atsiųsti ir $50 rankpinigių. Toks yra BALFo Centro Valdybos nutarimas.

Vaistų siuntiniams per BALFą kreditas duodamas neilgesniam kaip vieno mėnesio laikui.

Kun. L. Jankus,
BALFo Reikalų Vedėjas.

Suvalkų trikampio lietuvių veikėjai bei šiaip tautiečiai yra nukentėję dėl susirašinėjimo su užsieniais ir dėl aprašymų spaudoje. "Gazeta Bialostocka" yra paskelbusi ilgokus nepalankius rašinius apie kaikuriuos Suvalkijos lietuvius. Vienas tautietis laiške, kur pasiteisina dėl nerašymo, sako: "Tiesa pas mus brangiai atsieina, o meluoti ir girtis nėra kuo".

KAS NAUJO KANADOJE?

Per Niagaros krioklį persirito 7 metų berniukas Roger Woodword ir išliko gyvas. Su kitais jisai buvo motorlaivy, tolokai nuo krioklio. Apvirtus motorlaiviui berniukas pateko greitai nešančion srovėn ir liko per uolas nublokštas žemyn. Jo sesuo buvo turistų išgelbėta, o vairuotojas paskendo. Berniukas turėjo užsidėjęs gelbėjimo plūdę, kuri išlaikė jį vandens paviršiuje. Priplaukęs laivas jį išgriebė sveiką, su vietomis nubraukta oda. Tai pirmas toks įvykis Kanadoj. Kiti trys asmenys buvo persiritę tam tikrose statinėse ir vienas jų tebegyvena.

•

Moralinio apsiginklavimo sąjūdis MRA susilaukė kritikos feder. parlamente. H. W. Herridge, CCF atstovas, pavadino šį sąjūdį fašistiniu ir protestavo prieš jo įrašymą tikybinių grupių eilėn. Jo nuomone, tai esąs politinis sąjūdis ir todėl neturįs teisės naudotis privilegija nemokėti mokesčių už gaunamas aukas. Mokesčių min. G. Nowland pareiškė, kad sąjūdžio tikybinis pobūdis buvęs pripažintas liberalų vyriausybės, ir jis nematąs reikalo elgtis priešingai. Kiti parlamento atstovai irgi pasisakė prieš Herridge nuomonę. C. W. Carter pažymėjo, kad panašius puolimus prieš tą sąjūdį skelbia komunistu "Canadian Tribune". Tikrumoje moralinio apsiginklavimo sąjūdis yra antikomunistinis, JAV protestantų vadovaujamas ir yra išsiplėtęs daugelyje kraštų.

•

Nelegali kiniečių imigracija Kanadon pasitvirtino, pareiškė teisingumo min. Fulton. Policija surinkusi pakankamai įrodančių duomenų ir kai jie bus galutinai surinkti, liks perduoti teismui. Bylos būsią keliamos tik prieš pasipelnančius agentus. Skundai iš kiniečių pusės dėl policijos elgesio, ypač Hong Kongo pareigūnų, pasirodę nepagrįsti. Vyriausybė nemananti atsisakyti jų paslaugos, nes tai būtų mostas slaptųjų agentų naudai. Kiniečių bendruomenė yra protestavusi dėl policijos metodų. Pastaruoju metu jie, pasak dr. H. W. Lore, Ontario kiniečių bendruomenės pirm., sušvelnėję. Esą ir Hong Kongo pareigūnai pasidarę mandagūs.

•

Indėnų reikalu parlamento speciali komisija pareiškė, esą atėjęs laikas duoti jiems daugiau savivaldos. Indėnų įstatymo paragrafas 112, verčiąs įsijungti Kanados gyveniman bei pilietybėn, esą, turėtų būti išbrauktas. Vyriausybė tuo paragrafu niekada nesinaudojusi. Indėnų reikalų komisijoj dalyvauja kaip antrasis pirm. indėnas J. Gladstone, senatorius.

•

Naują vyriausybę Quebeco provincijoje sudarė liberalų partijos vadas J. Lesage, pasiimdamas premjero ir finansų min. pareigas. Jo vyriausybėn įeina 16 ministerių; kaikurie jų yra pasiėmę po dvi ministerijas. Tautinės vienybės partijos vyriausybėje buvo 21 ministeris. Naujasis premjeras pažadėjo visą eilę reformų, ypač švietimo srityje. Švietimo reikalai numatyti sutelkti jaunimo ministerio P. Gerin-Lajoie rankose. Jam būsią pavesta įvykdyti liberalų partijos pažadus įvesti nemokamą švietimą iki universiteto imtinai, prailginti privalomą mokslą iki 16 m., duoti vadovėlius nemokamai. Taipgi numatomos reformos policijoj ir provincijos tarnautojų sistemoj.

GEDIMINAS JANUŠONIS IŠTEISINTAS

Byla Gedimino Janušonio, kuris birželio 24 d. Niagaros kurorte lankantis Maskvos miesto burmistrui Nikolai Ivanovič Bobrovnikovui paleido į jį du kiaušinius, išreikšdamas bendrą visų pavergtųjų žmonių protestą bolševikinio imperializmo atstovui, įvyko šį pirmadienį, liepos 11 d., 10 val. Niagara Falls, Ont., miesto teisme. Ji buvo sukėlusi nepaprasto susidomėjimo netik Kanados, bet ir viso pasaulio spaudoje. Teismo salė, talpinanti arti porą šimtų žmonių, buvo pripildyta lietuvių, latvių, estų, ukrainiečių ir nemažai kanadiečių. Gediminą Janušonį šauniai gynė žymus baudžiamosios teisės žinovas lietuvių bičiulis parlamentaras Arthur Maloney, greit pasidaręs visos bylos centru.

Teismo akivaizdoje pirmiausia advokatas apklausinėjo kaltinamąjį, kuriam buvo pateikti du kaltinimai — užpuolimas ir ardymas viešosios tvarkos. Abejais atvejais Janušonis sakėsi esąs nekaltas. Jis metęs į rusą kiaušinius, ne kad jį užgautų fiziškai, bet kad iššauktų incidentą visoje Kanadoje nuskambantį nuo rytų iki vakarų, primenantį šio krašto gyventojams, kad nekalti rusų agentų vizitai šiame krašte yra labai nenaudingi ir pažeminą Kanadą. Jis nenorėjęs pataikyti nei

(Nukelta į 8 psl.)

Savaitės įvykiai

Praėjusi savaitė buvo gausi politiniais sąmyšiais Europoj, Amerikoj ir Afrikoj. Naujų atsigavimo ženklų rodo neofašizmas Italijoj, veikiąs socialinio sąjūdžio vardu. Genujoj turėjo įvykti jo suvažiavimas, bet prieš jį ėmė demonstruoti kairiosios grupės ir komunistai. Policija uždraudė neofašstų suvažiavimą, bet rimties neatstatė, nes demonstruoti ėmė ir vieni ir kiti. Kai policija uždraudė vsas demonstracijas, komunistai savo pajėgas nukreipė į policiją, kuri, besigindama, Reggio Emilia vietovėje nukovė 5 demonstrantus. Tai sukėlė didelę komunistų ir socialistų įtūžimą visoj Italijoj. Komunistų vadovaujamos darbininkų unijos buvo paskelbusios visuotinį streiką, tačiau nevisur jis pasisekė. Jų noras — nuversti premjero Tambroni vyriausybę, ●
vos besilaikančią, nes ji remiasi krkšč. demokratų ir 24 neofašistų balsais, kurie pastaruoju metu tapo labai netikri. Vyriausybė paskelbė seime, kuriame įvyko net muštynių dėl pastarųjų įvykių, ginsianti visom jėgom respubliką, atsidūrusią pavojuj. Panaši būklė buvo susidariusi Italijoj 1922 m., kai po susirėmimų miestuose valdžią paėmė B. Mussolini, atžygiavęs Romon su savo kovūnais.

KOVA DĖL CUKRAUS

Kūbos diktatorius F. Castro, komunistų ir Sov. Sąjungos remiamas, paskelbė politinę kovą JAV-bėms, apkaltindamas jas "imperializmu". Nusavinęs visą eilę amerikiečių nuosavybių, paskelbė paimsiąs žibalo valyklas. JAV kongresas priėmė įstatymą, pavedantį prezidentui sumažinti ar net sustabdyti cukraus importą iš Kūbos. Prezidentas nedelsdamas sulaikė beveik visą likusią šių metų importo dalį — 700.000 tonų $92.500.000 vertės. Kadangi cukrus yra Kūbos pagrindinis pajamų šaltinis, tai gerokai atsilieps krašto ekonomijai, nes nebus surastos kitos rinkos. Castro pareiškė, kad Kūba esanti pasiryžusi laimėti netik žibalo, bet ir cukraus kovą. Jis yra pasiruošęs nusavinti visą amerikiečiams priklausantį turtą. Jo dar esą apie $500 mil. vertės. Castro agentai jau ieško rinkų komunitsniuose kraštuose. Didžiausias jo rėmėjas tuo tarpu yra N. Chruščiovas, kuris grįžęs iš Austrijos Maskvon pareiškė esąs Castro pusėje ir, jei JAV pulsiančios Kūbą, paleisiąs atomines raketas. Prez. Eisenhoweris paskelbė pareiškimą, esą JAV jų nenusigąs ir komunizmui įsigalėti Kūboje neleis. Kaikurie amerikiečių politikai mano, kad sovietai ketina įrengti Kūboj savo karines bazes ir kad JAV turėtų jau dabar imtis karinių priemonių. Ramesnieji gi siūlo izoliuoti Kūbą politiškai ir ūkiškai. Kiek tai seksis, dar nežinia. Meksika pvz. pasisakė palaikanti Kūbą. Pačioj Kūboj daugelis F. Castro šalininkų nusisuko nuo tokios jo politikos. Pvz. revoliucinės vyriausybės pirmasis premjeras J. M. Cardone, kuris buvo paskirtas Kūbos ambasadoriu Vašingtone, atsisakė nuo paskyrimo ir paprašė politinės globos Argentinos ambasadoj Havanoj. Jo keliu yra nuėję visa eilė diplomatų ir šiaip veikėjų.

VEJA LAUK BALTUOSIUS

Buvusi kolonija Belgų Kongas tapo Kongo respublika. Premjero P. Lumumba vyriausybė perėmė iš belgų visą valdžią. Iškilmėse dalyvavo pats Belgijos karalius Baudouin, vyriausybės atstovai, atlaikytos atitinkamos pamaldos. Buvo manyta, kad nepriklausomybė visiems duos geresnį gyvenimą. Įvyko betgi kitaip — kilo suirutė, pastačiusi pavojun visą valstybę. Prasidėjo vidaus kovos tarp atskirų genčių dėl įtakos valdžioje. Kariuomenės daliniai Thysville, netoli sotsinės Leopoldville, sukilo prieš savo belgus karininkus, juos suėmė, apsiginklavo ir pasileido į sostinės gatves plėšti ir vyti lauk baltųjų. Užėmė svarbiąsias įstaigas ir paralyžavo valdžią. Pastarosios atstovai skubėjo tartis su sukilėliais, o baltieji, ypač moterys su vaikais, bėgo į prancūziškąją Kongo dalį. Premjeras sutiko pakelti kariams atlyginimą ir laipsnius, atleisti visus belgų karininkus. Išlaikymas vieningos kariuomenės, 25.000 vyrų, Kongui yra gyvybinės reikšmės reikalas, nes kaikurios krašto provincijos gali atsiskirti. Katanga, turtingiausia provincija, jau paskelbė savo autonomiją ir vyriausybę. Belgai tokia būkle yra susirūpinę ir siunčia lėktuvais naujus parašiutininkų būrius sustiprinti 2000 ten paliktų karių. Belgų karinės bazės Konge paliktos neribotam laikui. Vyksta kovos su kongiečių kariniais daliniais keliose vietose.

Naujojoj Somali respublikoj, sudarytoj iš britų ir italų Somalijų, irgi ne kuo geriau. Naujai valdžiai tenka grumtis su politiniais ir ūkiniais sunkumais. Iš 2,5 mil. gyv. 90% analfabetai, mokyklų mažai, nėra kelių nei uostų ilgame pajūrio ruože. Dalis Somali žemių tebėra prancūzų, etijopų ir kenų valdžioj. Ūkinė pagalba yra pažadėta iš JT, JAV ir kitų kraštų.

NEPRIKLAUSOMYBĖ KIPRUI

Po dešimties metų kovų, ilgų derybų pagaliau Kipro sala priartėjo prie nepriklausomo gyvenimo. Partizaninės kovos buvo pradėtos prieš britus šūkiu susijungti su Graikija, bet vėliau buvo pasukta nepriklausomybėn. Su tuo sutiko visi suinteresuoti — Graikija, Turkija ir Britanija. Nepriklausomybės paskelbimas buvo dukart atidėtas nesutariant dėl britų karinių bazių dydžio, jų teritorijos valdymo ir pan. Pagaliau buvo sutarta ir dėl to. Beliko tik oficialus nepriklausomybės paskelbimas britų parlamente ir valdžios perdavimas išrinktam Kipro prez. arkiv. Makarios. Turkų mažumai, sudarančiai 20% gyv. iš 550.000 gyv., teks vicepreziden tūra, trečdalis narių kabinete ir visose valsytbės tarnybose. Britai pažadėjo duoti 12 mil. svarų paramos per 5 metus, o Kipras — tapti britų bendruomenės nariu.

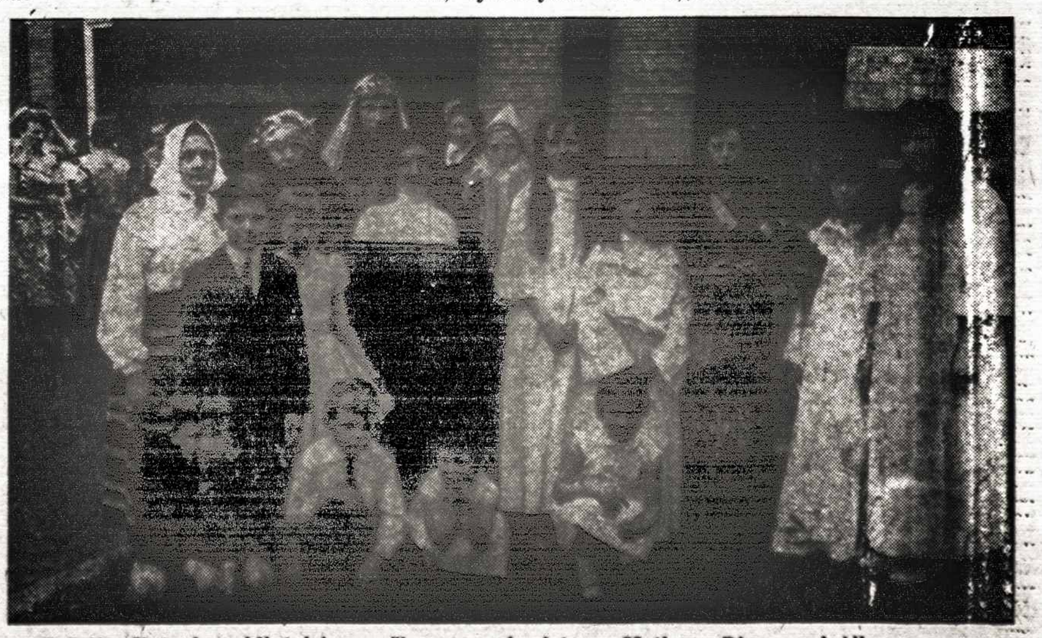

Belgijos lietuvių vaidintojai su režisore ses. Agniete po Motinos Dienos minėjimo.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija.
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Canada. Tel. EM. 8-6813.

PADĖKIME JAUNIMUI

Lietuvių Katalikų Sielovada Vokietijoje, matydama dieną iš dienos progresuojantį lietuviškojo jaunimo nutautėjimą, ryžtasi ir šiais metais tą nelemtą vyksmą mėginti apstabdyti per vaikų ir jaunimo vasaros stovyklą. Jau daugiau kaip prieš pusmetį buvo susitarta su PLB Vokietijos Kr. Valdyba, kurios pirmaeilis tikslas yra lietuviškumo išlaikymas ir ugdymas, tą stovyklą organizuoti bendromis jėgomis. Krašto Valdyba tikėjosi tam tikslui gauti lėšų. Tačiau, deja, visai neseniai paaiškėjo, kad lauktosios subsidijos nebus galima gauti ir to išvadoje Kr. Valdyba nutarė pradėto darbo atsisakyti. Sielovada, pasitikėdama lietuviškosios pasaulio visuomenės lietuviškuoju sąmoningumu ir vokiečių bei tarptautinių organizacijų duosnumu Pasaulinių Pabėgėlių Metų proga, vistik ryžtasi organizuoti vasaros stovyklą bent katalikiškajam lietuvių jaunimui. Ligi šiol jau yra susiregistravę virš 130 vaikų ir jaunuolių nuo 10 ligi 18 metų amžiaus, kurių didžioji dalis beveik visą laiką praleidžia nelietuviškoje aplinkoje. Jie susirinks į Vasario 16-tosios gimnazijos patalpas keturioms savaitėms, klausytis lietuviškų paskaitų, mokintis lietuviškų dainų, susipažins su lietuviškais papročiais ir turės progos pajusti, kad būti lietuviu nėra pažeminimas, o garbė. Apie 50 iš jų dalyvaus taip pat tarptautiniame eucharistiniame kongrese Miunchene ir tuo būdu prisidės prie lietuvių reprezentavimo šiame pasauliniame katalikų susitikime eucharistinei puotai švęsti. Visa tai reikalauja didžiulių lėšų. Išlaidos dar padidėja, kadangi už pasinaudojimą gimnazijos patalpomis Kr. Valdyba, šalia faktinų išlidų, dar reikalauja sumokėti gimnazijai į dieną už kiekvieną dalyvį po pusę markės, kas iš viso sudaro apie DM 2000. Visa stovykla provizoriniu apskaičiavimu atsieis apie DM 20.000 arba apie $5.000.

Todėl aš apeliuoju į viso pasaulio lietuvių lietuviškąją sąžinę ir geraširdišką duosnumą: **ateikite į pagalbą savo auka!** Kiekvienas skatikas bus didelis pasitarnavimas mūsų junimo lietuviškai ir religinei dvasiai ugdyti.

Aukas prašau siųsti mano adresu: Tėv. Alfonsas Bernatonis, (16) Dieburg, Minnefeld 34, W. Germany.

Kaip visuomet taip ir dabar lieku giliai įsitikinęs, kad mano prašymas bus išgirstas.

Jūsų
Tėv. Alfonsas Bernatonis,
Sielovados Direktorius.

Pavergtųjų savaitės vyriausybė neskelbs

Kaip "TŽ" jau buvo pranešta, Toronte veikianti Mutual Co-operation League of Canada birželio 13 d. kreipėsi į Kanados premjerą Diefenbakerį prašydama paskelbti Kanadoje "Pavergtųjų savaitę". Tuo reikalu buvo pasiusta premjerui lygos plenumo rezoliucija. Birželio 23 d. laišku premjero pavestas jo asmens sekretorius M. J. Deacey atsakė tuo reikalu šitaip:

"... Kai dėl Tamstų rezoliucijos, prašančios ministerį pirmininką paskelbti proklamaciją, 1960 m. liepos mėnesio pirmąją savaitę skelbiančią "Pavergtųjų tautų savaitę", Kanados vyriausybė šitokios rūšies rezoliucijų neskelbia, išskyrus vieną išimtį, būtent "Gaisrų išvengimo savaitę". Čia vyrauja praktika atskiroms organizacijoms metų bėgyje laisvai skelbti tam tikras savaites, paskirtas specialiems tikslams".

LATVIS ATVYKO AMERIKON

Buvęs Latvijos karininkas Janis Simcons, 52 m. amžiaus, per Maskvą atskrido į JAV pas žmoną ir penkiolikametį sūnų. Jie buvo perskirti sovietinės okupacijos 1945 m., kai J. Simsons pateko į sovietų rankas, o jinai, buv. mokytoja, su sūneliu išbėgo Vokietijon. Janis S. buvo nuteistas Leningrade 1946 m. 20-čiai metų priverčiamųjų darbų stovyklon kaip "Latvijos išdavikas". Patekęs tolimojon Vorkuton, jis turėjo dirbti kaip angliakasis arti 8 metų. Kaip ir daugelis kitų, susirgęs džiova, be to, miręs Stalinas, ir sąlygos palengvėjusios. Palengvėjimas betgi atėjęs 1954 m. kaliniams paskelbus streiką ir sutikus kasti anglį tik stovyklos reikalams. Susirūpinę Maskvos pareigūnai buvo atvykę išklausyti kalinių skundų ir po to sąlygos buvusios pagerintos, ligoniai bei nedarbingi paleisti. Jų tarpe buvęs ir Janis S. Vėliau jam pavykę susirišti laiškais su žmona, kuri kreipusis pagalbos į JAV viceprez. Nixoną. Pastarasis, lankydamasis Sov. Sąjungoj, buvo nusivežęs sąrašą kelių šimtų asmenų, gyvenančių Sov. Sąjungoj ir turinčių savo šeimas JAV. Sąrašas buvo pateiktas Chruščiovui, kurio dėka ir Janis S. gavo vizą išvykti.

Reikalauja savo žemių

V. Vokietijoj įvyko net trys vokiečių tremtinių kongresai, Miunchene buvo suvažiavę 350.000 sudetų, Bochume — 80.000 pomeraniečių ir Dinkelsbuehle—7.000 saksų. Miunchene kalbą pasakė V. Vokietijos eismo ministeris Seebohm, pabrėždamas, kad sudetai nori pasilikti vieninga tautine grupe, dirbti suvienytai Europai, kuri remtųsi krikščionybe, teisingumu, laisve ir rūpintųsi įgyvendinimu kontroliuojamo nusiginklavimo. Krašto apsaugos min. Strauss pareiškė, kada tikroji vokiečių ištremimo priežastis esanti užsimojimas atkelti geležinę uždangą iki Atlanto. Ateities Europos tvarkymas negalįs remtis vien savisprendos teise, nes šis būdas nesąs pakankamas išspręsti visoms problemoms. Sudetų pirm. Krueger pakartotinai pažymėjo reikalą atsisakyti keršto ir visas jėgas telkti suvienytai Europai. Bochume suvažiavusiems Pomeranijos vokiečiams kalbėjo V. Vokietijos min. v. Meerkatz ir pareiškė, kad federacinė vyriausybė esanti visų ištremtųjų globėja bei patikėtinė, kalbanti visos tautos vardu. Rytinių žemių vokiečiai niekad neatsižadėsią, nes tai būtų veidmainiška ir neįtikima. Vidaus r. min. šiaur. Westfalijos Dufhues reiškė reikalavimą respektuoti žmonių laisvę bei išlaisvinti pavergtuosius visame pasaulyje.

Steigiamojo Seimo 40 metų sukaktis

ZENONAS IVINSKIS

II.
Steigiamojo Seimo darbai

Kai 1920 m. geužės 15 d. Kaune pirmam iškilmingam posėdžiui rinkosi Steigiamasis Seimas, iš atstovų veidų buvo matyti, kad vyravo jaunoji karta. Juk toji jaunoji generacija, savo idealizmu ir tautiniu entuziazmu, buvo taip energingai prisidėjusi prie valstybės kūrimo darbo. **Jaunimas**, žinoma, buvo ir pirmųjų savanorių eilėse. Tad suprantama, kodėl ir į Steigiamąjį Seimą pateko 29 atstovai neturį nė 30 metų. Iš 112-kos išrinktų atstovų tik 8 tebuvo amžiumi perėję 50. Steigiamąjį Seimą kaip tik teko atidaryti seniausiai amžiumi iš visų atstovų, žinomai rašytojai Bitei — Gabrielei Petkevičiūtei (ji čia atstovavo liaudininkus demokratus). Bet ir ji ką tik tebuvo baigusi 59-ris. Vadinasi, nė vienas atstovas dar nebuvo pasiekęs 60-jų!

Šitas Steigiamojo Seimo atstovų jaunumas buvo ryškus atspindys jaunos valstybės, kuri ką tik buvo gimusi kovoje su svetimųjų jungu ir chaosu. Matome, kad tautai pasiryžo atstovauti Steigiamojo Seimo nariai, kurių dauguma iki tol mažai teturėjo patyrimo valstybiniame ir politiniame gyvenime. Užtat tuo labiau reikia atkreipti dėmesį ir įvertinti tuos darbus, kuriuos Steigiamasis Seimas yra atlikęs. Čia pat, tiesa, reikia pažymėti, kad žymios grupės į Steigiamąjį Seimą siuntė savo išbandytus senus veikėjus. Nuo krikščionių, šalia Mykolo Krupavičiaus, čia buvo būsimas vysk. Staugaitis, prel. Šaulys, Aleksandras Stulginskis. Liaudininkai, žinoma, savo tarpe turėjo dr. K. Grinių. Socialdemokratai — inž. Kairį, prof. Čepinskį ir t.t.

Formaliai nereikėjo lipdyti jokios koalicijos, nes krikščionių blokas, kurį sudarė Krikščionys demokratai, Ūkininkų sąjunga ir Darbo feedracija, surinko absoliutinę daugumą — 59 atstovus, kai kitoms partijoms ir grupėms beliko tik 53. Tai buvo 28-ni valstiečių sąjungos ir socialistinių liaudininkų (trumpai: valst. liaudininkų!), socialdemokratų buvo 12. Pateko dar 7 žydai, 3 lenkai, 1 vokietis ir du nepartiniai. Nors ir šitokioje sau palankioje balsu proporcijoje, krikščioniškasis blokas prie taip rimtos valstybinės naštos pakvietė ir valstiečių liaudininkų grupę, ir pats žymiausias to meto varpininkas, dr. Kazys Grinius, tapo ministeriu pirmininku. O į vyriausybę buvo įtrauktos tokie vadinami nepartiniai, kaip Ernestas Galvanauskas — finansams, Karoblis — teisingumui, o santarininkas R. Skipitis — vidaus reikalams.

Pirmiausiai Steigiamasis Seimas vienbalsiai patvirtino nepriklausomos Lietuvos atstatymą demokartinėje formoje. Kokie turėjo būti pagrindiniai jo darbai? Svarbiausias jo uždavinys buvo, žinoma, duoti tautai konstituciją, t.y. tuos pagrindinius įstatymus, ant kurių turėjo būti teisiškai paremtas ir tvarkomas visas Lietuvos valstybės politinis, kultūrinis ir visuomeninis gyvenimas. Tai buvo sunkus uždavinys, reikalaująs daug laiko, ir todėl Seimas pradžiai sudarė laikinę konstituciją, jau trečią iš eilės. Ji buvo dar 1920 m. birželio 10 d. patvirtinta.

Žemės reforma, savo valiutos įvedimas, universiteto įsteigimas turėjo būti kiti stambiausieji Seimo darbai ir rūpesčiai. Ne ilgai tačiau Seimas tegalėjo ramiai posėdžiauti. Lenkų ir bolševikų karo pasėkoje lenkai savo karines operacijas tvarkė nepaisydami sutartų demarkacijos linijų. Sulaužė pagaliau 1920 m. spalio 7 d. Suvalkuose pasirašytą sutartį. Kova už sostinę, pasidarė kova už visos Lietuvos valstybės egzistenciją. Toji kova pareikalavo visos tautos pastangų. Tokiu kritišku momentu ir Seimo atstovai negalėjo ramiai posėdžiauti... Einamiesiems reikalams palikus tik 9-nių atstovų komisiją, Steigiamojo Seimo nariai aktyviai įsijungė į krašto gynimo darbą. Išvažinėjo po visą Lietuvą, organizavo gynimo komitetus, rinko aukas, maistą, rūbus. Tėvynė ir jos nepriklausomybė juk buvo didžiausiame pavojuje. Taip praėjo penki mėnesiai — nuo spalio 1920-jų iki vasario 1921-jų visai nebuvo posėdžiauta.

Kai Steigiamasis Seimas vėl susirinko posėdžių, didelė darbų našta jo laukė. Reikėjo tvarkyti santykius su kitomis valstybėmis, reikėjo daryti sutartis, leisti visokius įstatymus, kurių pats gyvenimas įkandin nuolat reikalavo, o svarbiausia reikėjo duoti **valstybei konstituciją.**

Kitados garsėjo Lietuvos Statutas, tokis akivaizdus ir garsingas paminklas išvystytos teisinės samonės ir augštos juridinės kultūros, kuria buvo apreiškę to Statuto kūrėjai anoje Didžiojoje Lietuvos Kunigaikštystėje. 1588 metais, išleidžiant to Statuto III-ją redakciją, Lietuvos kancleris Leonas Sapiega, ilgai lyg kokiu Lietuvos šventu laikytas, su pasididžiavimu pristatė tą Statutą Lietuvos gyventojams. Senosios Lietuvos Įstatymai, rašyti prieš keturis šimtmečius, jau, žinoma, nebetiko antrajai, t.y. naujajai Lietuvos valstybei. Pats nepriklausomas gyvenimas reikalavo visko nauja! Juk naujoji Lietuva jau nebebuvo vien bajorų valstybė, kaip kitakos. Šios naujosios Lietuvos kūrėjai buvo kaip tik labiausiai valstiečių sūnūs.

Klausimas dabar buvo pats svarbiausias, kokią sistemą Lietuva pasirinks: seiminį režimą, ar prezidentinį, kaip pvz., yra šiandien JAV-se. Nusižiūrėjus netiesioginiai į kaikurių Europos valstybių bei demokratijų konstitucijas (jų prototipu buvo laikoma Belgijos konstitucija!), Lietuvai buvo parinktas **seiminis** režimas. Pagal Lietuvos konstituciją seimas ne tik leido įstatymus, prižiūrėjo vyriausybės darbus, tvirtino biudžetą, sutartis, bet jis pasiėmė dar eilę kitų teisių, pradėti - baigti karą ir t.t. Prezidentas, taip pat, kaip ir seimas, tik trejiems metams seimo absoliučia balsų dauguma išrenkamas, dviejų trečdalių seimo narių galėjo būti atstatytas. Prezidentas tačiau turėjo teisę paleisti seimą ir ne vėliau, kaip po 60 dienų, skelbti naujus rinkimus. Prezidento teisė, žinoma, buvo skirti ministerį pirmininką ir tvirtinti kitus ministerius, bet jie visi solidariai turėjo atsakyti seimui už vedamą politiką ir savo darbus. Seimas tad buvo svarbiausias valstybės organas. Jis buvo **betarpiškai pačios tautos** išrinktas ir ją reprezentavo. Demokratinis tad idealas, kurį Steigiamasis Seimas konstitucijoje taip gražiai apipavidalino, skaitėsi visuomeninis idealas. Jeigu vėliau buvo bandoma tokį nusistatymą ir pakritikuoti, tai reikėjo suprasti ir gyvai persistatyti ano meto sąlygas. Tauta buvo nusimetusi nekenčiamą rusų jungą ir sulenkėjusių dvarininkų įtaką. Tad toji tauta ir veržėsi prie laisvės taip, kaip veržiasi ištroškęs žmogus prie šaltinio... Iš valstiečių išaugę Lietuvos šviesuoliai ir norėjo tautai tokią laisvę duoti. Tauta buvo sąmoninama, auklėjama ir brandinama demokratiniam gyvenimui. Kad tai turėjo pareikalauti ilgesnio laiko, savaime buvo aišku. Produktas tad šitokios demokratinės dvasios, kur tautai per seimą paliko labai daug teisių, ir buvo Steigiamojo Lietuvos Seimo išdirbtoji konstitucija.

Reikšmingi buvo nuostatai, kurie nustatė valstybėje Bažnyčios bei religijos vietą. Prieš juos pasisakė kairiosios grupės. Svarbus buvo, pvz., punktas, kad visoms tikybinėms organizacijoms bus leista tvarkytis pagal savo teisinius nuostatus bei kanonus. Kai buvo priimtas paragrafas apie privalomą religijos mokymą mokyklose; 192 m. vasario mėn. liaudininkai iš koalicijos ir vyriausybės pasitraukė. Ir tada krikščionys, nors turėjo absoliučią daugumą seime, ministeriu pirmininku pakvietė nepartinį Ernestą Galvanauską.

Pati konstitucija tačiau 1922 m. rugpiūčio 1 d. buvo priimta vien krikščionių grupių balsais. Visos kitos grupės, nors aktyviai dalyvavo sudarant pačią konstituciją, nenorėjo prieš savo rinkikus imtis atsakymobės. Kai konstitucija jau buvo paskelbta ir nuo rugpiūčio 6 d. įsigaliojo, buvo atliktas didelis valstybinio gyvenimo darbas. Dabar galėjo būti paskelbti rinkimai į I-ji seimą jau 1922 m. spalio 10-11 dienomis. Jis išrinko buvusį Steigiamojo Seimo pirmininką Aleksandrą Stulginskį Lietuvos prezidentu. Sitaip, vadinasi, nuo 1922 m. galo valstybė perėjo į konstitucinį ir demokratinį parlamentarizmą. Bet prieš tai Steigiamasis Seimas per savo darbo dvejus metus dar atliko eilę kitų svarbių darbų.

(ELI).

Kolektyvizacija Lenkijoje nesiseka

Lenkijos žemės ūkis gerokai išsiskiria iš kitų Rytų bloko kraštų žemės ūkio formų. Paskutiniame Lenkijos žemės ūkio laikraščio "Gospodarka Planova" numeryje rašoma, kad trečiojo penkmečio (1961-65 m.) laikotarpyje jokio kolektyvizacijos paspartinimo žemės ūkio srityje nebūsią.

Visuose sovietinių satelitų kraštuose — išskyrus Lenkiją — 70-100% ūkių yra kolektyvizuota; tuo tarpu Lenkijoje kolektyvizuotos žemės siekia tik 12%, kurių maždaug 1% sudaro kolchozai; likusią dalį sudaro taip vadinamieji bandomieji ir valstybiniai veislininkystės ūkiai.

Minėtas lenkų laikraštis pažymi, kad geresnių rezultatų pasiekiama privačiuose ūkiuose. Dėl to Gomulkos vyriausybė leidžia ūkiui eiti sena, nesukolektyvinta vaga.

Nuo 1956 iki 1960 metų visa žemės ūkio gamyba pakilo vidutiniškai 3,6% metuose. Tuo tarpu valstybinių ūkių gamyba pakilo tik 0,3%. Nežiūrint, kad sukolchozinti ūkiai naudojasi valstybine parama, kaip kreditai, žemės ūkio mašinos, trąšos, bet jie toli gražu savo gamyba negali susilyginti su privačių ūkininkų gamyba. Sovchozai, o su jais drauge ir 2000 kolchozų, be abejo ir sekančio penkmečio metu bus geriau aprūpinti, nei privatūs ūkininkai. Laikraščio pranešimu, investicija "socialistiniam žemės ūkiui" siekia 6.900 zlotų vienam ha. Tai reiškia, kad suvalstybinti bei sukolchozinti ūkiai gaus tų lėšų 30% daugiau, nei privatūs ūkiai, kuriems investicijos siekia 5.000 zlotų. Bet čia reikia pastebėti, kad dalį tos sumos padengia patys ūkininkai.

Varšuva. — Ukrainiečių pogrindžio armijos vadas I. Špontak - Zalizniak, 1959 m. suimtas Čekoslovakijoje ir išduotas Lenkijai, š.m. birželio 24 d. Peremišlio teismo nuteistas mirti.

PRAEITO KARO PRISIMINIMAI

VOKIEČIŲ AVIACIJOS KOVOS

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vertė P. BRA-KAS

Jam atrodė, kad Šveinfurto šratinių guolių pramonė yra pavojuje. Jis įsakė visiems naikintuvams skristi į šią apylinkę. Jis galvojo, kad jo spėjimas pasitvirtino, kai lėktuvų žemės sekimo tarnyba netrukus pranešė apie garsus didelio lėktuvų kiekio, skrendančio Šveinfurto link. Nei viena bomba nenupuolė. Ir negalėjo nupulti, nes Dueren bombardavusieji bombonešiai jau skrido link namų. Mes bandėm įtikinti Goeringą, bet jis galvojo, kad jis geriau padėti suprantąs.

Tai buvo mūsų pačių naikintuvų skrendančių virš debesų garsai, apie kuriuos žemės tarnyba pranešė. Jie Goeringui atrodė priešo bombonešiais. Savaime aišku, naikintuvai, ieškodami bombonešių, praskrido pro Šveinfurtą į rytus. Dabar žemės tarnyba pranešė stiprius lėktuvų garsus skrendančius rytų link. Goeringas tuoj padarė išvadą, kad taikinys galįs būti Leuna. Naikintuvams buvo pasiųstas naujas įsakymas:

— Visi lėktuvai skrenda Leipcigo kryptimi! Visi lėktuvai skrenda Leipcigo kryptimi!

Naikintuvų vadovybė liovėsi bandžiusi perkalbėti Goeringą. Vėl visi lėktuvai praskrido pro Leipcigo apylinkes.

— Kur dabar? — klausėm mes vienas kito.

— Ką gi tie amerikonai yra sumanę? — klausė savęs Goeringas, sėdėdamas Karin salėje.

Nauja mintis. Škoda fabrikai prie Pilsen, matomai, yra jų tikrasis taikinys. Vėl vienas kitą besivejąs naikintuvai buvo nukreipti Pilsen link, nes pagal žemės sekimo tarnybos pranešimus "riebulis" tokias išvadas pasidarė.

Laimei debesys pradėjo sklaidytis ir tuoj kiekvienam galima buvo matyti pilną dangų vokiečių naikintuvų, bet nė vieno priešo bombonešio. Kai virš Pilsen ir saulė pasirodė, Goeringas galutinai suprato sėdis ne tam balne. Žinodamas, kad gerokai apsikvailino, jis viską pavertė juokais ir pasiuntė visiems dalyvavusiems daliniams telegramas, dėkodamas už sėkmingą apgynimą Koepernick tvirtovės nuo priešo bombonešių.

Atskirti priešą ir draugą buvo labai sunkus dalykas. Radaras nesugebėjo to išspręsti. Visą laiką turėjome didelių sunkumų. Šiek tiek mus ramino, kad ir sąjunginiukai turėjo tų pačių sunkenybių.

1943 m. mes visą savo gynybą vis daugiau ir daugiau kreipėm į amerikiečių dieninius puolimus. Anglai padarydavo didelių nuostolių mūsų miestams, žmonės daug kentėjo, bet amerikiečių preciziniai dienos puolimai karo vedimui buvo patys pavojingiausi. Anglai, palyginus, labai mažai žalos padarydavo karo pramonei.

Vienas iš labai drąsių, bet kartu gan sėkmingų vokiečių gynybai buvo Šveinfurto puolimai. Per pirmąjį puolimą 1943 m. rugpiūčio 17 d. iš 315 pasiekusių taikinį bombonešių 60 buvo numušta ir virš 100 sužalota. Iš mūsų pusės dalyvavo apie 300 naikintuvų ir praradome ne 228 lėktuvus, kaip amerikonai paskelbė, bet 25. Per antrą bombardavimą spalio 14 d. iš 226 bombonešių pagal amerikonų pranešimus tik 25 lėktuvai sugrįžo nesužaloti, 61 buvo numuštas, kiti smarkiai sužaloti. Netekome 35 savo naikintuvų. Mirtinas pavojus šratinių guolių fabrikams kuriam laikui buvo atitolintas.

(Šveinfurto oro kautynės buvo vienos iš didesnių, todėl čia norėčiau duoti bent poros lakūnų prisiminimus apie jas. Pirmiausia prancūzų lakūno Clostermann, skridusio su Spitfire. Savotiškas dalykas pastebimas kiekvieno kario atsiminimuose. Kiekvienas stengiasi padidinti, išpūsti priešo jėgas. Tada matomai ir jo pergalė atrodo didesnė, ar pralaimėjimas ne toks jau katastrofiškas. Pvz. Clostermann rašo, kad vokiečių aviacija tik tarp Belgijos ir Danijos laikiusi 3000 naikintuvų. Tuo tarpu Galland, kuris neabejotinai, kaip naikintuvų generolas, turėjo aiškias žinias, rašo, kad jie galėjo gan laimingu būdu tą dieną pasiųsti beveik visus naikintuvus, kuriuos tada turėjo reicho gynybai plius dali Prancūzijoj esančių, viso 300 naikintuvu. Prie to dar prisidėjo apie 40 sunkiųjų kovos lėktuvų ir šiek tiek naktinių. Išviso negalėjo būti daugiau kaip 500 lėktuvų. Sekant Galland atsiminimus darosi išvada, kad jei vokiečiai būtu galėję tą dieną pasiųsti bent 2000 naikintuvų, tai nei vienas aliantų ne tik bombonešis, bet ir naikintuvas nebūtų grįžes.

P. Br.).

"1943 m. spalio 14 d.

Sunkiai prikrautos tvirotvės ir Liberators bombonešiai jau nuo pat 8 val. ryto pradėjo kilti iš 37 aerodromų. Truko visa valandą, kol jie, sukdami apie Hull, susidėstė į keturius masyvius dalinius, kieviename po 70 dėžių.

10 val. 40 min. devyniolika eskadrilių Thunderbolts naikintuvų išskrido perimti apsaugą iš trumpo skridimo Spitfire.s

11 val. 15 min. dvidešimt Mustangs ir Lightning eskadrilių pakilo palydėti bombonešius iki pat taikinio. (Pasak Galand, Mustang naikintuvai pradėjo rodytis virš Vokietijos tik nuo 1944 m. pradžios. Čia matomai buvo dar tik pavieniai prisiglaudę prie Thunderbolts. P. Br.).

Viskuo iš naujo aprūpinti, Spitfires vėl pakilo 12 val. pasitikti bombonešius virš Olandijos.

•••

Pagaliau bombonešiai. Didelis panikos vaizdas. Tai buvo pirmas kartas, kad bendromis pajėgomis priešlėktuvinės artilerijos ir masės lėktuvų, kurių pagrindą sudarė ginkluoti raketomis Messerschmitt 410 ir Junkers 88, tvirtovių junginiai buvo išardyti, išblaškyti ir sumalti į dulkes. Didieji bombonešiai buvo išsisklaidę po visą dangų. Jie veltui stengėsi susiburti po tris ar keturis, kad galėtų sudaryti kryžminę gynimosi ugnį. Focke-Wulfs be paliovos juos puolė. Ir kiek daug jų buvo! Jų matėsi visur. O apačioj iš Olondijos aerodromų nar nauji kilo.

Nebebuvo galima galvoti apie jokią bendrą gynybą. Kiekvienas turėjo rūpintis pats savimi, o katras nesugebėjo ar nesisekė, tuo kipšas pasirūpino. Karininko balsas, kuris radaro pagalba vadovavo ir patarinėjo kautynėse, buvo toks tolimas, kad nebebuvo galima nė suprasti. Be jo pagalbos, be jo paramos mes jautėmės atskirti nuo pasaulio, palikti savo likimui, neapsaugoti.

Tikrai buvo stebuklas, kad niekas mūsu iki šiol dar nepasiuntė žemyn. Verčiantis ir sukaliojantis, be paliovos šaudant iš savo ginklų, mums pagaliau pavyko išsikepurnėti kiek augščiau pagrindinio sąmyšio. Reikėjo pagaliau rasti ką nors rimtesnio su kuo galėčiau namo sugrįžti, nes jau beveik pusę savo amunicijos buvau išeikvojęs, o pasekų jokių.

Staiga Jackes nusagstyto parašiutais dangaus viduryje pastebėjo keturias tvirtoves, kurios buvo atsilikę, norėdamos savo ginklais pagelbėti vienam Liberator bombonešiui, kurio vienas variklis jau degė. Apie juos velnio šokį šoko apie keturiasdešimt Focke-Wulfs.

Ką mes galėjome daryti? Šioje pragariškoje maišatyje jokios pagalbos prisišaukti nebuvo galima nei svajoti. Visi Spitfires, kiek tik akys užmatė, nardė dvikovose ir, kaip šunys ant virvių, atsimušdavo į debesis ir atšokdavo atgal. Trumpas žvilgsnis į pagalbinio tanko kuro rodyklę. Tik dviems minutėms belikę. Nedaug nuostolio...

— Dėmesio, Jack, metu savo kiaušini!

Susilenkiau ir stipriai patraukiau už pagalbinio tanko atleidimo rankenos. Tuo tarpu Jackes stebėjo ar atsipalaidavimas vyksta tvarkingai. Išsivadavęs nuo naštos. Spitfire pašoko į prieki.

— Tvarkoj, Jack, dabar tavo eilė.

Ir jo tankas nuplasnojo žemyn, taškydamas benziną.

•••

Puolame!

Įjungę elektrinius taikyklius, pirštus padėję ant mygtukų, mes persivertėme ir smigome link aplink bombonešius narstančių Focke-Wulfs. Besmigdamas atidžiai stebėjau, norėdamas pasirinkti, kurį nors artimesnį. Jie šaudė į tvirtoves iš visų pusių, iš priekio, iš šono, ir iš užpakalio. Viena iš jų pradėjo labai palengva, paskui smagyn pereiti į suktuka. Kita staigiai sprogo lyg didžiulis priešlėktuvinėse artilerijos sviedinys. Sprogimas nutraukė šalia skridusio visą sparną. Ore išsiskleidė didelis juodas grybas, iš kurio dribo visoks laužas. Besparnė tvirtovė kaip koks negyvas lapas plasnodama krito žemyn ir darėsi vis mažesnė ir mažesnė. Kaip naujos žibančios vinių galvutės ant sienos, vienas, du — šeši parašiutai nusagstė dangų. **(Bus daugiau)**

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte, Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškas, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Elektros - Electronic
Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrenginiai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai
Tel. LE. 3-1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

Padaromi minkšti baldai
pagal užsakymus ir aptraukiami seni labai pigia kaina.
Darbas garantuotas.
Telefonas WA. 2-7981
Namų tel. AM. 1-0537

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
(prie Dufferin)
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PASKEVICIUS
Telefonas LE. 5-9130

OLYMPIA

rašom. mašinėlės
naujos ir naudotos.
YORK BUSINESS MACHINES
605 Yonge St. WA. 5-2491

VASARVIETĖ MERCURY LODGE
prie LAKE SIMCOE, 109 Orchard Beach, Keswick, Ont.
40 mylių nuo Toronto.
Telefonas Keswick GR. 6-4073. • Savininkai L. P. Krilavičiai

MŪRO IR CEMENTO DARBAI
Telefonas RO. 6-5420
Skambinti po 8 val. vak.
S. ANDRIEKUS

Įvairūs siuntiniai
Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.
Vaistai iš Europos valstybių atpiginti nuo 10% iki 40%.
Prašome reikalauti mūsų naujai atspausdinto vaistų katalogo Nr. 2.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MAŠINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kitką.
Iš Kanados:
Siunčiame paprastu ir ORO PAŠTU Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA
BALTIC EXPORTING CO.
849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098
SKYRIAI:
105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskevičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
SAVININKAI S. ir A. KALUZA
Ši įstaiga vasaros atotogoms bus uždaryta nuo liepos 21 d. iki rugpiūčio 6 d. imamai.

Driving School
859 COLLEGE ST. LE. 2-5461
1081 ST. CLAIR W. LE. 5-5556
Pradėkite vairavimo pamokas dabar. Mes parūpiname mašinas egzaminams ir paruošiame teoretiškai.

Sibiras visiems laikams paliks civilizuoto pasaulio žmonijai žinoma tautų žudymo vieta

Nesigilinant į tolimos senovės silpnesnių tautų žudymus, pažvelkime tik į laikus nuo 19 a. vidurio. Kada visos vakarų Europos tautos smarkiu žingsniu žengė į priekį su laisvu mokslu, kultūra, technika ir lygiom teisėm mažoms tautoms, Rusijos carai tam progresui buvo priešingi ir netik savo tautą tamsybėje ir didžiausiam skurde laikė, bet ir pavergtoms tautoms, nedavė laisvai kultūrėti. Priešingai, už savo tautinę spaudą ir žodį kalėjimu kankino ir trėmė į tolimą Sibirą.

Ir taip didžiausi rusų žiaurumai buvo taikomi trims mažoms Pabaltijo tautoms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai, siekiant jas visiškai sunaikinti. Ir tai gal dėlto, kad jos niekó bendro neturi su rusais bei slaviškumu, kad jos daugiau linkę prie vakarų Europos ir kultūros. Tik jų kalbose yra vienas kitas slaviškas žodis įsibrovęs per ilgą gyvenimą slavų kaimynystėje.

Rusiški carai betgi neįstengė tautą išnaikinti, nei kalėjimais, nei tolimo Sibiro ištrėmimu. Garbingi tautos sūnūs, kovodami prieš rusišką tironiją, nebodami kalėjimų, nei Sibiro tremties, nešė lietuvių tautai apšvietą ir mokslą, keldami ją iš letargo miego.

Istorija šių garbingų tautos sūnų neužmirš. Jų šventus darbus lietuvių tauta amžius atmins. Tai Daukantas, Basanavičius, Kudirka, Maironis, Baranauskas, Vaižgantas ir daug daug kitų aušrininkų ir knygnešių. Jų pasėtas vaisius atnešė gražų lietuvių tautoje derlių.

1904 m. Lietuva atgavo savo spaudą, o 1918 m. jau pasiskelbė visam pasauliui, kaip laisva nepriklausoma valstybė. Ir net su ginklu apgynė nuo priešų savo laisvę ir nepriklausomybę.

Koks tai milžiniškas įnašas! Tiek ilgų metų išbuvus po svetimu jungu, be savo laisvos spaudos, štai atgimsta tauta pilnai subrendusi savo laisvę apginti, savarankiškai demokratiniais principais valdytis ir trumpu laiku padaryti tokią pažangą, kad susilygintų su kitomis vakarų Europos valstybėmis ir tautomis.

Žinoma, kiek neapseita ir be nesklandumų naujos valstybės tvarkyme. Vienok tie nesklandumai kasmet vis mažėjo ir su laiku visiškai būtų išnykę. Kaip lietuvių tauta buvo pribrendusi iškovoti laisvę ir nepriklausomybę, taip lygiai buvo pribrendusi viduje savarankiškai demokratiniais principais gražiai tvarkytis.

Bet štai tie patys amžini Lietuvos žudytojai rusai — tik dabar jau kitokių imperialistų formoj — kaip pikčiausias žvėris, prieš 20 metų užgriuvo ant trijų laisvai ir ramiai gyvenančių Pabaltijo valstybių ir su didžiausiu įniršimu pradėjo tas tautas naikinti. Vienus žudė vietoje, kitus grūdo į kalėjimus, o vėliau kalėjimų kiemuose žudė. Bet gal už vis baisiausia buvo, kada kelios dešimtys tūkstančių nieko nekaltų senelių, moterų ir mažų vaikų brutališkai buvo varomi į geležinkelių stotis ir uždaryti į prekinius gyvulių transporto vagonus, vežami tūkstančius mylių į tolimą ir šaltą Sibirą vergijon. Visa Lietuva patvino ašarų klanuose ir šauksmo garsas nuaidėjo per visą kraštą — Dievuž maldoje ir tironui prakeikime.

Minėdami 20 metų sukaktį mūsų krašto pavergimo ir mūsų tautiečių žudymo bei trėmimo Sibiro vergijon, mes visi, kas gyvas, atjaučiam savo brolius ir seseris vargstančius Sibire ir reiškiame griežtą protestą pavergėjui.

Atgarsiai šito mūsų tautos ir tautiečių tragiško likimo, pasireiškė ir plačioj angliškoj spaudoj. Štai "Life" žurnalo birželio 13 d. laidoj korespondentas ir fotografas Howard Sockwick aiškiai nušviečia ir fotografijom parodo vergų darbus tolimam Sibiro Jakutsko mieste, ištremtųjų centrinėj vietoj. Tokis tai sovietinis progresas ir ištremtųjų gyvenimas . . .

Kartu negalime užmiršti ir tikrovės, kad ir dalis mūsų išeivijos yra prisidėję prie savo tautos žudymo, užgirdami savo tautiečių ištrėmimą vergijon.

Vos tik spėjus rusams Lietuvą pavergti, pro-komunistinis dienraštis "Laisvė" atsiliepė: "Kokio progreso caro laikais per šimtmečius Lietuva nepadarė, dabar sovietinė tvarka padarys per porą dešimtų metų". Kitą kartą rašė: "Valdininkų Lietuvoje Smetonos valdymo laikais tiek daug nebuvo, kiek jų yra šiandien prie sovietinės tvarkos. Smetonos laikų valdininkai nieko gero kraštui nedarė. Sovietiniai valdininkai net naktimis lankosi pas valstečius ir juos mokina sovietinio gyvenimo . . ." Reiškia naktimis lanko, gaudo ir veža Sibiro vergijon.

Šiuo metu trėmime į Sibirą, slepiant nuo pasaulio akių, padaryta pažangos. Tik jaunuomenė "savanoriškai" važiuoja į Sibirą dirvonų arti, o iš Sibiro į Lietuvą važiuoja mongolai.

Vienok dėl tautų naikinimo negalima pasmerkti visą rustų tautą, nes ir patys rusai sunkaus vargo naštą nešė. Štai tame pačiame "Life" žurnale įdėtas paveikslas rašytojo B. Pasternako, gavusio Nobelio premiją už savo knygą "Doctor Živago", kurioje atvirai Rusijos vadams rašo: "Jūsų vadai paberia daug žodžių, bet pamiršta svarbiausį dalyką, kad negalima mylėti per prievartą". Tai yra atviras ir teisingas žodis. Vienok jie nedrįso senelio ir paliegusio rašytojo ištremti, pasitenkino tik jo knygos neleidę spausdinti Rusijoje ir satelitiniuose kraštuose. Laisvame pasaulyje daugelių kalbų ir plačiai paskleista ir parodo laisvo pasaulio žmonijai kas tai yra diktatūra, ypatingai sovietinė, paremta tik jėga, o ne laisve ir gerove.

Bet istorija aiškiai rodo, kad nei vienas diktatorinis režimas, nepaisant kokius žiaurumus vartoja naikinimui kitų bei savo išsilaikymui, vistiek pats pražūva. Tad turėkime tikrą viltį, kad jau artėja laikas, kada ir sovietinis režimas sužlugs ir padalintos bei pavergtos tautos bus laisvos. Jųjų tarpe ir mūsų tėvynė Lietuva susilauks laisvės. Tik mes patys visi būkime meilūs savo tautai, rūpinkimės jos reikalais.

"Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse, vardan tos Lietuvos, vienybė težydi".

V. Sibulis.

LIŪDNI VAIZDAI ČIKAGOJE

Nesinorėtų daug liūdnai rašyti, bet gyvenimas verčia ir lietuviška širdis liepia iškelti ir negeroves. Juk džiaugiamės, kad sava spauda laisvam pasaulyje gali ugningai šviesti išblaškytiems Lietuvos žemės vaikams, juos stiprinti ir guosti.

Šį kartą pasidairysim tik aplink Čikagą, kur lietuviškas judėjimas gana pilnas ir gausus.

Atverkim akis

Iškyla liūdnas faktas, kad lietuvis kultūrininkas pasitarnavo komunistų propagandai plėsti. Nesinorėtų tikėtis, kad J. Kreivėnas būtų nepilno proto ar nežinotų, kuo tas viskas kvepia, kokios to pasekos. Diskutuojama pavieniai, net oro bangomis ir susirinkime, kad kultūrinis bendradarbiavimas su komunistų partija galimas ir nieko negali kenkti lietuvybei bei jos geram vardui. Vieni už, kiti prieš. Iš esmės niekas nenori pasakyti griežto žodžio, kaip lietuviui elgtis tokioj aplinkumoj, kai komunistinė propaganda išeivijos išnykimui deda didžiausias sumas. Neveltui Maskva randa reikalo laisvoj šaly išlaikyti tokį Kapočių Vašingtone bei kitą tokio pat rango agentą Niujorke, — kad jie nutildytų išeivių balsą, juos sunaikintų. Ar pakankamai mes kovojam prieš jų kėslus? Deja, labai silpnai, būkštaujam.

Kultūriniai bendradarbiauti su pavergtos tautos iškamšom negalima. Bet betarpiai, kur liečia tik lietuvišką kultūrą galima naudotis, kur nėra komunistinės propagandos. Čia nėra jokia vagystė ar biznis. Juk ten Lietuvoj lietuviai dainuoja, šoka, meniškus dalykus kuria, audžia ir vaidina, ar geras knygas rašo, nors ir priešo spaudoj. Juk tai Lietuvos menas ir dvasiniai turtai, ne kokie maskoliai juos ten atnešė ar sukūrė. Lietuviškos radijo valandėlės naudoja plokšteles tik tas, kuriose nėra komunistinės propagandos, mokyklose griebiamasi Lietuvoj išleistų knygų. Juk čia sunku tokių išleisti ir kas tokio, jei jose yra meniškai apdirbta be komunistinės idėjos. Mes galim naudotis visa kas yra brangu lietuvybei išlaikyti, bet mes negalim eiti ir veikti kartu su čia veikiančiais komunistais. Gėda, kad atsiranada tokių. Tik džiugu, kad jų nedaug. Individualinis bendravimas su prispaustais savo tautos broliais ir seserim galimas, tik nesusiriškim su komunistinį terorą vygdančiais parsidavėliais. Reikia atmerkti akis ir nieko nekaltinti, tik sveiku protu naudotis Lietuvos turtais vienam tikslui — lietuvybei palaikyti. Nesigailėkim ir čia leidžiamai spaudai ar propagandai prieš okupantų kėslus.

Ar ištikrųjų tik mokame kritikuoti?

Geras dalykas kritika, bet, kai ji išeina iš vėžių, tai jau gėda. Žiūrėk, kas pradeda dirbti, o kiti tik įsikibę kritikuoja ir drebia purvais, jei asmuo ar idėja nepatinka. Čikagoje gražiai pradėjo veikti puiki dr. Jono Adomavičiaus rūpesčiu Amerikos Lietuvių Vaikų Ugdymo Draugija. Kiek jis padeda pastangų ir rūpesčio, kiek lėšų ir laiko aukoja, ne sau, o būsimam lietuviui. Būrelis susikibo į dvi draugijas ir pirmoji nemandagiai kėsinasi išardyti ir kritikuoja. O darbo visiems pilna, tik dirbkim. Pavydas didžiausias kirminas, kuris suėda jo skleidėjus.

Vos tik pasibaigė Prekybos ir Pramonės paroda. Vieni baisiai vėl kritikavo lietuvių paviljoną, kiti gyrė, treti susilaikė. Tai natūralu, Kiekvieną darbą galima kritikuoti ir kūrėjai gali tik džiaugtis. Iš klaidų juk mokomės. Bet jei darbai daromi nusistačius vengti Lietuvos vardo iškėlimo, tai nedovanotina. Pats paviljono

(Nukelta į 6 psl.)

Kultūrinis bendradarbiavimas su tėvyne

(J. KREIVĖNO PRANEŠIMO LŽS ČIKAGOS SKYRIAUS SURUOSTOJE POPIETĖJE SANTRAUKA)

I.

Čia apkalbamas reikalas dažniausiai vadinamas kultūrinio bendradarbiavimo su tėvyne vardu. Iš tiesų šis terminas nėra tinkamas. Galėtų būti sakoma "bendravimas, santykiai, ryšiai, koegzistavimas" ir t.t. Tačiau šiuokart ne tiek svarbu to reikalo vardas, o pats reikalas. Reikalas gana sudėtingas:

a—pilnas tautos gyvenimas ir kultūrinis klestėjimas gali vykti tik tėvynėje, o išeiviai normaliose sąlygose teišsilaiko iš tėvynės ateinančia dvasia;

b—mes nesame paprasti išeiviai, o esame pabėgėliai nuo tėvynę pagrobusio priešo; mes, vietoje stiprinimosi iš tėvynės ateinančia dvasia, laikome savo misija vesti su tėvynę okupavusiu komunizmu kovą ir drauge būti nesugadintos lietuvių tautinės dvasios nešėjais;

c—komunizmas siekia savo klestėjimo ir mūnų sunaikinimo; komunizmo klestėjimui ir mūsų sunaikinimui komunistų partija numato kaikurių galimybių mums su tėvynėje palikusia tauta bendrauti kultūrinėje srityje;

d—ir išeivių ir tėvynėje palikusių tautiniam gyvenimui kultūrinis bendravimas yra būtinybė.

Tokia situacija reikalauja kompromisinio ir daug ko atsižadanačio sprendimo. Nereikia stebėtis, kad ligi šiol gyvenome nuotaikomis lyg visai jokių kultūrinių ryšių nepalaikytume.

II.

Tik su XIX a. pabaiga prasidėjęs mūsų tautinis atgimimas ir intensyvesnis kultūrinis gyvenimas visose srityse yra, palyginant su iš seniau savu gyvenimu gyvenusių tautų, pas mus tik užuomazgoje, trūkstant ne tik kadrų, bet ir pačių kultūros turtų. Nedidelė lietuvių tauta pastaraisiais keliais dešimtmečiais daug padarė, bet vis tiek negali prilygti didelėms tautoms, kūrusioms šimtmečius.

Abi dalys — išeiviai ir tėvynėje pasilikusieji — yra kūrybingos. Turime siekti, kad visi lietuviai galėtų visų lietuvių kūrybos vaisiais naudotis. To reikia siekti, bet drauge ir nepriklausomos Lietuvos vilčių, nes atsisakant netektų prasmės išeivių pasilikimas svetur.

Ar šitaip suprastas bendravimas priimtinas, nėra reikalo ir svarstyti, nes toks bendravimas jau kuris laikas vyksta. Štai —

a—iš Lietuvos tiek ateina literatūros, kad jau knygos mylėtojui neįmanoma be tos literatūros apsieiti. Ypač jaunimui išeiviai skaitinių išleidžia tiek maža, kad pagalba iš tėvynės jau ateina ir yra labai reikalinga;

b—mūsų periodinė spauda apsčiai naudojasi persispausdinimais iš tėvynėje leidžiamos spaudos ir tai yra didelė parama mūsų spaudai;

c—mūsų dainų ir muzikos repertuarai jau yra apsčiai praturtėję tėvynėje kurtais kūriniais. Mes su tuo esame tiek apsipratę, kad net niekas ir nepastebėjo, jog pvz. šiais metais baisiojo birželio minėjimo programoj buvo patekusi daina iš kolūkinės operetės;

d—jau ir nemėginame išsiversti be "iš anapus" ateinančių plokštelių;

e—tiesa, kad mes čia apkalbamų kultūrinių gėrybių negalime pasiųsti Lietuvon, ir bendravimas vyksta viena kryptimi; bet dėl bendravimo kita kryptimi ligi šiol mes nieko rimtai ir nedarėme. Kad ir kita kryptimi kaikas galima, rodo ir gandai, kad Vilniuje galėtų būti išleidžiama mūsų kompozitorių kūrinių, kad ten galėtų būti surengtas išeivių kompozitorių kūrinių koncertas ir t.t.

Bendravimas yra galimas. Bendravimu komunizmas siekia savų tikslų, o mes — savų. Greičiausia bendravimas yra naudingas abiem pusėm. Mums svarbu, kad iš to būtų naudos lietuvių tautaai.

Kultūrinio bendravimo sričiai galėtų būti priskiriamos ir išeivių kelionės į tėvynę ir iš tėvynės. Bet tai, kas dabar pradėta, tėra avantiūrinio pobūdžio.

III.

Kitas svarbus bendravimo pagrindas — reikalas pažinti tėvynėje pasilikusius, o tėvynėje pasilikusiems — pažinti mus. Neabejotinai tėvynėje yra susigyvenusių su okupacijos mintimi, neabejotinai yra užsilikusių okupantui nusistačiusių priešiškai, yra okupacijai abejingų. Visi jie savo nusistatymui paremti turi psichologinius ar racionaliai apgalvotus motyvus. Visa tauta gyvena, reiškia, auga, bręsta, galvoja ir kuria, sensta ir miršta. O mūsų laisvės kovotojai net nežino, kokio išlaisvinimo tėvynė laukia ir ar laukia, ir kas laukia, ir su kokiomis viltimis laukia.

IV.

Bendravimo su tėvyne klausimas diskutuotinas teoretinėje plotmėje, bet labai sunkiai sprendžiamas praktiškai. Anava, katalikų suvažiavimas rekomendavo bendravimui kelią per mūsų nacionalinius konsulus. Praktiškai tai tėra beviltiškas pasisakymas prieš bendravimą. Lietuvių Bendruomenės centro valdyba pareiškė besigérinti tautos kūrybos ir gajumo apraiškomis, bet toms apraiškoms pažinti kelio neišdrįso nei nurodyti nei ieškoti.

Bendrai imant, čia turime reikalo su labai rimtomis problemomis, kurios spręstinos asmenų su tinkamomis kvalifikacijomis. Labai dažnu atveju mūsų politiniai bei visuomeniniai veikslnyja per žemo kultūrinio lygio ir nepajėgia bendravimo su tėvyne problemos, o taip pat ir išeivių misijos apimti. Už tai ir bendravimo klausimus galėtų tinkamoje augštumoje spręsti nebent junginys iš vyraujančių mūsų mokslininkų bei menininkų.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

Čikagoje nuotykių ir karštomis vasaros dienomis nestinga. Šalia piknikų (su šiltais, "minkštais" ir "kietais" gėrimais), parodos (su A. Valeškos vitražais ir kitais kūriniais), pasirengimu Dariaus - Girėno ir Žalgirio mūšio minėjimui, matoma ir daugiau veiklos (ar mūšio) ženklų.

Liet. Žurnalistų Sąjungos Čikagos skyrius birželio 25 d. pravedė "nediskutuotino" klausimo kultūrinio bendravimo su tėvyne diskusijas, kuriose pagrindinį pranešimą padarė "nusikaltėlis" J. Kreivėnas (apie jį rašėme jau kiek anksčiau). Šio žmogaus vardas atrodė toks nepriimtinas, kad dienraštis "Draugas" (kurio aktyviu bendradarbiu J. Kreivėnas buvo) nespausdino skyriaus pirmininko nusiųsto apie diskusijas pranešimo. Ne tik kad nespausdino, bet net nepranešė savo nutarimo tos žinutės netalpinti, atimant galimybę skyriaus valdybai ją viešumai paskelbti kitu būdu.

Tačiau diskusijos vistiek įvyko ir čia atsilankė 15 asmenų (sužinojusių iš žinios "Naujienose" ar kitais keliais). Pats pranešimas buvo gerai paruoštas, įdomus (jo santrauka talpinama atskirai), ką patvirtino diskusijų dalyviai.

Pasirodo, kad velnias nėra jau toks juodas, kaip jis piešiamas. Net ir tie žmonės, kurie buvo abejingi dėl kultūrinio bendravimo su tėvyne, diskusijose siūlė šį klausimą plačiau bei rimčiau nagrinėti. Ir J. Kreivėnas čia nesusilaukė viešo teismo, kokio tikėjosi, tik pagyrimo žodžių.

Diskusijose buvo iškeltos ir plačiai pas mus pastebimos blogybės, kurias kaikurie asmenys ar spauda toleruoja, tuom tapdami tų blogybių dalininkais. Eilė diskusijų dalyvių teigė, jog mūsų politikai bei jų pataikūnai neturi jokio lankstumo bei noro įsijausti į kintančią Lietuvos bei lietuvių politinę, kultūrinę, emigracinę padėtį. Kaikurie, gal kiek per drąsiai, pakaltino mūsų politikos darbuotojus, kad jie mušą kakta į sieną, tuo tarpu kai čia Amerikoje lietuvių vaikai yra nutautinami net pačių lietuvių pinigais statytose mokyklose.

Buvo siūlyta mažiau politikuoti, daugiau diskutuoti kultūrinius klausimus (jų tarpe ir bendravimą su tėvyne), įtraukiant į diskusijas ir politinius rabinus. Apeliuota į geros valios žmones, jog taip greitai nebūtų pasmerkti žmonės, kurie lietuviškame darbe yra nepamainomi.

Po šių diskusijų reikia laukti, kad LŽS Čikagos skyriaus valdyba bei diskusijose teigiamai už kultūrinį bendravimą su tėvyne pasisakiusieji asmenys būtų įtraukti į "juodąjį sąrašą". Taip bent teoretiškai turėtų įvykti, nors šiaip vargu ar "teisėjai" imsis tokio žygio. Gaila, kad nė vienas iš tų "teisėjų" neatvyko į diskusijas.

•••

Kaip praėjusiais metais, taip ir šiemet **Lietuva turėjo savo paviljoną** didžiojoje Čikagos tarptautinėje parodoje, kuri nuo birželio 19 iki 25 d. buvo atvėrusi duris kviestiesiems svečiams bei prekybininkams, o tada — iki liepos 5 d. — plačiajai visuomenei.

Lietuva su savo mažučiu paviljonu buvo įsispraudusi tarp 22 valstybių paviljonų ir daugelio dešimčių privačių skyrių, kurių tarpe buvo lietuvių Metrikių maisto krautuvė, lietuvių vardą reklamavusi Andriulio "skaniausiu sūriu" ir tautiniais drabužiais aprengtu manikenu.

Aiškinama, kad lietuviai norėję savo skyriuje sujungti reprezentacinę ir prekybinę dalį, bet, kaip jau įprasta, ilgai tarėsi, kol visą vietą kiti išgraibstė, o Lietuvos paviljonui teliko mažutis kampelis (praėjusių metų dydžio), kur buvo galima išstatyti tik A. Valeškos ir kelių kitų dailininkų kūrinius.

Savo kultūringumu mažutis Lietuvos skyrius darė neblogą įspūdį ir susilaukė nemažai komplimentų iš privačių bei oficialių žmonių pusės. Pavyzdžiui, Amerikos Dekoruotojų Sąjungos Čikagos skyriaus atstovai, išskyrė Bronės Jameikienės ir A. Valeškos vitražus, kaip augšto meninio lygio kūrinius. Šis skyrius, per konsulą dr. P. Daužvardį, atsiuntė tokį jų įvertinimą atžymintį raštą.

Šiemet lietuvių skyriumi parodoje rūpinosi Liet. Bendruomenės Čikagos apygardos valdyba, kuri skyriaus vedėju parinko dail. A. Valešką, pasiėmusi visišką atsakomybę eksponatų parinkimo atžvilgiu. Už $2.000 jis atliko šį darbą, o rengėjai dar sumokėjo $800 už apie 200 kvadratinių pėdų paviljono kampelį.

Šis Lietuvos paviljonas yra skirtas bemaž išimtinai meno kūriniams, kuriuos be anksčiau minėtųjų, davė Juozas Bakis, Jurgis Daugvila, Ada Korsakaitė ir Viktoras Petravičius. Iš politinės propaganados srities čia buvo terandamos didesnėmis raidėmis išdėstytos svarbesnės Lietuvos istorijos datos.

Žvelgiant į šį paviljoną kritiškomis akimis, beabejo, jam būtų galima nemaža prikišti, bet reikia atsiminti visas aplinkybes, kurios neleidžia mums imtis to "malonumo". Viena iš svarbiųjų kliūčių šio paviljono organizavime buvo lėšų stoka. Turtingiausioji Čikagos lietuvių grupė — Lietuvių Prekybos Rūmai, kurio eilėse yra keli šimtai bankininkų, daktarų, krautuvių savininkų bei kitokių prekybininkų, šiam reikalui paskyrė $25 (taip, dvidešimt penkis!), o per vieną Rūmų susirinkimą buvo dar sudėta "net" $4 (keturi). Taigi galima nujausti rengėjų nuotaikas bei jų baimę pradėti ką nors didesnio.

Čia taip pat reikia paminėti skoningai išleistą informacinę knygelę apie lietuvius bei Lietuvą — 'Lithuania", kurios buvo išdalinta apie 20.000. Lietuvos paviljono direktorius A. Valeška iš $2.000 atlyginimo buvo pats išleidęs kuklų katalogą, kuris irgi buvo dalinamas parodoje.

Bendras lietuvių atsiliepimas apie Lietuvos skyrių yra neblogas ir, atrodo, tokios griežtokos kritikos, kaip praėjusiais metais, ji nesusilauks. Tik kaikas sako, jog būtų buvę tiksliau vietoje užrašo 'Lithuania" padėti "A. Valeška" . . .

DĖMESIO!!!

Vyrų ir moterų drabužių siuvėjai

Rygos suvėjas Valter ir Vienos siuvėja-modistė Elena.

Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų. Darbas atliekamas patyrusių specialistų. Drabužių valymas — 15% nuolaida.

2218 DUNDAS ST. W., prieš Roncesvalles Ave. Tel. LE. 4-2526.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISŲ RŪŠIŲ SILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

ŠIANDIEN IR RYTOJ

AL. GIMANTAS

Dabar, kai nauji atvykėliai iš Lietuvos jau nėra didelė naujenybė, iš jų, kaip iš pačių pirmųjų šaltinių, vis lengviau susidaryti dabartinio gyvenimo sovietinamoje Lietuvoje vaizdą. Ir, nors nei vienas atvykusiųjų čia nepažėrė jokių sensacijų, neatidengė nieko, kas jau nebūtų žinoma, jųjų pasakojimai, pergyvenimai yra labai įdomūs.

Moralė ir bonka

Peržvelgus lietuviškojo gyvenimo apraiškas sovietiniame krašte, nejuokais tenka susirūpinti dviem dalykais: tautiečių morale ir girtuokliavimu. Jei pats krašto sovietinimas gilėja, jei rusinimas intensyvėja, ir tai yra skaudūs dalykai, su nemažesniu skausmu tenka priimti žinias ir apie krentančią žmonių moralę, plintantį girtuokliavimą. Šie visi dalykai, suprantama, yra tiesioginiai svetimųjų sauvaliavimo Lietuvoje reiškiniai. Sovietizacija, vargiai ar galės būti sulaikyta ar bent prilaikyta, gi rusifikacija — taip. Bet ir su juo žmonėms bus žymiai sunkiau kovoti, jei gyventojų moralinis lygis ir girtuokliavimas žengs toliau tokiais šuoliais, apie kuriuos mums čia pasakoja atvykusieji iš Lietuvos. Jei tautiečiai palūž siela ir kūnu, veltui galėsime tikėtis ryškesnio krašto pasipriešinimo rusifikacijai ir pan. reiškiniams. Tiesa, šiuo metu, visų lietuvių džiaugsmui ir pasididžiavimui, galima tarti, kad krašto rusinimas iššaukia aiškiai matomą ir plintančią reakciją. Lietuvių nuotaikos gal niekad nebuvo tiek lietuviškai pakilios ir patriotinės. Bet, kaip ilgai tai galės tęstis?

Bonka ir moralė

Girtuokliavimas plinta, su juo, palaipsniui, kris ir tautiečių dabartinis priešinimasis visoms rusifikatorių pastangoms. Geriama labai daug, visur, visada ir kiekviena proga ir be progos. Valstybinė brangi, ne kiekvienam prieinama. Talkon ateina sodžiuje (o gal ir miestuose) gaminta naminė. Tikras nuodas, nuodijantis tautiečių ne tik dvasią, bet ir kūną. Naminę naudoja jaunamečiai ir senamečiai. Vyrai, aišku, pirmauja, bet, nevengia pagurkšnoti ir moterys. Gal sveikatos, bet, grečiausia, piniginiais sumetimais, su namine degtine kovoja ir sovietinamo krašto įstaigos. Mat, valstybinę parduodant, pelnosi sovietinė valstybė, nuo naminės — tik degtindariai. Tai ryšku ne vien tik iš atvykusiųjų kalbų, bet tą išskaitome ir iš mus pasiekiančių sovietinamos Lietuvos spaudos puslapių.

Kombinacija — ne blogybė

Negalima pasidžiaugti ir moraliniu gyvenimu. Jaunimo nusikaltimai didėja. Nemaža pavainikių kūdikių, išardytų šeimų. Jaunimas labai anksti pradeda "subręsti ir gyventi". Iš gaunamų atlyginimų labai sunku pragyventi. Kiekvienas priverstas "kombinuoti", kas, jau visai aiškiai tariant, reiškia vagiliauti. Tas jau įeina į kiekvieno gyvenimą, kaip neišvengiama blogybė, dažniausiai, jau to visai blogybe ir nelaikant, bet žvelgiant kaip į kasdieninį ir normalų reiškinį. Taip, šiandien "kombinuojama" iš valdinių šaltinių, gi rytoj, jau bus nesunku "sukombinuoti" ir nuo Jono ar Petro privataus turto, gal jis, tūlo nuomone, visvien turi užtenkamai ar perdaug.

Pavydas

Nemaža kerštо, pavydo. Štai, kolchozas atrėžė Kaziui sklypinį lopą jo privačiai ganyklai. Kaziui pasisekė — vešli žolė, jo gyvuliai bus sotūs. Gi tuo pat metu Izidoriui teko labai varganas kelmais ir krūmokšniais padengtas sklypelis. Kaip nepavydėsi, kaip Kazio neįskūsi? Reiks prisiminti, gal tas Kazys buvo kokios organizacijos nariu dar nepriklausomybės metais, gal galima ką nors išrasti prieš jį, kad tik jam skirtąjį sklypą gavus sau. Ir daroma, bylinėjamasi dėl niekų, vien tik iš pavydo, dėl pažeistos ambicijos, dėl tuščio ir nesuprantamo — ". . . aš tam rupūžei parodysiu!" Neretai ir parodo. Tai vis liūdni, labai liūdni reiškiniai. Kovai su girtuokliavimu, kraštui skubiai reikalingas naujas Valančius. Bet kas išdrįs atsistoti tokiu autoritetu? Kokiomis priemonėmis to būtų galima pasiekti? Juk sovietinamo krašto tvarkytojai niekad neprileis, kad lietuviškajame sodžiuje ir mieste galėtų reikštis koks kitas autoritetas, be "visą žinančios ir viską matančios" partijos.

Ar išeivija tikrai bejėgė?

Bažnyčia visiškai išjungta iš viešojo gyvenimo, mokykloje mokytojai tegali skelbti tik tai, kas iš augščiau nustatyta ir nieko daugiau. To labai griežtai žiūrima. Iš kur jaunimas turi gauti pavyzdį? Laimei, kiekvienas veiksmas savaime iššaukia atoveiksmį. Priešinamasi rusifikacijai spontaniškai, paprastai ir suprantamai, be jokios organizacijos, be jokio raginimo. Gaila, kad tokio paispriešinimo nesimato prieš plintantį girtavimą, krintančią moralę. Praradus betkokį pasitikėjimą ir viltis Vakarais, taikstomasi su šia diena, šiai dienai ir tegyvenama. Šiandien skaniai pavalgyti, dar gausiai nugerti ti ir apie ryt dieną visai nesirūpinti: Toks motto jau senokai buvo matomas sovietinio žmogaus gyvenimo būde, šiandien jis jau grąso ir apima mūsų sesių ir brolių protus (tikėkime, dar ne širdis) sovietinamoje Lietuvoje. Todėl dideliu dėmesiu ir susirūpinimu turėtume domėtis ir klausti — o kaip bus ryto? Gerai nujausdami, kad vien tik klausimai, nežinant į juos atsakymų, niekados negali išspręsti gyvybinių problemų. Klausimas bus dar aštresnis, žinant, kad daugelio mūsų isitikinimu, mes čia esame visiškai bejėgiai, betkuriais būdais veikti mūsų tautiečių Lietuvoje mintis ir jų galvoseną.

Išsišoko su kolchozais

Vokietijos sovietinės zonos komunistinis režimas, varu ir paskubomis pravedęs žemės ūkio kolchozaciją, dabar pasijunta dideliuose ūkiniuose sunkumuose. Paprastai kalbant—trūksta maisto produktų. Priverstiną kolchozaciją vykdant tūkstančiai pačių pažangiausių ūkininkų bėgo (ir dar bėga) į Vakarus, kas sovietinės zonos žemės ūkio gamybos pajėgumą dar labiau sužlugdė. Kad neatsitiktų panašūs dalykai ir su pramonės gamyklomis ir amatais, režimas paskelbė, kad priverstino grūdimo į "arteles" kol kas nebūsią. Bet žmonės tam netiki. Pasireiškiant dideliems ūkiniams sunkumams, režimas susiranda "kaltininkų" ir juos pašalina iš pareigų. To pasėkoje daugelyje provincijos vykdomųjų komitetų įvyko didelės permainos. Kaikur pakeista net pusė pareigūnų. Tuo tarpu įtampa tarp vadovaujančiųjų ir gyventojų masių paskutiniu metu padidėjo. E.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ir nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemaroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelniai palengvinti skausmai ir ištikrųjų atslūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia— kad rezultatai buvo tokie, kad išgiję pareikšdavo: "Hemaroidai iš vis jau ne problema!".

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu **Preparation H.**

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

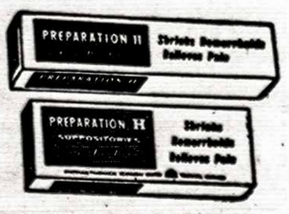

tinka prie valgio
ar šiaip atsigerti . . .

šviežias,
gryno skonio

SEVEN-UP

Visuomet turėkite užtektinai atsargoje 7-up savo malonumui. Gaivus, citrinos skonio, putojantis 7-up yra visų mėgiamas . . . prie valgio ar vienas. Nusipirkite dar šiandien patogiame šešių bonkų kartone.

Nieko geresnio už 7-up

1583-A

Pavergtoje tėvynėje

Prel. Vincas(?) Valčiulis mirė Jezne. Laiške iš Lietuvos viena moteris rašo: "Birželio 10 palaidojom prelatą. Tai aš tiek išsiverkiau, kad net keletą dienų sirgau. Jis buvo 10 metų paralyžuotas. Jau buvo jo gyvenimas labai neįdomus. Tik aš prisiminiau visus savuosius, kuriuos jis laidojo ir išleido. Labai buvo gražios laidotuvės. Buvo 40 kunigų. Taip gražiai giedojo, kad skambėjo visa bažnyčia. Palaidojom ant šventoriaus..."

Petras Girskis — Atlanto nugalėtojo St. Girėno brolis, mirė Vitogalos kaime, Upynos parapijoje. Palaidotas birželio 15 d. Upynos kapinėse. Jis taip pat gyveno JAV, o 1933 m. nuvyko į Lietuvą laukti atskrendančio brolio ir nebegrįžo į JAV. Mirė 69 m.

Vilniaus universiteto 1400 studentų ir 70 dėstytojų birželio 26 d. įvairiom kryptim išvyko į vasaros darbų stovyklas. Šiemet studentai turės pastatyti 2 kultūros namus, 2 klubus, vieną mokyklą Pasvalio rajono kolchoze, vieną karvidę Plungės rajono kolchoze, užbaigs pradėtą statyti Šiaulių rajono ligoninę, statys vilą Nidoje, o didelis universiteto merginų būrys visą vasarą dirbs 3-jose laukų darbų stovyklose. Iš viso šiemet universiteto studentai atliksią darbų už 1 milijoną rublių.

Nemažas studentų būrys išvyksta į Čeliabinską statyti universiteto laboratorinį korpusą.

Vilniaus radijas sako, kad studentai vyksta į darbus "su džiaugsmu".

Nemenčinės raj. komjaunimo organizacija šefuoja Karagandos srities, Norinsko rajono, Pševalskio vardo tarybinį ūkį, kuriame dirba apie 100 jaunuolių iš Lietuvos. Birželio pabaigoje į Kazachstaną išsiųsti iš Lietuvos 8 mechanizatoriai, kurie remontuos techniką, o vėliau padės nuimti javus.

Normos, kurių neįmanoma įvykdyti. Vilniaus "Tiesos" 143 nr. Pandėlio rajono Vilkolių kolchozo pirmininkas duoda keletą pavyzdžių, kaip "racionaliai" nustatomos darbo normos ir atlyginimas už darbą. Keletas pavyzdžių: kolchozininkas per 8 darbo valandas privalo paganinti 500 kuolų apvaromis; už tai jam turi būti priskaitoma 1,25 darbadienio. "Ar gali žmogus per 55 sekundes nupiauti, nužievinti ir užsmailinti kuolą?" — klausia šio "Tiesos" straipsnio autorius. Toliau jis rašo, — ar šių darbo normų rekomendacijų autoriai iš viso įsivaizduoja, apie ką jie rašo. Lygiai neįmanoma įvykdyti kuolų sukalimo normų — per 8 valandas sukalti 300 kuolų! Esą dar daugiau pavyzdžių, kurie aiškiai parodo absurdišką darbo normų ir atlyginimo nustatymą. E.

Rusas savivaliauja kolchoze. Vilniaus "Tiesos" 137 nr. korespondentas pateikia liūdną vaizdą apie tai, kaip Lietuvoje savivaliauja rusai. Užvenčio rajono "Varpatėnų" kolchozo pirmininkas Aleksandras Kurušinas, nuo 1953 m. vadovaująs kolchozui, jį visai nusmukdė, gi pats praloba. Savame kolchoze jam "persiaura", skundžiasi kolchozininkai. Kartūno "prekybiniai ryšiai" siekia daugelį Rusijos sričių, Ukrainą ir kitas sritis. O kas mums kolchozininkams iš to, klausia eiliniai kolchozo nariai. Kam išnuomoti pievas Kaliningrado srityje, jei savos lieka neišnaudotos? Kurušinui, žinoma, mažiausiai rūpi lietuviškojo kolchozo gerbūvis. Kolchozo mišką jis siunčia į Zaporožę, bulves į Leningradą, obuolius į Uljanovską, o kolchozininkams moka gramais ir kapeikomis. Skriaudžiami ir išnaudojami kolchozo darbininkai ne kartą kreipėsi paramos į rajono vykdomąjį komitetą, į partijos rajono komitetą, betgi iki šiol iš niekur jos negavę... E.

Marijampolės internate - mokykloje, buvusiam marijonų vienuolyne esą 300 vaikų. Pasak direktoriaus Valentino Spurgos, valstybė jam skirianti 2,5 mil. rublių. Vieno auklėtinio išlaikymas per mėnesį kainuojąs 600 rublių. 200 vaikų nuo mokesčio esą atleisti, o kiti moką po 30-60 rublių per mėnesį. Internatas aprūpinąs ir drabužiais. Kiekvienas turįs po darbinę ir išeiginę uniformą, žieminį ir demisezoninį paltą, kelis poras batų. Internate dirba 90 auklėtojų ir pagalbinio personalo.

Viskas labai gražu. Bet jei vieno vaiko išlaikymas kainuoja per mėnesį 300 rublių, tai kaip gali išgyventi šeimos, kurios per mėnesį teuždirba 300 rublių?

Kauno HES sudarytoji "jūra" daugelyje vietų ardo krantus, sudaro nemažai rūpesčio inžinierinės geodezijos specialistams. Šiuo metu tiriama, ar Pažaislio vienuolyno varpinę reikės iškelti, ar apsaugoti ją, sutvirtinant šlaitą. Tas pats liečia ir dalį Zuikynės žemės. E.

Biržuose tiesiama kanalizacija ir vandentiekis. Vandentiekio linija bus 1 kilometro ilgio. Jau pastatytas vandens tiekimo bokštas. E.

Vietinių prekių krautuvė. Klaipėdoje, Daukanto gatvėje, atidaryta specialiai krautuvė, kuri prekiaus tik vietinėmis prekėmis. Tai būsianti pirmoji tokios rūšies krautuvė Lietuvoje. Ši krautuvė yra didžiausia Klaipėdos krautuvė. Čia parduodami vietiniai mėsos, pieno ir duonos produktai, kurie gaminami vietos įmonių pagal klaipėdiečių užsakymus. E.

Damasko tarptautinėje mugėje, kuri vyks rugpiūčio ir rugsėjo mėnesiais, bus atstovaujamos ir dvi lietuviškos įmonės: Šiaulių dviračių fabrikas ir Vilniaus elektrinių suvirinimo aparatų fabrikas. Šios įmonės dalyvaus ir Turkijos parodose. Lietuviški gaminiai pasirodys šiemet ir Indonezijoje rengiamoje pramonės parodoje.

Kunigai partizanų talkininkai Žemaičiuose buvę: Kiela, Sikšnius, Našlėnas, Olšauskas, Gustaitis. Apie juos rašiusi sovietinė spauda, rašo žurnale "T. Moteris" Nr. 6 H. Zabulis, politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos narys.

Subačiaus geležinkeliečiai, kasdami žemę, ½ metro gylyje aptiko drabužių, odinės piniginės likučius ir trijų rūšių sidabrinių monetų. Visose išgraviruota romėniškas skaičius II, karūna, raidės AS ir 1569 metų data. Ant kaikurių monetų iškalta data ir erelis. Keliolika mažesnių monetų turi kitokius įspaudus. E.

Rašomoji medžiaga — ir ta propagandinė. Petrašiūnų popieriaus fabrikas (Janonio vardo) Lietuvos sovietinės okupacijos 20 metų paminėti gamina sąsiuvinius su užrašu: "Tarybų Lietuvai 20 metų". Panašiais šūkiais "padailinti" ir komplektai popieriaus laiškams bei raudoni bloknotai. E.

M. K. Čiurlionio kūrinių spalvotų reprodukcijų albumas bus išleistas šią vasarą.

Stelmužės tarybinis ūkis, Zarasų raj., įkurtas iš dviejų kolūkių.

APLANKYKITE SAVO TĖVYNĘ!

VYKITE PATOGIAI IR KOMFORTIŠKAI ŽINOMU

M.S. BATORY

Gdynia America Line laivu, iš Kanados uostų iki Gdynios Baltijos pakrašty (Lenkijoj), ir iš ten traukiniu ar automobiliu į visas Rytų Europos dalis.

Batory — tai modernus, be dėmelės švarus laivas, su nepaprastai gražiai išpuoštais svečių kambariais ir patogiomis erdviomis kabinomis. Jūs pasidžiaugsite šiltu draugiškumu, tradiciniais puikiais valgiais ir mandagiu patarnavimu, siekiančiu patenkinti keleivius ir jiems padėti.

DAR GALIMA GAUTI VIETŲ VASAROS KELIONEI

iš MONTREALIO – rugpiūčio 12 d.

Rezervuokite vietas DABAR "Taupymo sezonui" kelionei iš Montrealio!

rugsėjo 9, spalio 11, lapkričio 10.

275 svarų bagažas asmeniui NEMOKAMAI. Pasiimkite savo automobilį.

Dėl rezervavimo ir informacijų pasitarkite su savo vietiniu kelionių agentu arba

GDYNIA AMERICA LINE

192 Bay Street Toronto, Canada

HAMILTON, Ont.

VAJUS G. JANUŠONIUI. Hamiltono apyl. valdyba skelbia vajų paremti G. Janušoniui. Prašome visų tautiečių pagal išgales paaukoti tam jaunam ir narsiam didvyriui, kuris išdrįso visų lietuvių vardu pareikšti protestą prieš tėvynės okupantą.

Mūsų aukos jam bus netik materialinė, bet ir moralinė parama, kurių jis labai reikalingas.

Aukas priima visi apyl. valdybos nariai. **Apyl. valdyba.**

LN V-BOS POSĖDIS, kuriame svarbiuoju klausimu ėjo LN kino Delta išnuomavimas, įvyko liepos 4 d. Jame dalyvavo St. Bakšys, Alf. Pilipavičius, L. Skripkutė, Pr. Sakalas, K. Mikšys, Alb. Jankūnas, Alf. Patamsis, J. Bajoriūnas ir J. Kažemkaės. 8-niais balsais vienam susilaikius nutarta nuo š.m. rugp. 1 d. kiną Delta išnuomoti Fred Broadley šiomis sąlygomis: nuomotojas moka pirmus 6 mėn. po $600, o nuo 1961 m. vasario 1 d. po $650 mėnesiui. Nuoma mokama už kiekvieną mėnesį iš anksto. Kinas išnuomojamas vieniems metams, bet nuomininkas du sekančius metus turi teisę, jei norės, sutartį pratęsti. Fred Broadley pagal sutartį įsipareigoja apmokėti visus kiną liečiančius mokesčius, šviesą, telefoną, atlikti reikalingus mašinų ir kino salės bei inventoriaus remontus. Jis taip pat perėmė visas su filmų b-vėmis ir kino operatoriumi v-bos sudartas sutartis. Visais sekmadieniais salės naudojimas paliktas LN v-bai. Už naudojimą sekmadienį v-ba moka po $5 už elektrą ir pasirūpina salės išvalymu. Nuomininkas pripažįsta išplatintus kino Delta papigintus kino lankymo bilietus. LN v-ba turi teisę, kiekvieniems sutarties metams pasibaigus, sutartį nutraukti tuo atveju, jei bus gautas iš miesto pareigūnų leidimas šokių salei ir klubui įrengti. Abi šalys apie sutarties nutraukimą ar pratęsimą turi pranešti raštu ne vėliau 2-jų mėnesių prieš metų pabaigą.

Fred Broadley šiuo metu nuomoja Fox kiną Stoney Creek. Jis taip pat nuomavo ir Deltą prieš LN v-bai jį perimant, tada mokėdamas laiku po $650 mėnesiui. LN v-ba ryžosi kiną išnuomoti dėl to, kad žymiai krito lankytojų skaičius, pradėjęs mažėti praėjusį rudenį.

Visą liepos mėnesį kine Delta eina labai gražūs filmai, tad v-ba kviečia visus lietuvius šį paskutinį mūsų pačių kino operavimo mėnesį skaitlingiau į jį atsilankyti.

Tamep ačiame posėdyje v-bos nariai priėjo vieningos nuomonės, kad LN reikėtų dėti visas pastangas papildomai įsigyti pasiūlytą pelningą nuosavybę, kad greičiau sukėlus lėšų tikriesiems LN. Šis svarbus klausimas bus varstomas metiniame LN narių susirinkime, liepos 31 d., sekmadienį, 3 val. p.p. LN.

LN VALDYBA, ryšium su metiniu susirinkimu, leidžia 4-rių metų sukaktuvinį leidinį 28 psl. Jis bus iki liepos 20 d. išsiuntinėtas visiems LN nariams kartu su pakvietimais į susirinkimą. V-bos narys J. Kažemėkas surinko leidiniui skelbimų už $360. V-ba jam nuoširdžiai dėkoja, kartu dėkodama visiems skelbimus davusiems, o ypač lietuviams verslininkams. Leidinio išspausdinimas kainuos apie $200. Jį spausdina lietuvių spaustuvė Toronte "Time Press".

LN PAPILDOMOS NUOSAVYBĖS pirkimo atveju, už kurią prašoma $215.000 su apie $65.000 įmokėjimu, po $1.000 įnešti į LN paskolos šėrus iš 5% pažadėjo St. Burdinavičius ir St. Bakšys. J. Steiblys ir Lekutis šią mintį sutiko palankiai ir sakėsi pasvarstysią apie prisidėjimą su tūkstantinėmis. Minėta nuosavybė susideda iš 53 kambarių, 2 krautuvių ir alaus baro. Ji duoda į mėnesį apie $5.000 pajamų — dvigubai daugiau už dabartinius LN. Visi tautiečiai kviečiami rimtai šį reikalą apsvarstyti ir pagalvoti, kokia suma galėtų prisidėti prie šio objekto įsigijimo, jei LN nariai nutartų jį pirkti.

DELTA KINO PAPIGINTŲ BILIETŲ platintojai prašomi iki rugp. 1 d. šį darbą baigti. Ir išnuomavus kiną šie bilietai galioja iki aNujų Metų. Tautiečiai prašomi šia proga pasinaudoti ir įsigyti jų pas LN v-bos narius. Knygutė, 10 bilietų, $2.50. Bilietas galioja tik tuo atveju, jei kartu eina kitas asmuo, perkąs pilnos kainos įėjimo bilietą.

DELTA KINO NUOMOS SUTARTĮ Fred Bradley liepos 5 d. augščiau minėtomis sąlygomis paisrašė. Linkime jam pasisekimo atstatyti Delta kino lankytojų skaičių iki anksčiau buvusio ir jį viršyti!

LN KINE DELTA šią savaitę eina du labai gražūs filmai: "Killers of Kilimanjaro" su Robert Taylor ir Ann Aubrey ir "Because they're Young". Praėjusią savaitę ėjusiame "Home from the Hill" pagrindiniu artistu buvo ne Gregory Peck, kaip buvo skelbta, bet Robert Mitchum.

KINAS DELTA nuo 1959 m. gegužės 1 d. iki 1960 m. bal. 30 d. davė gryno pelno apie $9.500. Jį išnuomavus pirmaisias metais gausime $7.500, o vėliau $7.800. Už salę sekmetus. LN v-bos nutarimą kiną išnuomadieniais galime tikėtis apie $500 į moti paveikė tas faktas, kad gegužės ir birželio mėnesiai, jį operuojant patiems, išėjo beveik lygiomis. **Sk.St.**

LONDON, Ont.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA birželio 25 d. užbaigė mokslo metus egzaminais-konkursu: gražiausiai lietuviškai paskaičiuosiems mokiniams įteiktos dovanėlės. Pirmųjų skyrių grupėje konkursą laimėjo: I vietą — Lydija Keraitė, gražiu lietuvišku tarimu paskaičiusi visai be klaidų. Nedaug nuo jos teatsiliko ir kitos dvi — II v. laimėjusi Vida Petrašiūnaitė ir III — Jolanda Dūdaitė. Šios grupės berniukai skaitė šiek tiek silpniau. Iš jų pažangesni pasirodė Vaidotas Jonynas ir Edvardas Pranckus.

Vidurinių skyrių grupėje laimėtojomis pripažintos ir visos lygiai įvertintos: Liucija Petrašiūnaitė, Kristina Brazlauskaitė ir Marija Jūratė Daniliūnaitė. Šios grupės berniukai ir vyresniųjų skyrių mokiniai konkurse nedalyvavo. Pabaigoje mažesnes dovanėles gavo ir visi konkurso dalyviai.

Mokykla veikia tik mokyt. Leonardo Eimanto pasišventimo ir tėvų lietuviško susipratimo dėka. L. Eimantas 8 metus be pertraukos yra jos vadovas ir vienintelis mokytojas. Kiekvieną mokslo metų šeštadienį jį rasite mokykloje. Už šį sunkų darbą jis negauna nė mažiausio atlyginimo. Vaikų amžiaus skirtumas ir skyrių įvairumas darbą labai apsunkina. Mažosiose apylinkėse darbas yra visais atžvilgiais žymiai sunkesnis, negu didžiosiose.

Dėkingi londoniečiai linki savo pasišventusiam mokytojui atstogų metu pailsėti ir sustiprinti savo sveikatą.

V. GUDELIS, skautų vadovybės neseniai paskirtas Džiamborės Fondo įgaliotiniu Kanadoje, vadovauja šio fondo rinkliavai, o Londone — daugumoje jis pats ir renka. Malonu, kad jis kasmet vis daugiau laiko pašvenčia lietuviškiems reikalams, kuriems taip trūksta darbo rankų.

A. KALNĖNAS, susipratęs lietuvis vilnietis, KLB Šalpos Fondo įgaliotinis ir apyl. v-bos narys, vadovauja dabar Londone vykstančioms labdarybės rinkliavoms. Šalpos darbe jam talkina P. Kulvinskienė, irgi v-bos narė. Šioms rinkliavoms atlikti jis dabar ieško daugiau talkininkų, sutinkančių šiam labdarybės reikalui pasišvęsti. Numatytos šios rinkliavos: pirmosios rinkliavos aukos skiriamos apmokėti surinktų drabužių persiuntimą į Suvalkų trikampį. Antra rinkliava skirta Vasario 16-osios gimnazijai. Vienos lentos storumo senieji barakai, kuriuose ligi šiol buvo mokyklos klasės, valgykla ir virtuvė, visai sugriuvo. Be to, jie pasirodė labai neekonomiški. Naujus panašius statyti neapsimoka. Todėl jų vietoje norima įsigyti rimtesnį pastatą. Dalį lėšų tikimasi gauti iš Pabėgėlių Metų Fondo ir Vokietijos vyriausybės, o likusioms išlaidoms padengti ir skirta ši antroji rinkliava. Trečia rinkliava skirta Pabėgėlių Metų Fondui. Šio fondo tikslas emigruoti negalintiems pabėgėliams padėti įsikurti Europoje Prašoma parodyti liet. reikalo supratimo ir artimo meilės mūsų vargstantiems broliams. Tegul ir šį kartą londoniečiai sutinka rinkėjų pastangas tokiu pat nuoširdumu kaip iki šiol.

VINCAS BABINSKA, iš Mount Brydges, Ont., atvykęs Kanadon su ankstyvesniais imigrantais, parodė gražų pavyzdį per J. Bersėną paaukodamas $10 Vasario 16 gimnazijai.

Nuoširdus lietuviškas ačiū. **D.E.**

Otava. — Gegužės mėn. Kanados biudžeto pajamos viršijo išlaidas $139.100.000. Š.m. balandžio ir gegužės mėnesių bendras perteklius buvo $149.100.000.

ST. CATHARINES, Ont.

Į PABALTIEČIŲ FEDERACIJOS rengtas birželio 18 d. demonstracijas Otavoje iš St. Catharines apylinkės buvo nuvykę dvi mašinos — devyni asmenys. Proporcingai, palyginus su didesniosiomis kolonijomis, niagariečiai buvo vieni iš pirmesnių gausumu šios demonstracijos rėmėjai.

BUFFALO, N.Y. liepos 17-23 d. yra rengiama tremtinių savaitė. St. catharininiečiai ruošiasi ir šiose iškilmėse dalyvauti kuo skaitlingiausiai. Yra sumanymas į rengamą iškilmių koncertą vykti organizuotai. Kas norėtų prisidėti bei gauti tuo reikalu informacijų, prašomi kreiptis į St. Catharines apyl. v-bos narius.

VALDYBA PRANEŠA, kad liepos 24 d. — **kartojam — liepos 24 dieną, sekmadienį,** tuojau po pamaldų apie 11 val. vienuolyno salėje, 75 Rolls Ave., yra šaukiamas b-nės apylinkės narių susirinkimas, kuriame be kitų svarbių reikalų bus sprendžiamas Niagara Falls įjungimo į St. Catharines apylinkės bendruomenės ribas klausimas. Todėl ir st. catharniečiai ir niagariečiai prašomi susirinkime kuo skaitlingiausiai dalyvauti. **Apyl. v-ba.**

VISIEMS JONINIŲ SVEČIAMS PRANEŠAME, kad salėje birželio 25 d. kažkas yra pamiršęs lietpaltį, pilkos spalvos skrybėlę ir moteriškas baltas pirštines. Tuo reikalu prašome kreiptis šiuo adresu: J. Dilys, 11 Erie St., St. Catharines, Ont. **Radėjas.**

Padėka

Lietuvių tautinių šokių grupė "Grandinėlė" Clevelande reiškia didelę padėką Joninių vakaro St. Catharines, Kanadoje, rengėjams — Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos St. Catharine skyriui už labai gražų priėmimą.

"Grandinėlė" buvo sutikta prie Amerikos - Kanados sienos, pasakyti sveikinimai rengėjų ir kitų lietuvių organizacijų vardu. Jaunos Kanados lietuvaitės papuošė visus "Grandinėlės" dalyvius rožėmis.

Jaunieji šokėjai tą jautriai pergyveno ir savo džiaugsmą išreiškė skambia lietuviška daina amerikoniškam autobusui riedant Kanados keliais.

Į vakarą atsilankė gausus žiūrovų būrys, kas rodo, kad rengėjai moka gerai vakarus organizuoti ir turi publikos pasitikėjimą.

Gausios ovacijos "Grandinėlės" šokėjams sako, kad jaunieji šokėjai savo dalį puikiai atliko. Čia pat gauti kvietimai "Grandinėlei" atvykti į Torontą, Buffalo, N.Y., Rochester, N.Y., ir t.t. tą patvirtina. Ši pirmoji "Grandinėlės" išvyka Kanadon ir naujos pažintys liks tiek rengėjams tiek šokėjams maloniu neišdildomu prisiminimu.

"Grandinėlės" vardu **Jonas Gala.**

Delhi - Tillsonburgo apylinkėje

ŠĮ SEKMADIENĮ, liepos 17 d., po pamaldų parapijos salėje šaukiamas tėvų-rėmėjų susirinkimas skautų atgaivinimo reikalu. Prašome visus dalyvauti. **Kleb. kun. dr. J. Gutauskas.**

TILLSONBURGO LIETUVIŲ NAMŲ VALDYBA liepos 17 d. tuojau po pietų ruošia gegužinę (senoje piknikų vietoje). Apylinkių lietuvius ir miestelėnus kviečiame gausiai atsilankyti ir pasinaudoti tyru kaimo oru. Šokiams gros geras orkestras.

TLN valdyba.

SIDABRINĖ SUKAKTIS. Juozas ir Ona Dumšai, populiarūs šios apylinkės lietuviai, gyveną Simcoe mieste, liepos 3 d. iškilmingai paminėjo 25 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Jų artimieji draugai — pp. Janušauskai, Bartuliai, Lingaičiai, Balniai, Onaičiai, Gutauskai — surengė jiems didžiulį staigmenos pobūvį, kuriame dalyvavo apie 300 draugų, pažįstamų, gerbėjų. Pobūvis įvyko naujoje, didelėje daržinėje pp. Onaičių farmoje. Sukaktuvininkus sveikino Delhi šv. Kazimiero parapijos klebonas dr. J. Gutauskas, J. Stradomskis, S. Šimutis, A. Aleliūnas ir kiti, linkėdami jiems gražiausios ateities.

PAŠVENTINTAS PAMINKLAS. Liepos 3 d. tuoj po pamaldų šv. Kazimiero bažnyčioje Delhi kapinėse pašventintas gražus juodo akmens paminklas a.a. Jonui Žemaičiui. Jis žuvo prieš metus, kai jo automobilis susidūrė su traukiniu. Paminkle įrašyti reikšmingi žodžiai: "Iškeliavęs, bet neužmirštas". Jo neužmiršo ir šį gražų paminklą pastatė jo giminės, draugai ir pažįstami, kurių apie 70 prisidėjo prie šio gražaus darbo. Pamaldose už mirusio sielą ir pašventinime paminklo dalyvavo žuvusio brolis ir sesuo. Paminklo pastatymu daugiausia rūpinosi A. Žebertavičius ir A. Miknevičius. Tose pačiose kapinėse pašventintas ir pp. Miknevičių mažai dukrelei paminklas. Pp. Miknevičių ūkyje buvo iškelti pietūs, kuriuose dalyvavo iš Windsoro ir Detroito atvykę giminės, pp. Žebertavičiai, kun. kleb. J. Gutauskas.

SKAUTŲ STOVYKLA vyksta nuo liepos 3 d. ir tęsis iki liepos 17 d. pp. Augustinavičių gražiame pušynėlyje, netoli Delhi, Ont. Stovyklauja Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių skautai, viso 140 įvairaus amžiaus skautų. Vieta labai graži, tvarka pavyzdinga. Ten pat liepos 5 d. įvyko pasitarimas kaip sustiprinti šios apylinkės skautų veikimą.

GEGUŽINĖ, jau šią vasarą antra, ruošta Tilsonburgo Liet. Namų valdybos liepos 3 d., St. Augustinavičiaus Sr., ūkyje praėjo gražiu pasisekimu. Programą paįvairino iš stovyklavietės atvykę skautai.

KUN. KLEBONAS DR. J. GUTAUSKAS apsigyveno V. A. Mažeikų namuose: R.R. 2, Delhi, Ont., tel. 737-J-1. **Kor.**

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju visiems sveikinusiems mano Globėjo šv. Jono Krikštytojo dienos proga, pareiškusiems daug gražių linkėjimų ir apdovanojusiems įvairiomis dovanomis.

Esu labai dėkingas Liet. Kat. Moterų D-jos Delhi skyriaus valdybai, jos pirm. Rožei Augustinavičienei ir visoms narėms, surengusioms joninių pobūvį šv. Kazimiero parapijos salėje birželio 26 d., už gražius sveikinimus, linkėjimus ir dovaną.

Iš visos širdies dėkoju Lietuvių Ūkininkų Klubo valdybai, KLB Delhi apylinkės valdybai, parapijos komiteto pirm. M. Norkui už svekinimus, linkėjimus, dovanas.

Tą pačią dieną teko aplankyti West Lorne-Fodney apylinkės lietuvius, atlaikant jiems pamaldas. Po jų teko dalyvauti joninių pobūvyje pp. Paketūrų ūkyje, kur susirinko gražus svečių būrys. Už ten pareikštus sveikinimus, linkėjimus, gražią dovaną dėkoju J. S. Paketurams, T. J. Rastapkevičiams, I. V. Ignaičiams ir visiems tos apylinkės lietuviams. Labai visiems dėkingas,

Kun. J. Gutauskas,
Šv. Kazimiero parapijos klebonas.

WINDSOR, Ont.

GRAŽIOS VESTUVĖS

Praėjusį šeštadienį, liepos 2 d., šv. Antano bažnyčioje Detroite susituokė Kilikevičius Vaclovas su Čiuprinskaite Eleonora. Sutuoktuvių apeigas atliko kun. kleb. J. Stankevičius.

Abu jaunavedžiai yra gimę Lietuvoje. E.Čiuprinskaitė Kanadoje gyvena nuo 1949 m. Baigusi St. Mary's akademiją ir augšt. Prekybos Mokyklą dirbo sekretore Windsoro Prekybos rūmuose — Chamber of Commerce. Būdama 16 metų įsijungia į Windsoro lietuvių chorą. Buvo veikli ateitininkų kuopos narė, aktyviai reiškėsi Windsoro LB veikloje, daugeliu atvejų atstovavo Windsoro lietuvius tarptautiniuose pasirodymuose.

V. Kilikevičius gyvena Clevelande, Ohio, studijuoja Ohio universitete inžineriją. Yra narys jūrų skautų organizacijos. Karinę tarnybą atliko Amerikos kariuomenėje, daugiausia Okinavoje, prieš lėktuvinių pabūklų dalinyje.

Vestuvės buvo didelės, gražios ir iškilmingos, kokių čia retai pasitaiko. Vaišės buvo Windsoro rumunų salėje. Jas finansavo jaunosios tėvai A. ir V. Čiuprinskai, paruošimui talkininkavo būrys prityrusių šeimininkių. Dalyvavo apie 150 artimųjų ir pažįstamų iš Čikagos, Clevelando, Toronto, Hamiltono ir kitur. Jaunavedžiai buvo apdovanoti gausiomis ir vertingomis dovanomis ir gražiais linkėjimais. Tarpe dovanų buvo naujas sportinis automobilis, padovanotas jaunojo globėjų A. ir M. Kriaunių.

Salėje, vaišių metu jaunuosius sveikino Windsoro lietuvių klebonas kun. V. Rudzinskas ir P. Januška. Telegramom ir laiškais sveikino pp. Paškevičiai iš Otavos, Sumanai iš Denover, Kolorado, M. Bungardaitė ir M. Snapštys iš Detroito, P. Uginčius iš Bliumington, P. Mikliai iš Čikagos ir kiti.

Tuojau po vestuvių jaunavedžiai išvyko povestuvinėn kelionė po Kanadą.

Jaunavedžiams sukūrusiems tikrai lietuvišką šeimą nuoširdžiausi sveikinimai ir geriausi linkėjimai ateičiai. Ilgiausių metų!

WINDSORO VALDIŠKOJI RADIO STOTIS CBE liepos 1 d. paminėjo savo veiklos dešimtmetį. Ji pradėjo transliacijas 1950 m. liepos 1 d., nors oficialus stoties atidarymas įvyko tik tų metų spalio 1 d. Stotis turi žinomas ir daugeliu atvejų pertransliuojamas per visą Kanadą programas "Rytmečio muzika", "Pakelkite širdis augštyn" ir "Traditional Echoes". Ši pastaroji ypač daug pasitarnauja mums lietuviams, duodama Lietuvos Nepriklausomybės šventės ir Birželio trėmimų minėjimus, o kitomis progomis lietuviškos muzikos ir dainų.

Šventė atžymėta koncertu naujoje Cleary auditorijoje. Programą išpildė "Songs of my People" vienetas iš Toronto, turįs savo chorą ir orkestrą. Šiame vienete yra plačiai žinomas lietuvis solistas Vaclovas Verikaitis, kurio pastangomis ir šiame minėjime gražiai nuskambėjo lietuviška daina "...Kad mūsų šalelė Lietuva..." išpildyta sol. Verikaičio su choru ir orkestru. Koncertą girdėjo virš 1000 klausytojų. Radio stotis CBE aptarnauja pietvakarių Ontario ir dalį Amerikos su trimis milijonais gyventojų Detroite. Radio klausytojai už vertingas programas parašo stočiai nemaža laiškų. Jų praėjusiais metaias buvo net 7.444. Įdomu, kiek tame skaičiuje buvo lietuvių padėkų už lietuviškas programas ir minėjimus, klausomus milijonų klausytojų. Radio ir dabar yra plačiai naudojamas; jis girdimas namuose, autobomiliuose, lėktuvuose, laivuose ir neretai gatvėje praeivio kišenėje, nors televizija ir bando užimti radio vietą. **kor.**

Taupyk ir skolinkis Bankelyje "Talka"

Išduodamos paskolos iki $3.000, morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta.

DARBO DIENOS: pirmadieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais 9-12 val. ryto; antradieniais ir penktadieniais 9-12 val. ryto ir 5-8 val. vakare, MINDEN BUILDING, 20 KING ST. E., ROOM 13, notaro A. Liudžiaus įstaigoje II augšte. TEL. JA. 7-5575.

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS GELEŽINIO FONDO sumanymą svarsto JAV LB Finansų Komisija. C. Valdyboje tą klausimą gegužės 25 d. referavo Fin. Kom. pirmininkas St. Lazdinis ir nariai A. Gailiušis bei A. Mackevičius. CV paprašė LB Tarybos prezidiumą tą klausimą įtraukti į Tarybos sesijos darbotvarkę. Pagal sumanymą Geležinis Fondas turėtų išspręsti LB finansų klausimą.

STUDENTŲ ATEITININKŲ vasaros stovykla šiemet bus Dainavos stovykloje Manchester, Mich., nuo rugpiūčio 21 iki rugsėjo 1 d. Užsiregistruoti adresu: Vytenis Damušis, 8050 Hartwell, Detroit 28, Mich. Registruotis reikia ligi rugpiūčio 1 d. įmokant $5, kurie bus įskaityti į mokestį už stovyklą. Už dvi savaites mokama $40, už vieną — $25. Stovykloje kartu bus ir metinė SAS konferencija. Po stovyklos vykstama tiesiog į jubilėjinį kongresą Čikagoje rugsėjo 2-4 dd. SAS centro valdyba prašo nevėlintis registruotis ir visus narius stovykloje dalyvauti.

BROCKTONO MUGĖS metu, kuri vyksta liepos 2-10 d.d., Lietuvių bakužė veikia su lietuviška virtuve, lietuvių meno parodėle, kaip ir kiekvienais metais. Bakužės atidarymas įvyko liepos 3 d. Dalyvavo Ivaškienės tautinių šokių grupė.

SLA SEIMAS susirinkęs liepos 11 d. d. Pittsburghe, Pa., vadinamas deimantiniu seimu, nes sekančiais metais organizacijai sukanka 75 metai. Kadangi organizacijos seimai šaukiami kas dveji metai, tai kitais metais jo nebus. Dėlto ir 75 m. organizacijos sukaktis minima šiame seime, dėl to ir pats šis seimas vadinamas deimantiniu seimu. Jubiliejus bus paminėtas liepos 13 d. specialiu iškilmingu posėdžiu ir banketu su menine programa, kurią išpildys sol. A. Stempužienė ir muz. J. Švedas. Pagrindiniu kalbėtoju bus Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas.

KAROLIS ŽALKAUSKAS, buvęs vidaus r. ministeris, Klaipėdos gubernatorius, o tremtyje VLIKo Vykd. Tarybos pirm., jau kuris laikas guli Bethesda klinikoje Maryland valstybėje netoli Vašingtono. Jam padarytos dvi sudėtingos smagenų operacijos ir dar viena neužilgo bus daroma. Jo žmona gyvena Vašingtone.

KUN. J. KLUONIUS paskirtas naujai įsteigtos šv. Stepono parapijos klebonu Skidway Lake, Prescott, Mich. Anksčiau jis buvo Nuolatinės Marijos Pagalbos parapijos vikaras Chasaning miestelyje.

KUN. HIPOLITAS RAČYS mirė birželio 21 d. Oshkosh, Wisc., ligoninėje po ilgos ir sunkios ligos. Palaidotas ten pat birželio 23 d. Gimęs 1901 m. sausio 12 d. Siurviliškio parapijoj. Mokėsi Kėdainių valst. gimnazijoje. Baigęs 6 klases stojo Lietuvos kariuomenėn. Čia kaip savanoris atsižymėjo ir buvo pakeltas viršila. 1920 m. rudenį įstojo į Kauno kunigų seminariją. Ją ir Kauno un-to teolog.-filosofijos fakultetą baigė 1927 m. Tais pačiais metais balandžio 2 d. įšventintas kunigu. Kunigavo įvairiose Kauno arkivyskupijos parapijose. Iš tremties 1950 m. emigravo į JAV. Čia kapelionavo seselių konventuose Oshkosh, Wisc., susirgo pūslės uždegimu. Atsirado piktybinės votys pūslėje. Turėjo 8 skaudžias operacijas. Sirgo apie 4 metus. Galiausiai išsivystė vėžys ir mirė. Labai ilgėjosi savo tėvynės ir kaip savanoris-kūrėjas skaudžiai pergyveno jos dalią. Prieš mirtį tesvėrė 137 svarus. Šias eilutes rašantysis nuolat palaikė ryšius. Velionis savo paskutiniame laiške minėjo noris būti palaidotas šv. Kazimiero kapinėse Čikagoje. Mes visi kurso draugai maldaujame Dievo gailestingumo, kad Viešpats tave priimtų į amžinosios meilės, teisingumo ir tiesos padangtes. Tu, Ipolitai, ilgai sirgai, kentėjai ... ir mirei kaip Lietuvos kankinys. Troškai sugrįžti savon tėvynėn, sugrįžai Amžinojon. Ten sugrįšime mes visi. Trokštame išgirsti iš Amžinosios Išminties šiuos žodžius: "Nunc dimittis servum tuum Domine in pace". Čia mes, likę 7 kurso draugai, neužmiršime savo maldose Tavęs, kunige Ipolitai! **Kun. V. Rudzinskas.**

DR. VYT. VYGANTAS liepos 1-2 d. dalyvavo Pax Romana centro valdybos posėdy Šveicarijoje Friburge.

MAIRONIO VARDO GIMNAZIJOS Braunšveige - Watenstedte, Vokietijoje, mokiniai ir mokytojai rugsėjo 4 d. suvažiuoja į Čikagą minėti 15 metų tos gimnazijos įsikūrimo ir 10 metų jos uždarymo sukaktį.

Suvažiavimasa vyks Dariaus ir Girėno legionierių posto salėje, 4416 — 20 So. Western Ave., Chicago 9, Ill. Programa yra numatyta šitokia: 10 val. ryto pamaldos katalikams tėvų jėzuitų koplyčioje, o evangelikams— Tėviškės parapijoje, 4 val. p.p. iškilmingas aktas, o po akto čia pat vaišės, pasikalbėjimai, linksmoji dalis.

Suvažiavimo rengimo komitetas, vadovaujamas Reginos Apyrūbytės-Vaitkevičienės ir vicep. inž. A. Rimo ir Elegijaus Kaminsko, uoliai rūpinasi, kad suvažiavimas sklandžiai ir naudingai vyktų. Vaišėmis, nakvynėmis ir kitais reikalais rūpinasi veiklioji p. Rimienė, Ida Kasperavičienė, Larisa Jankūnienė, Augustas Rupkalvis, P. Stankevičius ir kiti.

Registracijos mokestis bus apie $10.

Rengimo komitetas maloniai kviečia visus maironiečius dalyvauti suvažiavime ir savo sutikimą prašo pranešti iki š.m. liepos 15 d. šiuo adresu: Mrs. Regina Vaitkevičius, 2113 So. 49 Court, Cicero 50, Ill., tel. TO. 3-8609.

J. Švedas.

Vokietija

4204 LSC KUOPOS VADAS KAP. J. MATULAITIS birželio 8 d. Vok. Krašto Valdybai įteikė DM 100, surinktų kuopoje, kaip pradinę auką Vasario 16 gimnazijos statybos fondui. Esą numatyti rinkti šiam tikslui aukas ir toliau ir surinkti žymiai didesnę sumą.

VASARIO 16 GIMN. MOKYTOJAI paaukojo gimnazijos parko suolams nupirkti DM 281.

VOKIETIJOS KRAŠTO VALDYBA dar iš seniau buvo skolinga Tautos Fondui DM 1267,99. Likviduojant dabartinei Kr. Valdybai šią skolą. Tautos Fondo valdyba maloniai sutiko paaukoti Vasario 16 gimn. statybos fondui DM 500. Likusioji skolos dalis — DM 767,99 įmokėta Tautos Fondui.

Tautos Fondo valdybai už auką gimnazijai Vokietijos Krašto Valdyba pareiškė nuoširdžią padėką.

V. LB APYLINKIŲ IR SENIŪNIJŲ pirmininkų ir seniūnų suvažiavimas šaukiamas liepos 30 ir 31 d.d. Huettenfelde. Vykstantieji į suvažiavimą kelionės išlaidas turės apmokėti patys ar apylinkės lėšomis. Išlaikymas Huettenfelde nemokamas.

LATVIŲ SAVAITRAŠTIS "Latvija" iš Weilheimo, Bavarijoje, išsikėlė į šiaurės Vokietiją — Eutin, Holstein.

Argentina

BIRUTĖ DILBA, jauna lietuvaitė, gegužės 21 d. valstybiniame Argentinos radijuje dainavo Stasio Šimkaus "Kur bakužė samanota".

Brazilija

BRAZILIJOS LIETUVIŲ DIENA rugpiūčio 13-16 d.d. rengiama Sao Paulo mieste lietuvių imigracijos 35 metų sukaktčiai paminėti. Kartu bus atšvęsta Išeivio Diena — Dariaus ir Girėno žygio bei Žalgirio mūšio 550 m. sukakties paminėjimas. Liet. Dieną ruošia Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Taryba.

VILA ZELINOS SESELIŲ GIMNAZIJOJE gegužės 26 d. kilo gaisras, kuris sunaikino visą sceną su visais įrengimais ir lietuviškomis dekoracijomis. Apgadinta ir visa salė.

BIRŽELINIŲ ĮVYKIŲ — okupacijos dešimtmečio bei trėmimų pradžios paminėjimas Sao Paulo buvo suruoštas birželio 19 d. benediktinių vienuolyno salėje. Buvo B. Liet. Bendruomenės tarybos pirm. H. Valavičiaus, Sao Paulo valstybės parlamento vicepirm. Conceicano da Costa Neves, prel. P. Ragažinsko kalbos ir meninė dalis. Gaila, tik per mažai tebuvo dalyvių.

Urugvajus

KUN. JONAS BRUŽIKAS, SJ, žinomas misijonierius, jau trečias mėnuo guli ligoninėje po sunkios nugarkaulio operacijos Montevideo. Birželio 21 d. jam padaryta antra operacija.

Jam galima rašyti šiuo adresu: Rev. J. Bružikas, SJ, Casilla 2313 — Cerro, Montevideo, Uruguay, S.A.

Lake Simcoe

kuro alyvos ir bernerių aptarnavimas Toronte. Lietuviškai kalbantiejį klauskite Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.

Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.

20 KING ST. E., HAMILTON
Telefonai:
Įstaigos JA. 7-5575
Namų FU. 3-8928

Lietuvos paviljonas Tarptautinėj parodoj Čikagoj

Stat. inž. Mik. Ivanauskas, Cicero, Ill.

Lietuva Tarptautinėj Parodoj Čikagoje, kuri veikė nuo birželio 25 iki liepos 5 d., buvo atstovaujama lietuvių paviljono, nors ir mažo ploto, bet stipriai užakcentavusio laisvajame pasaulyje gyvenančių lietuvių tautinės kultūros pasiekimus bei kultūros lygį. Lietuviai šioje parodoje rungtyniavo lygiomis su didžiosiomis pasaulio tautomis bei jų valstybėmis. Paviljono projekto autorius bei vykdytojas buvo dail. A. Valeška.

Paviljono architektūra. Plano kontūrus sudarė dviejų stačiakampių susikirtimas; sienų dekoratyvinė konstrukcija parinkta pagal eksponatų pobūdį; tamsios lubos optiniai nukreipia žiūrovo akis į eksponatus; balto žvirgždo grindys buvo tinkamu dugnu juodos spalvos vidaus baldams; fasado rėmas su užrašu "Lithuania" visumoje derinosi su vidaus eksponatų vyraujančiomis spalvomis, nors priimtiniau vartoti raudoną "carmin" — mūsų tautinės vėliavos spalvą. Be to, paminėtinas vieno rėmo šonas, išklotas A. Valeškos liaudies meno fragmentais glazūruotų plytelių keramika.

Eksponatai — tai pritaikomojo meno pavyzdžiai, kuriuos dailės verte galima skirti prie kilniojo grožio meno, o jei pagal tuos išstatytus pavyzdžius gaminti masiniai, tada gautume pramoninį meną. Todėl Lietuvos paviljono eksponatai neprieštaravo bendriems prekybos bei pramonės parodos tikslams.

Bendras visų eksponatų charakteris tautinis — lietuviškas. Deja, moderniosios technikos panaudojimas, lietuvius kūrėjus neįstengė atitolinti nuo amžių sukurtų tautinių tradicijų. Čia tik pasirodo lietuviškas dabarties gyvenimo geniališkumas, lenkti gyvenimą visomis priemonėmis. Atrasti ir panaudoti naujas medžiagas bei išreiškimo būdus kūrybai, kuri atitiktų augščiausio standarto moderniojo gyvenimo reikalavimams.

Čia kūrybos iniciatyva priklauso dailininkui. Tautiškumas nuo internacionalizmo moderniame mene skiriasi tuo, kad pirmu atveju kūrėjas gyvena laike, o kitu atveju — laiko nepripažįstama, nors laikas ir be mūsų valios ir noro egzistuoja.

Dail. A. Valeška sumaniai sujungė lietuvių liaudies kūrėjų meną su dabarties vyraujančio moderniojo meno lietuvio daile. Dešiniosios sienos plote išdėstyta dail. Bronės Jameikienės liet. liaudies audinių 12 vienetų rinkinys. Visi audiniai ir mezginiai tipingi, sodriu spalvų, suderinti ir pavyzdingai reprezentuoti.

Vidurinė siena padalyta į dvi dalis blankaus spalvoto stiklo sienele, kuri padidino patalpos vidaus jaukumą. Kairėje pakabintas dail. Jurgio Daugvilos Lietuvos Globėjo šv. Jurgio kompozicija kilime ir "Vasaros diena" (Lietuvoje) — išaustame žalsvų, subtilių tonų gobelene. Dail. A. Korsakaitės "Mergaitė su gėlėmis" — turtinga švelnių spalvų ir imantria kompozicija mozaika. Dail. Juozo Bakio židiniui emaliuotas vario rėmas — modernių linijų ir naujos medžiagos traktavimas. Dešinėje — vid. sienos A. Valeškos "Mūsų palaiminta Ponia" — gabalinio stiklo (slab glass) vitražas. Nauja medžiaga, nauja technika ir naujas grožio pajautimo efektas! Šalia Br. Jameikienės "Trys išminčiai" — abstraktinės išraiškos gyvųjų spalvų vitražas.

Kairiosios sienos plote patalpinti du stambūs pritaikomojo meno pavyzdžiai, tai A. Korsakaitės "Žvejai" iš glazūruotų plytelių keramikos "panelis". Šiuo metu, toks išorinių ir vidaus sienų dekoravimas labai mėgiamas Pietų Amerikoje moderniojoj architektūroj. Kitas — tai Br. Jameikienės puikus dekoratyvinis pluoštinis kilimas.

Ant medinių tamsių pakilimų - pakopų padėtas dail. Viktoro Petravičiaus Lietuvos žemėlapis su krašto gamtos ir socialinio gyvenimo pavaizdavimais — lino raižinys. A. Valeškos stilizuota "Vytis" — gabalinio stiklo vitražas, kuris peršviestas atrodo lyg būtų sudėtas iš brangių akmenų - kristalų. Taip pat atrodo žavingai ir jau paminėta Madona. Prišakyje — juodame dugne baltu užrašu: "Important date in Lithuanian History" — 9 datos nuo Mindaugo karūnacijos iki Sovietų okupacijos.

Be to, paviljono viduje buvo išstatyta dar J. Bakio keramika "Gaidys" ir pagal katalogą "Sekretorė" — iš suvirintų vario gabalų sukomponuota figūra — kuri žiūrovui priminė mūsų pakelės Rūpintojėlį. Tai modernios skulpt. iš metalo atlaužų kūrinys. Paviljone svečiams pasišnekučiuoti su dežuruojančiomis tautinias drabužiais apisrengusiomis — parodos reprezentantėmis — lietuvaitėmis, patalpintas V. Šimkaus pagamintas pagal A. Valeškos projektą su A. Korsakaitės mozaika staliukas su keturiomis kėdutėmis su odinių diržų pinute. Stalą puošė p. Brazdienė margučių geldelė ir miniatiūrinės lietuvaitės. Buvo pasigendama literatūros, kuri buvo rekomenduojama platinamoj brošiūroj "Lithuania".

Be minėtos, dailiai išleistos, brošiūros, svečiams buvo dalinamas ir paviljono katalogas.

Lietuvos paviljoną organizavo ir administravo Liet. Bendruomenės Čikagos skyriaus valdyba: pirm. Jonas Jasaitis, Jeronimas Ignatonis, Antanas Gintneris, Stasys Šiaučiūnas, Jonas Vaičaitis, Jonas Bertašius, Donatas Bielskus, Pranas Šulcas ir Fabijonas Valinskas.

Vyriausias Lietuvos paviljono globėjas parodoje buvo Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis.

Tillsonburgo Lietuvių Namų Akcinės Bendrovės reikalas

sąryšyje su įsikūrusia Delhi miestelyje liet. kat. parapija atrodo kiek sušlubava, atsirado kaikurių abejojimų, dėl kurių gal reikėtų kiek išsiaiškinti.

Laikinoji b-vės v-ba praeitą rudenį buvo suskatusi verbuoti narius - akcininkus. Po gražios pradžios (trumpu laiku buvo suverbuota 87 nariai su 110 akcijų), atėjus laikui ruošti (stripinti) tabaką pardavimui v-ba nuėjo į savo daržines tvarkyti tabako ir nebeturėjo laiko aplankyti visų kolonijos lietuvių. Taip v-bai besikrapštant daržinėse su tabaku, žiemą, kaip iš dangaus, visai netikėtai iškilo liet. kat. parapijos šiai kolonijai įkūrimo reikalas. Parapijai organizuoti, jos klebonu buvo prisiųstas iš Toronto kun. dr. J. Gutauskas.

Gerb. kleboną mažai kas tepažinojom. Bet jau pirmų sekmadienių pasirodymais bažnyčioje, savo gražiais, visiems suprantamais pamokslais, atrodo savo parapijiečius jis sužavėjo ir patraukė juos savęp. Jau pirmą sekmadienį parapijos pamaldoms prisipildė veik pilna nemaža vengrų bažnyčia Courtlande. Pasirodė daug naujų veidų, kurių niekad neteko matyti šioje bažnyčioje pirmiau. Galvojom, gal tik pirmąjį sekmadienį prisirinko tiek daug iš smalsumo pamatyti naujos parapijos kleboną ir išgirsti jo žodį. Bet pasirodė, kad ir antrą ir trečią sekmadienį dar pilnesnė bažnyčia.

Tik atvykęs klebonas energingai ėmėsi organizuoti ir tvarkyti naujos parapijos reikalus. Parapijiečiams talkininkaujant aptvarko lietuviams skirtos bažnyčios vidų, lanko parapijiečius jų namuose ir rūpinasi sukelti lėšas reikiamam bažnyčios inventoriui įsigyti ir bažnyčiai bei klebonijai išpirkti. Jis randa parapijiečių tarpe didelį pritarimą. Aukojama įvairūs bažnytiniai reikmenys, taip pat piniginės aukos. Bematant surenkama $14.000 aukų. Didžiausias pritarimas naujai įsikuriančiam lietuviškam židinėliui ir gražiausias pasisekimas n... jos klebonui. Taip, kas dirba, tam ir Dievas padeda!

Pradėjom vis daugiau pažinti mūsų mieląjį kleboną. Tai ištikro labai malonus, didelio takto, plačios erudicijos ir patraukliaus būdo asmuo. Tame, turbūt, ir paslaptis to viso pasisekimo. Džiaugiamės visi jo pasisekimais ir linkime parapijos organizatoriui didžiausios sėkmės rūpinantis liet. kat. dvasiniais reikalais ir geriausios sveikatos!

Kaip žmogus begalvotum apie lietuvišką parapiją, o vistik ji yra rusenantis lietuvybės palaikymo židinys!

Ar įsikūrusi liet. kat. parapija pastoja kelią Lietuvių Namams įsikurti?

Bet štai... Įsikuriant liet. kat. parapijai prasidėjo įvairios kalbelės. Pradėjo lyg atrodyti, kad mūsų mielas klebonas bus sumaišęs TL Namų v-bai visas kortas, o svarbiausiąjį kozerių (dolerius) išmušęs jai iš rankų... Kaikurie tautiečiai pradėjo kalbėti, kad dabar, turint savo parapiją su bažnyčia ir po ja mažutę saliukę, nebereikalingi mūsų kolonijai Lietuvių Namaiaa. Sako: parapija ir L. Namai būsią perdaug, bažnyčiai duok, namams duok.... Tai kur beužteksi viskam duoti? Arba: daviau bažnyčiai — nebeturiu namams... Pagaliau kitas sako: reikės parapiją išlaikyti, reikės L. Namus išlaikyti, tai esą bus nebepakeliamos duoklės...

Jei tikrai taip būtų, tad išeitų, kad parapija pastojo kelią Liet. Namams įsikurti. Ar ištikro taip yra? Kad šitokiais pasisakymais nesusiklaidintume gal reikalingas išsiaiškinimas.

Pirmiau mūsų kolonijoje tebuvo tik vienas rūpestis — kaip įsikurti lietuvių tautinį, kultūrinį, o gal kartu ir ekonominį centrą — **Lietuvių Namus.** Niekas neplanavo liet. parapijos įsteigimo. Jei kartais koks būrelis tautiečių ir užsimindavo apie tai, tuojau priėjome prie bendros išvados, kad mes parapijos nepajėgtume išlaikyti, o tuo labiau nėra ko galvoti apie savos bažnyčios įsigijimą. Bet štai, kai staiga išdygo parapijos steigimas, atsirado ryžtingas ir įsitikinęs jos organizatorius, žiūrėk, ir darosi stebuklas! Parapija įsteigta, bematant sutelktos lėšos, bažnyčia sutvarkyta, kas sekmadienį ji pilna parapijiečių, vyksta pamaldos, skamba lietuviškos giesmės, visi patenkinti ir niekas nebekelia parapijos išlaikymo klausimo. Iš gausiai įplaukiančių aukų ji išsilaiko.

Kas gi atsitiko? Kodėl staiga mums prireikė lietuviškos parapijos? Juk mes ir anksčiau turėjom savo lietuviškas pamaldas, kad ir prisiglaudę kitataučių bažnyčioje, bet galėjome garbinti Augščiausiąjį taipgi savo gimtąja kalba.

Tikėjimas, noras ir darbas daro stebuklus

Parapijos organizatorius, gal iš anksto susipažinęs su parapijos įsteigimo sąlygomis, tikėjo, kad pavyks įsteigti parapiją ir kad mes būsim pajėgūs įsigyti ir bažnyčią. Tuo jis mus lengvai įtikino, o mumyse slypėjęs noras turėti savo lietuvišką parapiją bei bažnyčią, ir pasireiškė dabar tokiuo pritariančiu prisidėjimu. Aukojo parapijai visi pagal išgales ar pagal supratimą parapijos reikalingumo, kas šimtą, kas du ar tris, bet tai tik trupiniai.

Dėl to nenukentėjo nei mūsų stalas nei patuštėjo mūsų kišenė. Turim parapiją ir bažnyčią ir visai nejuntam, kad būtume tapę kiek biednesni ir nebegalėtumėm investuoti vieno ar kito šimto į Liet. Namų akc. b-vę. Tie, kurie pirko LN šėrus, nesako, kad daviau namams — nebeturiu parapijai. Ne, jie aukoja nemažiau ir parapijai. Jie atskiria kas Dievo — Dievui, o kas biznio — bizniui. Todėl ir tie, kurie davė tik parapijai, neturėtų teisintis, daviau bažnyčiai — nebeturiu namams.

Reikia skirti šį esminį dalyką, kad parapija yra ne pelno organizacija. Ji sukuriama ir išlaikoma jos narių nuolatinėmis aukomis. Tuo tarpu Liet. Namų akc. b-vė yra pelno organizacija. Jos įkūrimui ir veikimui remti perkant akciją daroma ne **auka,** bet **investuojama** savo mažas kapitalas į visų lietuvių bendrą reikalą (kartu ir biznį), kuris duos pajamas, išlaikys Liet. Namus (salę) ir be to, neš nariams už jų investuotą pinigą dividendus. Investuotas į šėrus pinigas pasilieka kiekvieno nario nuosavybė ir gali visada būti atsiimtas. Gi duotos parapijai aukos nebeatsiimsi. Taigi netinka teisintis dėl nepirkimo šėrų sakant, bažnyčiai duok, namams duok... kur beužteksi viskam. Į namus investuojama ir jų išlaikymui nereikės duoti, o iš jų gausime.

Taigi įsikūrusi liet. kat. parapija nėra jokia kliūtis Liet. Namams įsikurti, nes ji mus nenubiednins. Parapijos klebonas gerb. kun. dr. J. Gutauskas nuoširdžiai pritaria Liet. Namų įsikūrimo idėjai ir yra tos b-vės narys-akcininkas. Todėl klysta kaikas manydami (kaip teko girdėti), kad prisidėdamas prie LN b-vės nusikalsiąs parapijai.

Ar įsikūrus liet. kat. parapijai nebereikalingi mūsų kolonijai Liet. Namai?

Visų pirma, liet. kat. parapija neapjungia visų tabako rajono kolonijos lietuvių, nes jų yra ir kitų konfesijų ir ne visi liet. katalikai įeina į parapijos ribas. Gi Liet. Namų b-vė siekia apjungti visus rajono lietuvius.

Antra, parapijos ir LN b-vės yra skirtingos paskirtys ir skirtingi siekiai.

Parapijos paskirtis ir siekis — rūpintis parapijiečių dvasiniais, sielos reikalais. Tuo tarpu kai Liet. Namų b-vės tikslas, kaip b-vės čarterio 1 ir 2 punktas sako, yra: padėti lietuvių gimimo ir kilmės žmonėms apsijungti, sudaryti patogias sąlygas jų kultūriniams visuomeniniam bei ekonominiam veikimui.

Toliau, kaip čarterio 3 punktas sako: padėti b-vės nariams pagalba, patarimu ir materialiai per kooperavimą geriau įsikurti Kanadoje. Taigi LN b-vė yra lietuvių kultūrinė auklėjimosi ir narių medžiaginio gerbūvio siekianti organizacija.

Trečia, parapijos mažutė saliukė po bažnyčia niekada neatstos būsimos LN salės ir jau praktikoje pasirodė, kad ir "šaveriui" suruošti ji yra per ankšta. Be to, atrodo, kad "šaverius" ruošti joje nebus galima, nes yra rezidenciniame rajone ir prie mokyklos. Tad liks tik mažiems draugijų susirinkimams ir tik kavutė pasivaišinimams. Tad atrodo, kad ir įsikūrus liet. kat. parapijai nei kiek neatpuola Liet. Namų reikalingumas.

Ar mūsų kolonija pajėgi įsigyti Liet. Namus?

Taip! Jei tik pajėgtume susivienyti ir susiorganizuoti. Kas trugdo mums susivienyti? Kas gi mus skiria? Juk mes visi atvykę iš to paties mums mielo krašto, iš to paties žaliojo sodžiaus, kilę iš tų pačių valstiečių grįčių. Nėra juk mūsų tarpe nei grafų, nei kunigaikščių, tad kodėl gi mums nesusivienyti mūsų bendriems siekiams?

Pradžioj, prieš 10-12 metų, atvykus čia naujiems ateiviams buvo didelis skirtumas tarp jų ir ankstyvesniųjų. Todėl nebuvo sklandumo jų santykiuose, nesiklijavo bendra kalba, net laikė vieni kitus kažkokiais "keistais". Kas buvo padaręs tarp jų tą skirtumą? **Laikas ir aplinkuma.** Ankstyvesnieji ateiviai buvo atskirti nuo naujųjų ateivių 20-25 metų laiko tarpo, kurį gyveno skirtingoje aplinkoje, skirtingose sąlygose. Kaip ir kiekvienas gamtos gyvis, žmogus yra aplinkumos ir joje esamų gyvenimo sąlygų padaras. Aplinkuma suformuoja žmogų netik fiziškai, kūniškai. Aplinkumai veikiant susidaro jo ir dvasiniai, psichiniai pasireiškimai, ideologiniai, politiniai net ir religiniai jo įsitikinimai. Štai dėlto pradžioje naujųjų ateivių pažiūros į viską buvo skirtingos nuo ankstyvesniųjų ateivių. Bet, atrodo, kad po 10 metų gyvenimo naujoj aplinkoj ir naujose sąlygose naujieji ateiviai visai pasikeitė, prisitaikė prie naujos aplinkumos gyvenimo sąlygų ir išsilygino su ankstyvesniais ateiviais net gal pralenkdami juos kaikuriais "keistumais". Dabar naujai atvykstantiems iš Lietuvos ateiviams keistais atrodo ir ankstyvesnieji ir vėlesni ateiviai. Tuo būdu išnyko tarp mūsų buvę skirtumai nebėra ir kliūčių mums susijungti. Tuo labiau kad yra daug ir bendro tarp mūsų, kas mus visus turėtų suvienyti, apjungti. Viena, kad lietuviais esame mes gimę — lietuviais norime ir būt, norime išlaikyti lietuvybę išeivijoje. Antra, mūsų visų vienodas siekimas — mūsų gerbūvis. Susijungę, susiorganizavę be tautinės kultūrinės veiklos rėmimo galėtumėm daug pasiekti ir ekonominėje srityje, tvirčiau stiprintis medžiaginiai. Štai šitie dalykai turėtų mus sujungti nežiūrint mūsų skirtingų religinių ar ideologinių pažūrų. Skirtingų nuomonių buvo ir bus, nes Kūrėjas davė kiekvienam savo smagenis, kad patrauktų už save, o ne vien klausytų kitų, ką ir kaip daryti. Tik pameskim tuščias ambicijas vieni prieš kitus, o būkim ambicingi lietuviškame reikale. Tegu būna mūsų visų ambicija — turėti savo **Lietuvių Namus,** koperuoti ekonominiame reikale ir pamatysim, kad ir čia įvyks dar vienas stebuklas — turėsim Liet. Namus ir galėsim didžiuotis prieš kitas Kanadoje esančias tautas, kad ir mes nemažiau kultūringi už juos ir sugebam susiorganizuoti.

Lietuviai tabako augintojai, tur būt, viena iš tvirčiausiai medžiaginiai įsikūrusių lietuvių kolonijų Kanadoje. Tai ne eiliniai ūkininkai, bet pramonininkai. Vargu ar rastume lietuvių miestiečių tarpe tiek medžiaginiai iškilusių, kaip tabakininkai. Todėl aišku, kad mums nėra jokio sunkumo investuoti vieną kitą šimtą dolerių į L. Namų akc. b-vės šėrus. Vienas šėras skyrium — nedidelis pinigas, bet visų šėrininkų sumestas krūvon darosi milžiniškas kapitalas. Jeigu ir likusieji mūsų kolonijos lietuviai taip dėtųsi į b-vę, kaip pirmieji akcininkai, kad net kiekvienas šeimos narys pirko šėrą, tai lengvai būtų sukeltos lėšos LN pastatymui.

Ar Liet. Namai pajėgtų iš savo veikimo išsilaikyti?

Kiekviena įsikurianti pelno b-vė planuoja ir numato, tikisi iš būsimų b-vės operacijų padaryti pelno. Taip tikisi ir planuoja ir Liet. Namų akc. b-vė padaryti pelno, iš kurio ji išsilaikytų ir dar galėtų nariams mokėti dividendus.

Iš kokių, būtent, operacijų b-vė sudarys savo pajamas?

Visų pirma pati salė duos pajamų iš įvarių parengimų, salės išnuomavimų. Toliau, kaip b-vės čarterio punktas 5 sako, apie b-vės tikslą: ...laiky-

(Nukelta į 7 psl)

KULTŪROS IR KNYGŲ PASAULYJE

JAUNIMO LITERATŪROS KONKURSO jury komisiją sudaro: dr. Henrikas Lukoševičius, pirm., Nelė Mazalaitė, Stepas Zabarskas, Leonardas Žitkevičius ir Romas Kezys. Premijas $450 skiria Akademinis Skautų Sąjūdis. Jaunieji kūrėjai (ne vyresni kaip 30 metų) kūrinius prašomi siųsti komisijos sekretoriui Romun Keziui — 130 Hendrix St., Brooklyn 7, N.Y.

ČIKAGOS LIETUVIŲ ISTORIJĄ ruošiasi išleisti Aleksas Ambrose. Ji turėsianti apie 500 psl. Paskelbtas jau prenumeratos vajus. Prenumerata $6, garbės prenumerata — $25.

TĖVAS JUSTINAS VAŠKYS, OFM, lietuvių pranciškonų šv. Kazimiero provincijos Amerikoje kūrėjas bei pirmasis provincijolas, birželio 29 d. atšventė kunigystės 25 m. sukaktį.

T. Justinas Vaškys yra gimęs 1909 m. Liepojuje, gimnaziją lankė Ylakiuose ir Kaune, į pranciškonus įstojo 1928 m., amžinuosius įžadus davė 1932 m., teologiją studijavo Kaune ir Austrijoje, kunigu išventintas 1935 m. Į JAV atvyko 1941 m., kur 1946 m. įsteigė šv. Kazimiero komisarijatą. Dabar jis gyvena Green, Me., eidamas vienuolyno viršininko pareigas.

ŠIMTAS LIETUVIŲ gavo Argentinos universitetų baigimo diplomus, kaip rodo Nado Giedraičio surinkti duomenys, paskelbti "Argentinos Lietuvių Balso" birželio 16 d. numeryje.

ANTANO VAIČIULAIČIO apysaką "Valentina" lietuvis žurnalistas Henrikas Losinskas pasiryžo išversti į portugalų kalbą. Ją išleisti apsiėmė viena Brazilijos knygų leidykla.

JONAS GAIDAMAUSKAS baigė studijas Buenos Aires un-te ir gavo inžinieriaus diplomą.

ARVYDAS VAIŠNYS, teisininko A. Vaišnio sūnus, baigė elektros inžinerijos studijas Yale un-te. Jis tęs studijas augštesniam laipsniui įsigyti. Vaišniai gyvena Waterbury, Conn.

PROF. BR. KASLAS išrinktas Pittstono Liberty National Bank direktoriu. Jis jau kelinti metai Wilkes kolegijoje dėsto istoriją ir politinius mokslus. Šią vasarą dėsto Temple universiteto graduate school extention kursus Wilke-Barre, Pa.

JONAS B. GENYS Michigan State University, Lansinge, birželio 12 d. gavo filosofijos daktaro laipsnį. Jo specialybė miškų genetika. Jis buvo garsaus genetiko dr. J. W. Right asistentu, buvo išrinktas į garbės fraternitą, gavo New Hampshire valst. stipendiją. Gyvendamas su tėvais Kenoshoje, Wisc., buvo liet. mokyklos mokytoju.

VASARIO 16 GIMN. TAUTINIŲ ŠOKIŲ BŪRELIUI porą su viršum metų vadovavo vyresniųjų klasių mokinė Rūta Kiulkaitytė. Kai ji nuo š.m. balandžio 1 d. persikėlė į Heidelbergą dirbti "Neckar-Zeitung" administracijoje, šokių būrelis liko be vadovės. Be to, būrelį reikėjo papildyti naujais dalyviais, nes, abiturientėms ir vienam antram mokiniui pasitraukus iš gimnazijos, kaikurių šokių nebebuvo galima atlikti. Naujus šokėjus paruošti ir būrelio repertuarą papildyti ėmėsi A. Grinienė, kuri gegužės pradžioje atvyko į gimnaziją laikinai eiti mergaičių bendrabučio vedėjos pareigų vietoj S. Laukaitienės, kuri iš tų pareigų pasitraukė nuo gegužės 1 d. ir perėjo dirbti į BALFo raštinę Muenchene. Gegužės pabaigoje jau būrelis šoko Hemsbache Raud. Kryžiaus šventėje ir Frankfurte Pabėgėlių Metų minėjime.

VOKIETIJOS ĮVAIRIUOSE MIESTUOSE Pabėgėlių Metų proga buvo ruošiami susirinkimai su prakalbomis ir meninėmis programomis. Vienas tokių susirinkimų įvyko gegužės 29 d. Frankfurte prie Maino. Jį organizavo Limburgo vyskupijos, kuriai priklauso Frankfurtas, Kat. Akcijos komitetas, o programoje dalyvauti buvo pakviesti įvairių tautybių pabėgėliai. Lietuviams šitoj programoj atstovavo Vasario 16 gimn. choras ir tautinių šokių būrelis.

Kadangi Frankfurte lenkai yra gausūs, buvo galima manyti, kad jie nustelbs kitas mažesnes tautybes. Tačiau išėjo kitaip. Dalyviai liudija, kad gražiausiai pasirodė lietuvių jaunimas. Jau per pamaldas bažnyčioje, giedodamas lietuvišką Marijos giesmę, gimnazijos choras susilaukė didesnio dėmesio. Vokiečių vargonininkas, pamatęs lietuvių giesmės gaidas, ėmėsi lydėti chorą vargonais, o lenkai giedojo be vargonų palydos. Per programą salėje gimnazijos meniniai vienetai vėl užėmė branduolinę poziciją: choras, vadovaujamas mokyt. K. Montgabio, padainavo 6 dainas, o tautinių šokių būrelis, vadovaujamas A. Grinienės, atliko 6 lietuvių šokius. Kadangi Limburgo vyskupas buvo sutrukdytas ir tegalėjo atvykti į programos pabaigą, tai tematė tris lietuviškus šokius. Tada dienos oragnizatoriai paprašė gimnazijos chorą papildomai sudainuoti bent porą dainų, kad pabėgėlių draugas bent šiek tiek galėtų išgirsti, kas dainų programoje buvo geriausio. Tai buvo neabejotinas lietuvių gimnazijos programos, kaip geriausiai paruoštos, pripažinimas.

Nuvykti į tautų dieną Frankfurte gimnazijai susisiekimo priemones parūpino T. A. Bernatonis ir Schwetzingeno lietuvių kuopa.

Apie šį Vasario 16 gimn. pasirodymą palankiai ir gražiai atsiliepė vokiečių laikraščiai "Frankfurter Rundschau" ir "Sonntag", ypač iškeldami lietuvių meninį lygį.

ČEKOSLOVAKIJA NEĮSILEIDŽIA PAŠTO ŽENKLŲ skirtų paminėti 110 metų sukaktį nuo T. G. Masaryko, čekoslovakų laisvės kovotojo, gimimo. Šie JAV-bėse išleisti pašto ženklai būdavo arba nuplėšiami arba štamapu sužalojami, arba laiškai iš viso nepasiekdavo adresato. JAV pašto tarptautiniam direktoriatui įsikišus bei pareikalavus pasiaiškinimo, pašto ženklai nebetalpinami, tačiau toliau laiškai iš komunistinės Čekoslovakijos grąžinami atgal į JAV ir įteikiami siuntėjams. E.

Už ir prieš televizijos žiūrėjimą

Prieš keliolika metų Amerikoje prasidėjo televizijos priimtuvų smarki gamyba ir gyventojai juos iki šiai dienai vis įsigyja. Apskaičiuojama, kad vien tik Amerikoje yra aipe 50 milijonų priimtuvų, o ką bekalbėti apie kitus kraštus. Kada televiizjos programos po tų 10 ar kiek daugiau metų atnešė neigiamų ir teigiamų rezultatų, pradėta joms jau kelti neapykantą ir gyventojai nerimauti. Tūkstančiai jaunimo įvykdo žmogžudysčių, visokių nepadorių elgesių. Kaubojiški ir žmogžudiški filmai sukėlė kraštą ant kojų. Jau mažiau jų beleidžiama. Yra televizijos programų ir labai naudingų istorinių ir moksliškų. Todėl čia norime pagvildenti argumentus už ir prieš televizijos žiūrėjimą.

1. Pagalvokime ką gero daro televizijos žiūrėjimas? Daugelį girdžiu sakant, kad be televizijos priimtuvo negalį būti nei dienos. Sugedo, tuoj šaukia ir tuoj turi bėgti patarnauti. Daugelis džiaugiasi, kad atsirado čia mūsų mieste II stotis, kuri duoda labai moksliškas paskaitas. Kiti džiaugiasi, kad vaikai ramūs, kai televizija veikia. Ištikrųjų televizijos programos yra naudingos visiems, bet tik jas reikia suskirstyti pagal žiūrovų amžių. Mūsų daktarai, Amerikos Vaikų Ugdymo Draugijos paskaitose, vieni paneigė televiziją, kiti pareiškė nuomonę, kad viskas, kas daroma perdaug, nėra gerai. Reikia ir televiziją žiūrėti su saiku ir atitinkamas programas, kurios suaugusiam ar mažamečiui naudingos. Mes žinome programų vaikams skirtų, žinome tokių, kurių vaikams nereikia matyti. Todėl šeimose turi tėvai ar vyresnieji sekti, o neatiduoti vaikui televiziją ir tegu jis žiūri, ką nori. Mums suaugusiems nėra svarbu ką kartais stebime, nes mūsų protas, valia ir dvasinė stiprybė jau nusistovėjusi, todėl galime pasirinkti filmus pagal skonį. Jei ko nenorime, užsukame aparatą ir knygą ar laikraštį skaitome. Šiuo metu televizija yra greičiausia žinių teikėja.

2. Viena nervų gydytoja paskaitoje pažymėjo, kad televizijos priimtuvą turėti namuose didžiausia nelaimė vaikų auklėjimo kely. Sudaužyti visas, nes jos kenkia vaikų psichologijai, mokslui, dvasiniai ir bendrai vaikus padaro nervuotus. Neseniai teko ginčytis su kitais daktarais dėl akių, kad ilgai žiūrint televiziją neva gaunamas akių kataras. Vieni sakė, kad nieko kenksmingo, kiti įrodinėjo, kad perilgai žiūrint vaikų akys visdėlto raibstą.

Mūsų gyvenimo sąlygose televizijos priimtuvą namuose reikėtų laikyti savo vietoj. Jei šeimoje yra mažų vaikų, geriausia įtaisyti užraktą, arba uždrausti. Bet tuoj daugelis tėvų paklaus, ką gali daryti, kai vaikai vieni palieka namuose, kai abu tėvai dirba? Juk jiems ilgu, nėra kur galėtų žaisti ar sportuoti. Todėl televiziją žiūri ištisas valandas. Tai jau netvarkoj. Patartina, jei šeimoj vaikų yra keli, kad būtinai vienas iš tėvų neitų dirbti ir pasišvęstų vaikų auklėjimui. Patartina vaikams būnant namuose duoti tik tokias programas, kurios nekenkia nei dvasiškai, nei protiniai. Reikia kontroliuoti. Vieton televizijos, išveskit vaiką į parką, išleiskit lietuviškon mokyklon, organizacijon, bažnyčion, duokit knygų, veskite į parengimus, gerus filmus, mokinkit tautinių šokių, dainų, muzikos, kalbų. Žodžiu, vaiką galima užimti visokiais darbais. Verskite dirbti namuose. Čia tik nuoširdūs patarimai. Bet tenka atsiminti, kad kultūra ir technika žengia šuoliais pirmyn, todėl geriems darbams, geriems tikslams nieko nesigailėkim. Televizija laikui bėgant sunormalės.

Techn. BAL. BRAZDŽIONIS
Chicago, Ill.

Pigiausi SIUNTINIAI į Lietuvą
PRAMONĖS GAMINIAI — MAISTAS — VAISTAI
Siuntiniai pristatomi per 3-4 sav.
Janique Trading Co. Ltd.
835 QUEEN ST. W., TORONTO
TEL. EM. 4-4025

NAUJAME MODERNIŠKAI ĮRENGTAME
MOUNT ROYAL MOTORS
garaže jūs galite savo automobilio pataisymo reikalus išsiaiškinti lietuviškai. Daugiau kaip 20 m. patyrimo praktika mes garantuojame darbo sąžiningumą.
Darome visų rūšių automobilių ir sunkvežimių mechaniškus pataisymus, sulankstymų ištaisymus, dažymą, priekinių ratų sureguliavimą ir balansavimą su geriausiomis BEAR mašinomis, automatiškas ir standartines greičių dėžes, stabdžių juostų pakeitimus — nuo $18.00.
Taip pat turime padangų, baterijų ir kitų auto reikmenų.
Vilkiko patarnavimas veikia 24 valandas. Lietuviams duodama nuolaida.
3 Aukland Rd. — Tel. BE. 2-2131
Nakties metu tel. RO. 7-0086
(Aukland gatvė prasideda prie 5249 Dundas St. W., į vakarus nuo Six Point).

PLUMBING and HEATING
J. Lisauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.
Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.
148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

ED. KONDRATAS
1113 Dundas St. W., Toronto. LE. 3-5454
MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
Didelis pasirinkimas angliškų medžiagų kostiumams bei paltams.

• 2 MODERNIOS HOLIWOOD SOFOS arba
• 2 PATOGIOS GULĖTI LOVOS
• 2 DVIEJŲ AUGŠTŲ STALIUKAI
• 1 KAVOS STALIUKAS

Universalūs baldai įvairioms paskirtims: salionui, miegamąjam, vasarnamiui, žaidimų ar svečių kambariams. Lengvai pritaikomi betkokiam kambariui ar paskirčiai. Matracai verčiami, visi 4 colių storio airfoam, kas užtikrina neribotai ilgą dėvėjimą ir labai patogūs. Gražios išvaizdos. Galima pirkti įvairių apmušalų po vieną, poromis arba kaip grupė su staliukais.

MOHAWK FURNITURE LTD.
2446-8 Danforth Avenue.
Keičiame senus matracus naujais. Remontuojame visų rūšių baldus.
Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224

MANN & MARTEL Ltd.

REALTORS

2336 BLOOR ST. WEST Tel. RO. 2-8255 — 2336 BLOOR ST. WEST Tel. RO. 2-8255

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

13 kambarių
College - Dovercourt Rd.
$18.900 pilna kaina, mūrinis namas su dviem garažais ir privačiu įvažiavimu. Didelis sklypas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, 2 vonios. Geras nuomavimo rajonas, mažas įmokėjimas. Geras morgičius.

Bloor - Margueretta
$1.500 įmokėti, 6 kambarių namas, mūrinis frontas, švarūs kambariai, alyva apšildomas. Arti krautuvių ir susisiekimo. Pilna kaina $10.800.

Bloor - Lansdowne
$2.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, naujas alyvos pečius, vieta garažui. Dideli ir gražūs nepereinami kambariai. Galimybė dar padaryti vieną kambarį pirmam augšte. Viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Wright
$3.500 įmokėti, 8 didelių kambarių, gero mūro atskiras namas su vieta garažui. Vandeniu alyva apšildomas, nepereinami kambariai. Arti susisiekimo ir krautuvių. 3 moderniškos virtuvės. Geras morgičius.

Krautuvė ir 5 kambariai
$3.500 įmokėti, graži krautuvė tinkanti betkokiai prekybai ir 5 kambariai. Dundas g-vėje netoli Brock Ave. Tuojau galima užimti. Geros pirkimo sąlygos.

Bloor - Jane
$3.500 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas, moderniška virtuvė. Tuojau galima užimti.

Eglinton - Bathurst
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūro namas, vandeniu alyva apšildomas, garažas, 2 modernios virtuvės. Pilnai užbaigtas rūsys. Visai arti Eglinton g-vės. Tuojau galima užimti.

Oakwood - St. Clair
$5.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūro namas su garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 modernios virtuvės. Viena skola balansui 10 metų, lengvi mokėjimai.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, 8 didelių kambarių per 2 augštus, mūrinis namas su privačiu įvažiavimu ir šildomu garažu, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, didelis sklypas, arti visko. Geros sąlygos.

Benzino stotis, 3 krautuvės ir restoranas. 30 mylių nuo Toronto
$15.000 įmokėti, 5 kambarių butas, didelės apyvartos biznis, prie 12 kelio. Viena skola balansui labai lengvomis sąlygomis. Visai arti miesto ir didelio judėjimo. 1 akras žemės.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS
Darbo telef. RO. 2-8255
Namų telef. LE. 6-1410

College - Dovercourt Rd.
8 kambariai — 2 augštai
$2.000 įmokėti, mūrinis, 2 mod. virtuvės, dideli kambariai, 2 vonios, idealus 3 šeimoms arba išnuomavimui. Arti prie visko. Savininkas pirko. Kaina $15.900.

Swansea - Bloor - Runnymede
$2.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb., mod. virtuvė, kvadratinis planas, garažas. Kaina tik $13.900.

4 kambariai apačioje
Roncesvalles - Pearson
$3.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., 2 mod. virtuvės, išilginis planas, garažas. Prašo $16.900.

Bloor - Windermere
$3.000 įmokėti, mūrinis, atskiras 7 kamb. per 2 augštus, 2 mod. virtuvės, garas įvažiavimas, garažas. Kaina $17.900.

Jane - Bloor
8 kamb. — 2 augštai
$4.000 įmokėti, šiurkščių plytų be jokių trūkumų, atskiras namas puikiausiame stovyje, tiek iš lauko, tiek viduje, 2 mod. virtuvės, privatus įvažiavimas, garažas. Kaina pigiau grybų tik $20.900.

Sunnyside - Garden
Pomirtinis pardavimas
$15.900 pilna kaina, mūrinis, atskiras, 8 kamb., kvadratinis planas, dvigubas garažas, naujas vandeniu alyva šildomas pečius. Turi būti skubiai parduotas.

Bungallow mieste
Jane - Bloor
1 atvira skola 10 metų
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per vieną augštą, 3 puikūs miegamieji, garažas. Senatvė verčia parduoti, Keli žingsniai iki Bloor. Puikus pirkinys. Paskubėkit!

Bloor - Concord
$2.900 įmokėti, mūrinis, 8 kamb., išilginis planas, 3 mod. virtuvės, dvigubas garažas. Arti Bloor. Prašo tik $16.900. Pigiau, jei daugiau įmokėsit.

2 butai — 2 augštai
Roncesvalles - Indian Rd.
1 skola — 20 metų
$7.900 įmokėti, mūrinis, atskiras, 10 kambarių padalinti į 2 butus po 5 kamb., garažas, privatus įvaž., vand. alyva šildom. Kaina $23.900.

Bloor - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$2,500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kamb. per 2 augštus, platus įvažiavimas, garažas, 2 mod. virtuvės, didelis kiemas. Arti prie visko. Savininkas išvažiuoja į Ameriką. Tuoj turi būti parduotas. Geriausias pirkinys visam Toronte.

T. STANULIS
Darbo tel. RO. 2-8255
RO. 6-0105 namų.
2336 BLOOR ST. W.

Automobilių taisymo dirbtuvė
Naujas moderniškas mūrinis vieno augšto pastatas, 84 pėdų ilgumo ir 34 pėdų pločio, netoli Bathurst ir King gatvių. Tinkamas visokiems automobilių remonto darbams arba kitokio pobūdžio dirbtuvėms. Labai vertinga vieta miesto centre netoli Bathurst gatvės. Galite nuomoti 10-čiai metų su teise pirkti vėliau. Pilna kaina tik $36.000. Suinteresuotieji prašau paskubėti.

Baby Point Rd.
Atskiras — 6 kambariai
$3.000 įmokėti, mūrinis labai gerame stovyje namas su dviem virtuvėm, alyva šildomas. Privatus įvažiavimas. Pilna kaina $16.500.

High Park Ave. - Bloor
7 kambariai — vienas morgičius
$3.000 įmokėti, mūrinis naujai išremontuotas namas, netoli Bloor gatvės. Labai didelė virtuvė, vandeniu alyva šildomas. Pilna kaina $16.500.

Quebec Ave.
7 kambariai — vienas morgičius
$4.000 įmokėti, atskiras, rupių plytų namas su 4 kambariais pirmame augšte. 2 virtuvės, vandeniu šildomas, alyva šildomas, labai platus įvažiavimas, 160 pėdų sklypas.

Jane - Bloor
$5.000 įmokėti, atskiras mūrinis, kvadartinio plano, 7 didelių kambarių namas. 2 moderniškos virtuvės, vandeniu šildomas. Neaugšta kaina, vienas atskiras morgičius 10 metų.

The Kingsway
$5.000 įmokėti, vienas morgičius 10 metų, atskiras mūrinis 6 kambarių namas, 10 metų senumo, su privačiu įvažiavimu ir mūriniu garažu. Puikus medeliais apsodintas kiemas, labai gražiame vakarų Toronto rajone.

High Park - Roncesvalles
9 kambariai — 3 virtuvės
$7.000 įmokėti, atskiras mūrinis, šviesių plytų namas, nepereinami kambariai, visur dažyta ir labai erdvus. Vandeniu šildomas su alyva, netoli parko, augštos pajamos.

Bungalow — Swansea rajone
$15.500 pilna kaina, 5 kambariai su pilnai įrengtu kambariu rūsyje. Mūrinis su privačiu įvažiavimu ir garažu. Netoli susisiekimo South Kingsway gatvėje.

S. KĖKŠTAS
2336 BLOOR ST. W.
Įstaigos tel. RO. 2-8255
Namų tel. BE. 3-1372

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Lauko teniso komanda, susidedanti iš P. Gvildžio ir O. Rautinš, dalyvavo praėjusį savaitgalį komandinėse pirmenybėse ir laimėjo pirmą vietą, įveikę vienintelį varžovą Clevelando Žaibą 5:0.

Šį pirmadienį pradedamos klubo pirmenybės, kuriose dalyvauti kviečiami visi vytiečiai.

Lengv. atletikos treniruočių šią savaitę nebus.

Penkios vytietės atstovavo Torontą tarpmiestinėse lengv. atletikos rungtynėse Toronto - Cleveland ir laimėjo 9 pirmas vietas, kartu pasiekdamos rekordines pasekmes. Apie jų atsiekimus plačiau žr. bendram apraše. A. S.

REKORDŲ ŠVENTĖ CLEVELANDE

Antrąsias tarpmiestines lengv. atletikos rungtynes Toronto-Cleveland liepos 9 d. Clevelande užtikrintai, virš 30 taškų skirtumu laimėjo šeimininkai. Torontiečiai galėjo bent pasidžiaugti puikiomis pasekmėmis. Bendrai, beveik visų rungčių pasekmės buvo geresnės nei praeitų metų, o be to, pasiekta daug naujų rekordų. Sekantį kartą duosime platesnę rungtynių apžvalgą, o tuo tarpu supažindinsim bent su laimėtojais ir torontiečių pasekmėmis.

Jauniai A. 100 yd. 1. Žaliauskas 10.5, 2. Misiūnas (C) 10.5. 220 yd. 1. Žaliauskas 23.0, 2. Misiūnas 24.2. Šuolis į tolį. 1. Žaliauskas 22-3, 2. Motiejūnas (C) 20-6½, 3. Gaižutis 19-9. Šuolis į augštį. 1. Modestavičius (C) 5-6¾, 3. Klimas 5-1½. Šuolis su kartimi. 1. Rakalas (C) 10-6½, 2. Gaižutis 10-0. Trišuolis. 1. Motiejūnas (C) 41-1, 2. Žaliauskas 40-7, 3. Gaižutis 40-7. Rutulys. 1. Klimas 39-8½, 2. Valaitis (C) 37-5½. Diskas. 1. Klimas 117-8, 2. Kasperavičius (C) 93-0.

Jauniai B. 60 m. 1. Premeneckas (C) 7,7, 2. Venclauskas (C) 7.9. 100 yd. 1. Premeneckas 11.3, 2. Piktūrna (C) 12.4. Šuolis į tolį. 1. Premeneckas 17-9½, 2. Piktūrna 16-3, 3. Ruseckas 15-7. Šuolis į augštį. 1. Piktūrna 4-10¾, 2. Augis (C) 4-9. Rutulys. 1. Venclauskas 40-0, 2. Ruseckas 38-7½. Diskas. 1. Venclauskas 106-4, 2. Ruseckas 105-2. Ietis. 1. Ruseckas 135-6, 2. Piktūrna 116-10.

Jauniai C. 50 yd. 1. Titas (C) 6.7, 2. Nasvytis (C) 7.0, 3. Astrauskas 7.1, 4. Petrauskas. Šuolis į tolį. 1. Titas 15-3, 2. Nasvytis 14-6, 3. Astrauskas 13-6, 4. Petrauskas 11-8. Šuolis į augštį. 1. Titas 4-6, 2. Nasvytis 4-4, 3. Astrauskas 4-2, 4. Petrauskas 4-0. Sviedinukas. 1. Nasvytis 214-4¾, 2. Koklys (C) 183-0, 3. Petrauskas 144-10, 4. Astrauskas 143-2.

Mergaitės A. 75 yd. 1-2. Pacevičiūtė 9.8, 1-2. Karaliūtė (C) 9.8, 4. Grigaitė. Šuolis į tolį. 1. Juodytė (C) 15-½, 2. Supronaitė 15-0 (merg. B), 4. Žolpytė 14-½. Šuolis į augštį. 1. Pacevičiūtė 4-7, 2. Besperaitytė, Sapijonytė 4-½, Žolpytė 3-10½. Rutulys. 1. Ambrazevičiūtė (C) 28-7, 2. Pacevičiūtė 27-8, 4. Sapijonytė 25-10, Renkauskaitė 22-7, Grigaitė 19-0. Diskas. 1. Pacevičiūtė 75-5, 2. Renkauskaitė 75-0, Sapijonytė 67-0, Grigaitė 64-5. Ietis. 1. Besperaitytė 72-3, 2. Renkauskaitė 65-8, 4. Žolpytė 58-2. 4 x 75 yd. 1. Cleveland 38.6, 2. Toronto 40.0. (Romanovaitė, Supronaitė, Sapijonytė, Pacevičiūtė).

Mergaitės B. 50 yd. 1. Karaliūtė (C) 6.8, 2. Barauskaitė 7.0, 3. Romanovaitė 7-1. Į tolį. 1. Supronaitė 14-3, 2. Barauskaitė 13-6, 3. Romanovaitė 13-3¼, 4. Juozaitytė 12-9, Klimaitė 10-10. Į augštį. 1. Romanovaitė 4-5½, 2. Klimaitė 4-3, 4. Supronaitė 4-2½, Juozaitytė 4-2½. Diskas. 1. Klimaitė 78-2, 2. Barauskaitė 74-2. Sviedinukas. 1. Klimaitė 168-11, 2. Jurgaitytė (C) 167-9, 3. Barauskaitė 143-9, 4. Supronaitė 142-3. 4 x 55 yd. 1. Toronto 29.0 (Romanovaitė, Supronaitė, Juozaitytė, Barauskaitė), 2. Cleveland 31.2.

Mergaitės C. 50 yd. 1. Jonynaitė 7,1, 2. Jokubaitytė (C) 7,6. Į tolį. **1. Jonynaitė 14-4,** 2. Jokubaitytė 9-5. Į augštį. **1. Jonynaitė 4-2,** 2. Jokubaitytė 3-5½. Sviedinukas. 1. Jonynaitė 119-6, 2. Jokubaitytė 72-0.

Numatomos rekordinės pasekmės pabrauktos. Clevelando lengvatlečiai pažymėti "C". **A. S.**

BUFFALO, N.Y.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Pavergtųjų tautų savaitei paminėti miesto burmistro Frank A. Sedita rūpesčiu sudarytas specialus 28 asmenų komitetas. Jo vadovu išrinktas dr. Edward M. O'Connor, buvęs DP komisionierius. Lietuvius šiame komitete atstovauja Buffalo Lietuvių Klubas.

Pavergtųjų tautų savaitės programa numatyta tokia:

Sekmadienį, liepos 17 d., visose bažnyčiose ir maldų namuose bus laikomos pamaldos už pavergtas tautas. (Žydų sinagogose bus meldžiamasi penktadienį, liepos 15 d.). 2.30 val. p.p. įvyks viešas oficialus pavergtųjų tautų savait. atidarymas Niagara aikštėje prie McKinley paminklo, priešais miesto rotušę. Po Rt. Rev. Maximilliam T. Bogacki, šv. Adalberto bazilikos klebono, invokacijos, bus iškeltos pavergtųjų tautų vėliavos, kurios paliks iškeltos visą savaitę; bus perskaityta miesto burmistro proklamacija, kalbės dr. Edw. M. O'Connor ir sen. Walter J. Mahoney, o baigimo maldą kalbės evang. kun. Ralph W. Lowe.

Antradienį, liepos 19 d., 10 val. rytą Erie Country teismo patalpose bus speciali augščiausiojo teismo sesija, rengiama Erie apskrities advokatų d-jos.

Trečiadienį, liepos 20 d. 12 val. dienos metu Statler Hilton viešbučio patalpose (Golden Ballroom) — priešpiečiai ruošiami Kiwanis Klubo. Kalbės pavergtųjų tautų savaitės autorius — Ohio valstybės kongresmanas Michael A. Feighan, M.C. Bilietas į priešpiečius kaštuoja $2.50.

Šeštadienį, liepos 23 d. 7 val. vak. masinis laisvės mitingas vėsinamoj koncertų salėj — Kleinhaus Music Hall. Kalbės miesto burmistras Frank A. Sedita. Meninę programos dalį — tautinius šokius, dainas ir kt. — išpildys įvairios tautinės grupės.

Savaitės bėgyje ir prieš jai prasidedant bus trumpesnio pobūdžio programų per vietos radiją ir televiziją. Kaikurių didesniųjų krautuvių languose bei viešuose pastatuose bus išstatyti pavergtųjų tautų dailės išdirbiniai ir komunizmo žiaurumo vaizdai.

Kiekvieno lietuvio, gyvenančio Buffalo mieste bei apylinkėse, yra šventa pareiga atsilankyti į šias pavergtųjų tautų savaitės iškilmes. Į visus programos punktus, išskyrus priešpiečius Statler viešbuty, įėjimas nemokamas. Ypatingai kviečiami ir laukiami kaimyninių Kanados kolonijų lietuviai.

Koncertų salė — Kleinhaus Music Hall yra Porter gatvėje. Pervažiavus Peace Bridge, prie pirmų šviesų sukti į kairę ir važiuoti iki Porter Ave. galo, kur dešinėje pusėje priešais aikštę yra minima salė (apie 1 mylią nuo Peace Bridge).

Miesto rotušė (City Hall) yra miesto centre — Niagara aikštėje. Važiuojant nuo Peace Bridge Porter gatve, už trijų mažų blokų bus Niagara gatvė. Ja sukti į dešinę ir važiuoti iki pat rotušės, apie 1.5 mylios nuo Peace Bridge.

Statler viešbutis yra ten pat priešais rotušę ir Country Hall — už vieno bloko į pietus nuo rotušės.

B-flo Lietuvių Klubo v-ba.

Vašingtonas. — Kongreso komisija antiamerikinei veiklai tirti gavo perspėjimą, kad JAV civiliniame laivyne esą perdaug komunistų — bent po 5-6 gerai paruoštus komunistus kiekviename keleiviniame laive.

Otava. — Kanados vyriausybė nuo žemės drebėjimo nukentėjusiai Čilei per Raudonąjį Kryžių padovanojo 1 milijoną svarų kiaulienos.

Buenos Aires. — V. Vokietijai reikalaujant Argentina suėmė ir išdavė Vokietijai dr. J. Mengele, buvusį Oswięcimo kaceto gydytoją, vykdžiusį ten eksperimentus su kaliniais ir dariusį sunaikintinų atranką.

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojamą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, įvairaus dydžio apartamentų, biznių, farmų, sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausias morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

GWYNNE AVE. — KING ST. W.
$1.300 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, didelė moderni virtuvė, gražios kietmedžio grindys, naujas vand. alyvos šildymas, vieta garažui, lengvos bei ilgos išsimokėjimo sąlygos, žema kaina, pigiau negu nuoma, arti puikaus susisiekimo bei krautuvių.

WARREN PARK — JANE
$2.000 įmokėti, 5 metų senumo gražus 6 kambarių mūrinis namas, 20 metų skola iš 5¼%, moderni virtuvė, galimybės gražiam recreation kambariui, privatus įvažiavimas, gražus kiemas. Ideali vieta su vaikais.

BABY POINT RAJONE
$2.000 įmokėti tiktai už tą puikų presuotų plytų 9 kambarių per du augštus atskirą namą, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, gražus recretation kambarys rūsyje su atskiru įėjimu, vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, galima naudoti kaip tripleksas.

CLENDENAN AVE. — BLOOR
$2.900 įmokėti, 7 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, modernus viduje, garažas ir šoninis įvažiavimas, didžiulis gražus 194' kiemas, arti Bloor bei High Parko.

DEWSON ST. — HAVELOCK
$3.000 įmokėti, atskiras mūrinis 9 kambarių dupleksas, vandens alyvos šildymas, vonia pirmame augšte ir antrame, lengvos ir ilgos išsimokėjimo sąlygos, visai arti prie gražiojo parko bei naujojo vaikų darželio.

ST. CLARENS AVE. — BLOOR
$3.500 įmokėti, 9 gražių kambarių per tris augštus, mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, 2 vonios, gražus recreation kambarys rūsyje, alyvos šildymas, garažas, puikus kiemas, butas šeimininkui ir plius $140 mėnesiui nuomos, vienas iš gražiausiai įrengtų namų tame rajone. Turi būti parduotas.

QUEBEC AVE. — BLOOR
$4.000 įmokėti, 9 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 4 kambariai I-me augšte ir 5 kambariai II-me, vandens alyvos šildymas, 2 modernios virtuvės, atvira skola iš 6%, vieta garažui, arti Bloor.

ARMADALE AVE. — BLOOR
$4.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras šiurkščių plytų namas, kvadratinis planas, naujas vandens alyvos šildymas, 2 moderniškos virtuvės, 2 vonios, puikios kietmedžio grindys, garažas su šoniniu įvažiavimu, didžiulis kiemas, ilgos ir lengvos išsimokėjimo sąlygos, užėmimas tuojau, kadangi šeimininkas jau išvyko iš Toronto. Labai arti Bloor, kur randasi tikrai puikus apsipirkimas bei susisiekimas.

INDIAN RD. — RONCESVALLES AVE.
$5.000 įmokėti, už tą gražų didžiulį 12 kambarių, atskirą mūrinį namą, 3 modernios virtuvės, 4 kambariai pirmame augšte, vandens alyvos šildymas, didžiulis recreation kambarys rūsyje, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu. 10 metų skola, geras nuomavimui, puiki vieta.

JANE — BLOOR
$5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis bungalo. Moderni virtuvė, alyvos šildymas, recreation kambarys rūsyje, garažas, viena skola likučiui, arti Bloor, rajone kur mažai pasitaiko.

BERESFORD AVE. — BLOOR
$5.000 įmokėti, 7 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, alyvos šildymas, kvadratinis planas, dvigubas garažas su didžiuliu kiemu, šeimininkas nusipirko, užėmimas tuojau.

SWANSEA — BLOOR
$6.500 įmokėti, tiktai 6 metų senumo modernus puikus bungalo, gražūs dideli langai, išklotas kilimais, šalia pristatytas garažas su privačiu įvažiavimu, galimybės atskiram butui rūsyje, apsodintas gražiais medeliais. Šeimininkas pirko biznį, 19 metų atvira skola.

WASAGA — OAKVIEW BEACH
$8.000 įmokėti, už tą puikų gerai sutvarkytą vasarojimo biznį, 6 viengubos kabinos, 11 dvigubų kabinų, krautuvė ir gyvenamas namas, kuris įrengtas ir žiemai gyventi, šiltas ir šaltas vanduo, prausyklos, labai arti ežero, galima įrengti norint ir restoraną, viskas pirmos rūšies stovyje, lietuviams gerai žinoma vieta vasarojimui, gera apyvarta, viena skola likučiui, kol bus išmokėta.

P. KERBERIS
Namų tel. LE. 5-1584. Darbo tel. LE. 2-4404

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

Liūdni vaizdai Čikagoje

(Atkelta iš 3 psl.)

rengėjas Valeška yra pasakęs per radiją, kad jam visiškai nerūpėję šių dienų Lietuvos tragediją pavaizduoti, o tik augštą kultūrą, nes tragediją iškelti rūpinasi politinės partijos. Bet LB juk rinko pinigus tik tam, kad ta paroda būtų ginklas grobuoniškiems okupantų tikslams pasmerkti. O išėjo atvirkščiai. Daugelis nežino ar ten buvo atstovaujama komunistinė Lietuva, ar tik vieno kito menininko kūriniai. Ir propagandos leidinėliuose neužsiminta apie tragediją ir rusišką komunizmą. Gerai kad Lietuvos vardas nuskambėjo ryškiau šiemet negu pernai, gaunant net dvi premijas, bet jei tautos vardu kas daroma, tegu būna tautos siekiai ir nelaimės pirmoj vietoj. Gerai kad Valeška sumaniai išdėstė dirbinius, bet kur aiškūs reprezentacijos šūkiai, kur aiškus žemėlapis, kur Lietuvos originalus Vytis, o ne kokis ten nesuprantamas piešinėlis, kodėl reklaminis leidinėlis toks prastas ir nieko nesakantis? Daug kritikos, bet čia jau eina gyvybiniai siūlai, kurie turi vesti kiekvieną reprezentantą į aiškų tikslą padėti Lietuvai.

Lietuviais juk esame gimę . . .

Prieš 15 ar daugiau metų atvykę iš Europos, tarėmės esą dideli savos tautos patriotai. Čia seniau gyvenančius kritikavom— jie bemoksliai, mažai matę, veikią prastai. Labai kuo girtis negalime. Ką seniau atvykę lietuviai sukūrė, to mes nei dalies neįvygdėm, tik kultūriškai kiek daugiau išgarsinom Lietuvos vardą. O lietuvybės atžvilgiu baigiame nusmukti. Pasidairykime tik savo aplinkumoj. Štai Marquette Park kun. Vyšniauskas net per pamokslą smarkiai kritikavo lietuvių šeimas, kad neleidžia vaikų į lituanistikos pamokas. O kaikurie vaikai, kad ir lanko, tai švilpauja, šaiposi ir jokios pažangos moksle nedro. Kas čia kalti? Ar ne tėvai, augę ir kvėpavę Lietuvos laisve? Tik tėvai turi vaikus spausti, kad jie nedūktų po gatves ir nesišaipytų iš lietuvių praeities bei istorijos, kad jie pamiltų lietuviškas pamokas. Žinoma, rasim pasiaiškinimų, bet žinokim, kad kiekvieno lietuviuko ar lietuvaitės netekimas yra nuostolis Lietuvai. Perdaug mes jau gerai gyvenam, kad viską užmiršom, net savo vaikų kartais nenorim mokinti savos gimtosios kalbos. Čia juk laisvė, pilna laisvė ir savas mokyklas steigti. Gaila, kad daugelis šiame laisvam pasauly pamiršta, jog lietuviais esame gimę, jais turime ir išlikti.

Balys Svalia.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

Bloor - Jane
$5.000 įmokėti, atskiras 7 didelių kamb. namas. Mod. virtuvė, vand. alyvos šildymas. Garažas. Vienas morgičius 10-čiai metų. Labai arti Bloor.

Bloor - Gladstone
$5.000 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras namas. 2 modernios virtuvės. Naujas mod. pečius. 3 garažai. 2 minutės iki Bloor.

St. Clair - Oakwood
$2.500 įmokėti, 7 labai didelių kambarių, atskiras namas. Didelė moderni virtuvė, alyva šildomas, vieta garažui.

Christie - St. Clair
$2.000 įmokėti, gero mūro, 8 kambarių namas. Virtuvė kiekviename augšte. Alyva šildomas, garažas.

Bloor - High Park
$5.000 įmokėti, atskiras gerų plytų 10-ties kambarių namas su atskirais įėjimais. 2 virtuvės, 2 vonios, garažas. Vand. ir alyvos šildymas.

St. Clair - Oakwood
Dupleksas
12 didelių ir gražių kambarių, 3 vonios, garažai. Labai geras pirkinys.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:
B. MARIJOŠIUS
Įstaigos tel. LE. 2-3321 — Namų tel. RO. 2-5543

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektra valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. SKAMBINTI LE. 3-4912.
P. KARALIŪNAS

J. BARAKAUSKAS
Elektros kontraktorius
Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

Lake Simcoe
kuro alyvos ir burnerių aptarnavimas
Toronte. Lietuviškai kalbantieji klauskite
Betty Vaitiekūnas WA 2-6181

MORKIS A. J.

Real Estate Broker
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD
1077 Bloor St. W. (prie Dufferin St.)
Telefonai: LE. 4-8459, LE. 4-8450. Namų tel. BE. 3-5996

Laivelių biznis - vasarvietė
Su $10.000-18.000 galima pirkti pelningą (apie $7.000 grynų į metus). vasarvietę su gyvenamu namu, kabinom, katidžiu, trys sklypai prie ežero (jų rinkos kaina po $15.000); didelis uostas, 35 laiveliai; virš 30 būdelių žuvavimui žiemą; 40 mylių nuo Toronto.

Ossington - Davenport
$600 įmokėti, pusiau atskiras, plytų frontas, 6 kamb., išilginis koridorius, gazu apšildomas, garažui vieta, neribotas vienas morgičius su mažais mokėjimais. Visa kaina $9.200.

High Park Ave.
$10.000 įmok., registruotas tripleksas: 2 metų senumo, 17 kamb., vandens alyvos apšildymas, 3 garažai, geros statybos namas su gerais įrengimais; gauna po $150 į mėn. už vieną apart., 15 m. morgičius 7%.

St. Clair - Bathurst
$16.000 įmok., 6 apartmentų namas, 28 kamb., vand. alyva apšild., 3 garažai, viskas gerame stovyje.

Bloor - Gladstone — rūkalų kraut,
$1.000 visa kaina. Didelė kampinė krautuvė, 2 butai su 4-5 kamb. Už visą namą tik $250 mėn. Puiki proga įsigyti biznį.

Farma
$6.000 visa kaina, 240 akrų, prie žuvingos upės ir ežero. Puikus pliažas prie ežero. Tinkama vieta vasarvietei, prie 11 plento. 2 gyv. triobos (savininkas jų nematė 3 metus); 60 akrų dirbamos, likusi miškas, dar neištirti aukso klodai.

Krautuvė su namu
$4.000 įmok., tuščia didelė krautuvė su 2 kamb. Be to, 2 butai, 3 virtuvės, gerų plytų namas; alyva šildom., 10 metų morgičius. Galima pirkti už apie $18.000-19.000.

Sklypai
$100 - 400 įmok., dideli sklypai vasarnamiams arba nuolatiniam gyvenimui namams. Prie gražiojo ežero Simcoe, 39 mylios nuo Toronto, toje apylinkėje jau lietuviai turi apie 70 katidžių - lodžiu ir kitokių biznių. Paskutiniai sklypai prie ežero.

Krautuvės, farmos, vasarvietės, moteliai įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis, mielai suteiksime visas informacijas. Taip pat parūpiname gerom sąlygom paskolų įsigijimui nuosavybės.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius

Extra Realty Ltd.

Tel. LE. 4-9211

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų ir biznių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus. Įvairiais reikalais kreipkitės į šiuos mūsų agentus:

Bloor - Windermere
$6.000 įmokėti, 8 kamb., 2 augštų, atskiras mūro ligi stogo, 2 virtuvės, 2 vonios, rūsys baigtas, vand. alyva apšildomas, šoninis įvažiavimas, garažas, privačiai parduodama. Kaina $23.500. Skolų nėra.

Bloor - Jane
$10.000 įmokėti, atskiras, 10 kambarių, 2 augštų, liuksusinis, 4 metų senumo namas, privačiai parduodamas. Prašo $32.000. Skolų nėra.

Bloor - Gladstone
$3.000 - $2.000 įmokėti, 8 kamb., mūro, 3 auagštų, alyva apšild., 2 garažai, dideli kamb., skolų nėra. Kaina $16.000.

Yonge - Eglinton
$3.000 įmokėti, 5 kamb., mūro bangaliukas, prie geriausio susisiekimo, vand. alyva apšildomas. Kaina $13.500.

Ūkis
95 mylios nuo Toronto, 190 akrų žemės. Kaina $8.000.

Vasarnamis
Nuo Toronto 30 mylių, prie gražaus nedidelio ežero. Kaina $4.000. Įmokėti $1.000.

Prašau skubiai skambinti, nes yra geri pirkiniai, ypatingai geros pirkimo sąlygos ir pigiai.

J. KUDABA
Įstaigos tel. LE. 4-9211
Namų tel. RU. 3-2105

Dėmesio statybininkai!
Netoli Port Credit parduodama 20 sklypų rezidenciniam rajone, nebrangi kaina. Geros išmokėjimo sąlygos. **Kreiptis B. Sergautis.**

High Park — Dupleksas
$19.500 pilna kaina, nedidelis įmokėjimas, privatus įvažiavimas, atskiras mūro namas. **Skambinti J. Beržinskas.**

Brock - Bloor
$1.500 įmokėti, 8 kamb. mūro namas, dvi modernios virtuvės, labai geras pirkinys. **Skambinti B. Sergautis.**

High Park Ave. — 12 kamb.
$2.500 įmokėti, atskiras mūro namas su baldais, 4 butai, 2 garažai, didelis kiemas, labai geros pajamos. Be morgičių. **Skambinti W. Jocas.**

Beresford - Bloor
$5.500 įmokėti, 7 kamb., du augštai, atskiras mūro namas, garažas, didelis kiemas. **Skambinti J. Beržinskas.**

Kreipkitės visais reikalais į Extra Realty Ltd. Čia rasite ekstra sąžiningą patarnavimą.

Menary and Son

REALTOR
431 Roncesvalles Ave.
(Roncesvalles ir Howard Park)
LE. 5-1112 - 3 - 4

$16.900 **pilna kaina,** Fern Ave. (High Park rajone) į vakarus nuo Roncesvalles, 8 didelių kambarių namas, geroje gatvėje, 2 virtuvės, pusiau atskiras, puikus kiemas. Vienas atviras morgičiui balansui.

$18.900 Beresford Ave (Runnymede rajone), gerų plytų atskiras 7 kambarių per du augštus namas. Pusė bloko iki Runnymede viešosios mokyklos, arti augštosios mokyklos — kolegijos, susisiekimo ir apsipirkimo. Prieinamas įmokėjimas. Vienas morgičius balansui.

$22.900 **Regal Rd.** (Dufferin - St. Clair rajone). Dupleksas — 5 kamb. ir saulės kambarys kiekvienam bute. Vandens šildymas alyva. Didelis sklypas — 57 x 170 pėdų. Viršutinis augštas gerai išnuonuomotas. Jei norima, visas namas gali būti tuojau paliuosuotas. Prieinamas įmokėjimas.

$21.000 **pilna kaina,** Howard Park Ave. (arti High Park), 8 dideli kambariai, atskiras, gerų plytų namas, 2 virtuvės, 2 vonios, gražus kiemas, oru alyva šildomas. Vienas atviras morgičius balansui.

$17.500 **pilna kaina,** Margueretta Ave. (Lansdowne-Bloor rajone), gerų plytų, pusiau atskiras dupleksas, 3 kambariai pirmame ir 4 — antrame augšte, vandens alyvos šildymas. Prieinamas įmokėjimas, vienas atviras morgičius balansui.

$15.900 **pilna kaina,** Grenadier Rd., gerų plytų namas, 2 virtuvės, vonia trijų gabalų, tualetas ir dušas rūsyje. Neužimtas. Prieinamas įmokėjimas. Pardavėjas duoda pirmą atvirą morgičių.

Trumpai iš visur

Bonna. — V. Vokietijos užsienių reikalų ministerija paskelbė, kad V. Vokietijoje veikią bent 16.000 sovietinių bei satelitinių šnipų. Per pastaruosius 8 metus jų buvę suimta ir nubausta 1799. Šių metų pirmam ketvirty buvę suimta 588. Dalis jų jau esą nuteisti.

Otava. — Kubos ambasadorius L. Baralt, protestuodamas prieš F. Castro politiką, pasitraukė ir paprašė leidimo pasilikti Kanadoje pabėgėlio teisėmis. Jo įpėdiniu charge d'affaires titulu perėmė Manuel Stolik, 22 metų vyrukas.

Vašingtonas. — Amerikietis lakūnas J. Walker pasiekė naują sprausminio lėktuvo greičio rekordą — 2.111 mylių per valandą 30.000 pėdų augštyje.

Ken WILES

REALTOR LTD.

1190 Bloor St. W. (prie Brock Ave.)

Telefonas LE. 7-3173

Didžiausias pasirinkimas namų - biznių visame Toronte.
Nuoširdus ir sąžiningas patarnavimas.
Rūpestingas morgičių sutvarkymas.

Bloor - Dundas

$2.000 įmok. už biznį ir įrengimus. Smulkmenų prekyba (cigar store). Savaitės apyvarta $600, nuoma $125 mėnesiui įskaitant 4 kamb. butą. Pirkinys vertas rimto dėmesio.

Bloor - Windermere

$2.500 įmok., 6 kamb. atsk. mūr., kvadrat. planas, did. kamb., geras išplan., šoninis įvaž., garažas, prašoma kaina žema. Galima tuoj užimti.

Mimico

$3.000 įmok., 8 kamb. per du augštus, 2 virt., 2 vonios, centr. apšild., namas rupių pl., atsk., su priv. įvažiavimu.

High Park

$4.000 įmok., 7 kamb. per du augšt., mūr. atsk., mod. virt., did. kiemas, šoninis įvaž., garažas, namas arti Bloor. Prašo $17.500.

Roncesvalles - Marion

$5.000 įmok., 10 kamb. origin. mūr. atsk. dupleksas, did. gražūs kamb., arti Roncesvalles kraut. ir susisiek. Vertas dėmesio.

High Park

$5.000 įmok., 11 did. kamb., atsk., geras mūras, did. kiemas, 4 kamb. ant pirmo augšto, švarus iš lauko ir vidaus. Pirmą kartą parduodamas. Pasiteiraukit.

College - Rusholme

$5.000 įmok., 8 kamb. mūr., 2 mod. virt., vand. alyva šild., labai geram stovyje, vienas 10-čiai metų atviras morgičius išmokėjimui.

Bloor - Kennedy Rd.

$7.000 įmok., 7 kamb. per du augšt., atsk. rupių pl., mod. statybos, vand. alyva šild., priv. įvaž., garažas, gražus kiemas, visais atžvilgiais nepaprastai gražus, 10-čiai metų išsimok.

High Prk Blvd.

$9.000 įmok., 14 kamb. atsk., gero mūro, did. sklypas, centrinis planas, 4 vonios, priv. platus įvaž., geros pajamos, parduoda su visais baldais.

Vakarų Toronte

$10.000 įmok., maisto ir daržovių prekyba-biznis (self-services). Savait. apyvarta $4.500, nuoma $200 mėn., ideali vieta, garantuotas biznis, tinka dviem partneriam. Klauskit smulkesnių informacijų.

S. JOKUBAITIS

PARŪPINU MORGIČIUS

Telef. LE. 7-3173. Namų RO. 6-0417

Collingwood, Wasagos, Stayner

apylinkėse nekilnojamo turto pirkimo - pardavimo reikaluose tarpininkauja lietuvis pardavimo agentas

V. (Vic) BUTRIMAS

Dėl informacijų rašykite: BOX 83, COLLINGWOOD, ONT.

Turime didžiausią apylinkėje pasirinkimą ūkių - farmų, gasolino stočių, vasarnamių. garažų, įvairių biznių ir t.t.

100 akrų farma su gerais pastatais, gražioje vietoje netoli Collingwood. Pilna kaina $6.500.

7 akrai žemės prie žuvingos Nottawasaga River su pastatais.

100 akrų farma, geri pastatai, Traktorius ir kiti žemės apdirbimo įrankiai. Netoli Stayner. Pilna kaina $14.500.

100 akrų farma tabako ūkių rajone. Tinka auginti tabaką arba daržoves. Netoli Camp Borden. Pastatai reikalingi remonto.

200 akrų tabako farma su visais reikalingais pastatais. Pilna kaina $25.000 su nedideliu įmokėjimu.

Gazolino stotis, snack bar, 5 kamb. gražios gyv. patalpos, garažas. Pilna kaina $8.500.

DĖMESIO! Turime daug gerų, bet čia neišvardintų pirkinių. Atvykite ir įsitikinsite.

ADRESAS:

G. D. HUNT REAL ESTATE
Įstaigos:
128 Hurontario St.
Collingwood, Ont.
Tel. 1516

Namų:
VYT. BUTRIMAS
139 Fourth St. E.
Collingwood, Ont.
Tel. 2337

PRANO BARAUSKO
Draudimų agentūra
Visų rūšių draudimai.
TELEFONAS
RO. 6-0811
arba RO. 6-0832
49 Cameo Cres., Toronto 9, Ont.

Nauja Lietuviška Valykla
Lenard's Cleaners
985 College St. Tel. LE. 1-5166
Darbas atliekamas vietoje su moderniškomis mašinomis.
PRIIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Darbo valandos: 8 val. ryto — 7 val. vak.
šeštadieniais — 8 val. ryto — 6 val. vak.
Savininkas L. LEVECKIS

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

DARBO VALANDOS:

Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.

Buveinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami pigiau, lietuviškame
WALLY'S GARAGE
Sav. VL. TARVYDAS
5 Robert St., Toronto (prie Spadina-College)
Automatiškos transmisijos ir visi kiti taisymų darbai atliekami sąžiningai ir visas darbas garantuotas.
TEL. NAMUOSE: RO. 3-2445. TEL. DARBE: WA. 1-9541.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ
siuvėjas
A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas angliškų medžiagų.
Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS ST. WEST, TORONTO
Telefonas LE. 1-1432
buto tel. LE. 1-4704

Tillsonburgo Lietuvių Namai

(Atkelta iš 5 psl.)

ti kafeterijos biznį akcininkų naudai, parduoti maistą ir visokios rūšies gėrimus, vesti (operuoti) parduotuvę (shop), pardavinėti įvairius saldumynus, rūkalus ir tokiuos dalykus, kurie galėtų būti reikalingi akcininkų ir kitų, kas turės su b-ve reikalą, patogumui. Kokius gi kitus dalykus galėtų b-vė pardavinėti savo narių patogumui? Mes tabako augintojai suvartojame tabako lapo gamybai labai didelius kiekius kaikurių pramonės gaminių, kaip: trąšos, nuodai kenkėjams, kuras džiovinimui, draudimai ir daug kitų!

Lietuviai ūkininkai, atkurkime prie Liet. Namų b-vės "Lietūkį", per kurį galėtume apsirūpinti tais mūsų vartojamais pramoniniais gaminiais patys, aplenkiant visą eilę tarpininkų. Pirkim tuos gaminius visi drauge susibūrę, t.y. pirkim masiniai ir gausim tas prekes urmo kaina (wholesale price). Tokiu būdu sutaupysim krūvas dolerių.

Čia viskas koncentruojama į masinę gamybą. Juo daugiau gaminama, tuo pigesnė produkto gamyba. Prie masinės gamybos pramonininkai stengiasi juo daugiau savo produkto parduoti. Juo daugiau parduodama (kad ir pigesne kaina), tuo didesnis pelnas. Taigi masiniai (dideliais kiekiais) perkant, gaunama žymiai pigiau. Paimkim štai pavyzdį iš Eaton's Catalogue 1959 - 1960 (žiemos). Pusl. 340 vaistų (drugs) Nova-Kelp tablečių kainos yra šios: 250 tabl. — $1,79; 500 tabl. — $2,79 — 22,3% pigiau; 1.000 tabl. — $3,98 — 44,6% pigiau. Tai labai ryškus pavyzdys masinio pirkimo, t.y. juo daugiau to produkto perki, tuo pigiau gauni. Reiškia, jei tablečių perki tik vieną porciją (250), moki $1,79. Jei perki 4 porcijas, vienos porcijos kaina sumažėja veik per pusę. Tad kam mokėti už prekę pilną kainą, jei susiradus tris draugus, kurie vartoja tas pačias tabletes, gali pirkti veik už pusę kainos! Iš čia išvada — pirkim susidėję, kad galėtume užpirkti didesnį kiekį ir gauti prekę urmo kaina. Tabako augintojai visi vartojam tuos pačius gaminius (prekes). Pirkim juos drauge susidėję, gausim gerą nuolaidą ir susitaupys daug dolerių. Pvz., jei vienas ūkis (30 akrų sodinimo) suvartoja 20 tonų trąšų, tai 100 tabako ūkių suvartoja 2000 tonų. Perkant 20 tonų, trąšų kaina yra viena, o perkant 2000 tonų jau duodama 20% nuolaidos. Išsiaiškinta su fabrikais, kad trąšoms duodama nuolaidos nuo 10 iki 20%. Juo daugiau trąšų imama, tuo didesnė nuolaida. Tas pats ir su kitom mūsų vartojamom prekėm.

Lietuvių tabako augintojų yra apie 180 ūkių (Simcoe-Rodney ruože). Pažiūrėkim, ką galėtumėm sutaupyti, jei, pvz., susivienytumėm prie Liet. Namų akc. b-vės artimesni tabako rajono centrui (Simcoe, Delhi, Tillsonburg, Aylmer) bent 100 ūkių ir pirktume susidėję urmu? Prileiskim, kad vidurkis tabako ūkio dydžio yra 30 akrų sodinimo teisės. Sodinant 30 akrų, tabako gamybai išleidžiamos tokios sumos: trąšoms $1.000 — 20% nuolaidos — susitaupytų $200; draudimui $1.000 — 10% nuolaidos — susitaupytų $100; kurui $1.000 — 10% nuolaidos — susitaupytų $100; nuodams kenkėjams $200 — 20% nuolaidos — $40; siūlams, špagatui, popieriui $100 — 10% nuolaidos — $10. Viso išlaidų $3.300, o susitaupytų $450.

Taigi šimtas ūkių padarytų $330.000 apyvartos ir galėtų sutaupyti apie $45.000. Tai sudaro maždaug 15% nuo apyvartos.

Daleiskim, kad b-vės operacijom išleistumėm 40% tų pajamų ($18.000), tai dar liktų pelno $27.000. Bet čia dar ne viskas. Plečiant b-vės veikimą, galėtumėm prisitaikinti urminį pirkimą ir kitom mūsų vartojamom prekėm, kaip įvairūs įrankiai, mašinerija, statybinės medžiagos ir kit. Iš tų irgi susidarytų nemažos sumos sutaupų.

Taigi, apsijungę prie Liet. Namų b-vės ir kooperuodami ekonominėj srity lietuviai tabakininkai galėtumėm sutaupyti daug lėšų netik salės išlaikymui, bet ir jos pastatymui.

Prie Liet. Namų turėtų burtis mūsų kultūrinis ir ekonominis veikimas ir tik abu drauge mums užtikrintų pasisekimą — išaugtų ir veiktų sėkmingai Liet. Namai, nešdami mums dividendus kaip kultūriniame taip ir ekonominiame reikale.

Štai praktiški to biznio pirmojo bandymo rezultatai

Kol neturime Liet. Namų ir neturime jokio ofiso, kur galėtumėm primti narių užsakymus, neturim jokių patalpų (sandėlio), kur galėtume laikinai, kol užsakytojai atsiims, prekes patalpinti, yra sunku visą šitą biznį pravesti. Nors neturėdama jokio sandėlio, b-vės v-ba, norėdama išbandyti, kaip tas biznis eitų su nuodais kenkėjams, susitarė su vienu urmininku, kuris sutiko b-vės akcininkams išduoti prekes tiesiog iš savo sandėlio, ir mėgino daryti urminį nuodų užpirkimą. Visa bėda, kad, kol tas susitarimas įvyko, buvo jau pervėlu paskelbti apie tai spaudoje ir daugelis tais nuodais jau buvo apsirūpinę. Todėl pirkimu tepasinaudojo tik 11 ūkių (b-vės akcininkų). Tie 11 ūkių paėmė nuodų už $2.380 (rinkos kaina). B-vė gi sumokėjo urmo kaina $2.024. Gauta 15% nuolaida. Tokiu būdu tie 11 ūkių sutaupė $356 — po virš $30 kiekvienas ūkis. Nuo tokios mažos sumos išlaidų (apie $180 vienam ūkiui) $30 sutaupyti yra nemažas dalykas.

Daugiausia vartoto pavasarį nuodo "Aldrin" rinkos kaina krautuvėse buvo $3.60 už galioną. B-vė urminiu pirkimu gavo galioną po $3.15. Reiškia narys iš b-vės gavo po 45 ct. dividendo nuo kiekvieno galiono. Jei būtų buvę spėta paskelbti ir būtų paimta didesnis kiekis nuodų, būtų buvę gauta 20% nuolaidos — po $3 už galioną, t.y. 60 ct. dividendo nuo galiono būtų tekę akcininkui.

Daleiskim, kad būtų paėmę nuodus 100 artimesniųjų ūkių. Būtų buvę pirkta už virš $20.000. Gauta 20% nuolaida sudarytų jau virš $4.000. Tad kodėl nesipirkti savo prekių per LN akcinę bendrovę ir neparemti savo asmeniško ir viso lietuviško reikalo?

Bet nuodai kenkėjams tesudaro ūkio išlaidose vieną iš mažiausių pozicijų. Neturėdama tuo tarpu patalpų b-vė lengviau galėtų daryti operacijas iš stambesnių ūkio reikmenų, kaip trąšos, draudimai, kuriems nereikalinga sandėliavimo, ir pasiektų didelių sutaupymų.

Sumuojant visa kas išdėstyta, galima pasakyti, jog apsijungę prie Liet. Namų b-vės ir vieningai bendradarbiaudami galėtume pasiekti didelių dalykų. Tik organizuotume ir vienybėje — galybė. Viena reiktų mums visiems atsiminti, kad neužtenka noro turėti Liet. Namus, neužtenka tikėti, kad mes pajėgūs juos įsikurti, bet reikia dar ir padirbėti, nes kaip sakoma: tikėjimas be darbų yra negyvas.

Parapijietis.

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovas
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Lietuvių moterų
KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUSKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Lenkai Karaliaučiaus srity

eLnkų spauda rašo, kad pustušėjioje Karaliaučiaus srityje esą įsikūrę nemažai lenkų. Tai esą tie lenkai, kurie 1939-1941 m. buvę ištremti į tolimas sovietijos vietas, o paskiau negavo teisės grįžti į Lenkiją. Jie atsikraustę į Karaliaučiaus sritį dėl to, kad čia arčiau Lenkijos ir kad klimatas palankesnis jų sveikatai.

Ūkinis Karaliaučiaus srities gyvenimas esąs labai silpnas. Žemės ūkis esąs katastrofiškoje padėtyje. Svarbiausia tai dėl to, kad čia pilna visokių karinių įrengimų, aerodromų, raketų šaudymo stočių ir pan., kurie labai saugomi ir civilių gyventojų judėjimas esąs labai suvaržytas. Daugelis rajonų civiliams gyventojams esą visai uždaryti. "Kalingradskaja Pravda" nusiskundžia, kad net kaikurie rusai, visai nesiklausę valdžios organų leidimo, pametę čia anksčiau gautus ūkius ir išvykę į kitas Sovietų Sąj. sritis. Dėl to pereitais metais čia buvę nustota 20.000 darbo rankų.

Paieškojimai

EMILIJA VEISAITĖ, gimusi Kybartuose, apie 50 m. amžiaus, studijavusi konsularinėje akademijoje Vienoje, o vėliau tarnavusi Lietuvos užsienių r. ministerijoje, 1932-33-38 m. buvusi sekretorė Lietuvos gen. konsulate Budapešte, o vėliau Lietuvos atstovybėje Berlyne, yra ieškoma bičiulių vengrų Mr. and Mrs. Ralph Elizabeth Budai. Ji pati arba žiną jos adresą prašomi rašyti: Ralph Budai, 263 West Knoles Way, Stockton 4, Cialf., USA.

Ieškomi asmenys, gyvenusieji ar gimusieji Skaudvilėje, kurie galėtų nustatyti tapatybę asmens, kuris dabar yra laikomas Karlsruhe kalėjime. Jis naudojo pakaitomis šias pavardes: Jonas David Propp, gim. 1923 m. kovo 1 d. Skaudvilėje, Eugenijus Karalius, gim. 1925 m. birželio 20 d., Jonas Petrėnas, gim. Kuktiškiuose, Utenos apskr., Will, Egon ir Willy Mueller.

Asmenys, pažinoję Skaudvilėje prekybininką Propp, arba galintieji suteikti žinių apie Propp, arba Karalių, arba Petrėną, arba Mueller, maloniai yra prašomi pranešti apie tai Vokietijos Krašto Valdybai.

Maisto problema

Amerika labai turtingas kraštas. Maisto yra didžiausi pertekliai, tačiau žmonės išsigimsta. Vaikų mirtingumas ir užkrečiamos ligos - epidemijos sumažėjo, bet išsigimimo ligos, kaip širdies, arterijų ir nervų bei proto — vis didėja. Netiesa, kad dabar Amerikoj žmonės ilgiau gyvena. Sudėjus visas mirčių statistikas į krūvą, pagal vidurkį, atrodytų, kad amžius pailgėjo, ir taip kaikas operuoja tokiomis neteisingomis statistikomis ir klaidina žmones. Didžiausios išsigimimo priežastys yra: alkoholis, tabakas, kava, arbata, balti miltai ir baltas cukrus. Denaturuota, be vitaminų ir mineralų duona, denaturuotas su chemikalais dėžučių maistas, floriduotas vanduo, prie to pridėk didelį skubėjimą, tai ir gauname tipišką riebaus liguisto amerikiečio tipą. 56% amerikiečių miršta širdies ir arterijų ligomis, nes denaturuotuose baltuose miltuose trūksta širdžiai reikalingo vitamino E ir kitų B vitaminų komplekso. Tokiu amerikonišku maistu žmogus negali ilgai išsilaikyti sveikas. Ypač jaunimas čia labai mėgsta visokius niekus valgyti ir užsigerti nieko gero sveikatai neduodančiais "popsais".

Tokį denaturuotą maistą vartojant ir vaistai mažai tepadeda. Teisingai pastebi dr. William Martin, Amerikos mitybos akademijos narys, kad "veršiai suėda geriausią maistą ir karvės yra geriau šeriamos negu žmonės". Mat, karvėms ir veršiams yra duodama daug sėlenų ir juodojo melaso, kur yra labai daug reikalingų vitaminų ir mineralų. Giliau galvoją amerikiečiai pastebėjo tą klaidą ir ragina žmones grįžti prie gamtos ir natūralesnio maisto. Naujojo judėjimo pionieriai leidžia ir savo žurnalą "Prevention", kurio tiražas metai iš metų didėja. Tačiau tai kelia didelį pyktį biznieriams, vaistų ir vitaminų fabrikantams. Jie stengiasi naująjį judėjimą pajuokti ir suniekinti. Visdėlto naujasis judėjimas daro įtakos. Šiandien visos Amerikos didmiesčiuose jau galima nusipirkti specialiose krautuvėse "Food for health" — natūralaus maisto, pagaminto be jokių chemikalų ir išauginto be cheminių trąšų. Tokių krautuvių jau yra ir Kanados didesniuose miestuose. Paskutiniu laiku ir Sudbury mūsų tautietis A. Strakauskas savo jau kelinti metai veikiančioje krautuvėje atidarė ir sveikatos maisto skyrių, kurį ilganiui mano dar labiau išplėsti.

Natūralistas.

Otava. — Kanados eksportas šiemet kas mėnesį pastoviai auga. Gegužės mėn. buvo eksportuota 12% daugiau kaip pernai tą mėnesį.

Otava. — Kanados jaunimo moralinę krizę apibūdina šie duomenys: per 12 pastarųjų metų mergaičių žemiau 16 metų vedybų skaičius padidėjo 200%. Prieš penkius metus nelegalių gimdymų motinų tik 24% buvo jaunes? nės kaip 20 metų, o dabar jų skaičius pakilo iki 45%. Vaikų nusikaltimų skaičius per vienus metus pakilo 24%.

Taisau televizijas, namų ir auto radio.
Raštu garantuojamas darbas ir dalys. A. GRYBAS.
Tel. LE. 2-7284

FELIX ELECTRONICS SERVICE
Taisoma visų rūšių televizijos, radijai, patefonai, teiprekorderiai
F. NORVYDAS
Skambinti bet kada **LE. 5-6007**

Kvalifikuotas technikas taiso
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. STANIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861

Taisomi TELEVIZIJOS aparatai
Skambinti iki 11 val. vak.
RO. 6-9367 **V. Semaška**

. . ŠYPSENOS . .

Tarp draugų

— Mano sužadėtinė laiko mane inteligentišku ir darbščiu.

— Žinai, nepatarčiau tau vesti moterį, kuri jau dabar pradeda kalbėti kvailystes . . .

Pamokoje

— Pasakyk, Jonuk, greitai kokį vieną ar du gyvulius, kurie neturėtų dantų, — klausia mokytoja.

— Mano jauniausias broliukas visada, o senelė, kai eina gulti.

Anglosaksų kraštuose

— Indų plovimo automatas yra populiarus todėl, kad vyrai mėgsta jį geriau nupirkti, negu juo patys būti.

Bemaž pataikyta

Šiais laikais šeštadieninėse mokyklose sunku vaikams išaiškinti kaikurių žodžių prasmę, pavyzdžiui — piemens. Mokytojas mėgina aiškinti:

— Įsivaizduokite visi, kad jūs esate avelių būrys, o aš . . . Kas būsiu aš?

— Avinas, pone mokytojau, — atsiliepė keli kartu.

Tėvas ir sūnus

— O dabar gal man pasakysi, už ką gavai! — tėvas sako sūnui įvykdęs bausmę.

— Taigi, muši ir nežinai už ką, — suniurna sūnus.

Ateizmas

Vilniaus universiteto studentai kolegai einančiam laikyti marksizmo-leninizmo egzamino linki:

— Jeigu Viešpats Dievas, ką duok Dieve, yra — tai tesaugo tave Dievas! Bet jeigu, neduok Dieve, Viešpaties Dievo nėra, — tai tegul tave globoja Apvaizdos ranka . . .

Kas sugadino?

— Esate visiškai sugedęs žmogus. Sugadino, aišku, visuomenė, draugai. Su kuo daugiausia santykiavai? — klausia porokuroras.

— Nuo pat septyniolikos metų iki dabar nuolat turėjau santykių su prokurorais ir teisėjais, — aiškinasi kaltininkas.

Kaip tiktų!

— O kokias ilgas tamsta turi ausis! — salioninis prašmatnuolis pastebi filosofui.

— O, kad sujungus mano ausis ir tamstos protą, tai puikus išeitų asilas! — atsikerta filosofas.

"Drėgnas aprėdas" išmėgintas

(CSc) — Taip vadinami "drėgni aprėdai", kuriuos vartoja RCN narai prie Naden — the Royal Canadian Navy Shore Training Establishment, Esquimalt, B.C., buvo išmėginti. Narai pasiekė 175 pėdas gylio būdami šalto arktikos vandens srityje, netoli tirpstančio ledyno Taku, Aliaskoj, 800 mylių atstu į šiaurę nuo Victoria, B.C. Vandens temperatūra buvo 30 laipsnių F, t.y. tik dviem laipsniais virš šalimo temperatūros. "Drėgni aprėdai" yra taip paruošti, kad faktinai vanduo įsisiurbia į sintetinės gumos poras (pagamintas iš ketvirčio colio storumo neopreno putų) ir liečia naro odą. Jie yra individualiai pritaikyti kiekvienam narui, yra patogūs judėti ir prilaiko daugiau šilumos, negu anksčiau naudoti. Nardant, RCN vyrai naudojo standartinius oro tankus ir mechaniškus plaučius.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W.
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS - NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501.
Telef. namų: BE. 3-0978

Atlieku visokius elektros darbus
prie senų ir naujų statybų.
Patarimai ir apkainavimas veltui.
Licenzijuotas elektromonteris
J. Nacevičius
Tel. LE. 4-6075

Dr. E. ZUBRIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
TELEFONAS LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
9 val. ryto iki 7.30 val. v.

Dr. V. Sadauskienė
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3 - 8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabinetas: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR W., Toronto 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Dvi savaites vykstąs berniukų stovyklavimas Gerojo Ganytojo stovykloje, užbaigiamas šį sekmadienį, liepos 17 d., 1 val. p.p. iškilminga jaunimo šventė. Laužų vietoje stovyklaują berniukai visuomenei išpildys gražią programą, parengtą stovyklavimo metu. Į stovyklos užbaigimo programą maloniai kviečiami atsilankyti Springhurste ir apylinkėse gyvenį bei atostogaują lietuviai.

— Gerojo Ganytojo stovykloje mergaitėms dviejų savaičių stovyklavimas prasideda šį sekmadienį. Dauguma mergaičių jau užsiregistravusios ir į stovyklą atvyks sekmadienį. Jei rasis mergaičių tarp 9-14 metų, norinčių užsiregistruoti, prašoma tai padaryti iki šio penktadienio ryto klebonijoje.

— Lietuvių kapinėse pirmą kartą nupiauta žolė ir pradedami tvarkyti kapai, juos papuošiant gėlėmis. Medelių ir gėlių laistymui įvedamas vanduo. Praėjusią savaitę kapinių sąskaiton įmokėta $5.920.00.

— Iš Romos rašo parapijos klierikai, Jonas Staškevičius ir Liudas Jonuška, pranešdami, kad abu laimingai baigė mokslo metus ir yra išvykę į seminarijos ūkį vasaros atostogų.

Dėl perkėlimų į liet. kapines

Vis daugiau lietuvių teiraujasi dėl savo artimųjų mirusiųjų perkėlimo iš kitų kapinių į lietuviškąsias. Suinteresuotiems duodama keletas praktiškų informacijų. Mirusiųjų palaikų perkėlimas į lietuvių kapines yra nesunkiai įvykdomas. Visus reikiamus dokumentus, duodamaus Ontario provincijos sveikatos ministerijos, parūpina betkoks laidotuvių namų direktorius. Dokumentų tvarkymas paprastai užtrunka dvi savaites. Už sklypą, kur buvo palaidotas perkeliamas asmuo, jį perkeliant į naujas kapines, kiekvienos kapinės grąžina pilną įmokėjimo sumą. Palaikų perkėlimas į naujas kapines paprastai kainuoja tiek, kiek buvo įmokėta už vieną sklypą. Išlaidų susidaro tarp $200 ir $250. Įsigijus savas tautines kapines, lietuvių mirusiųjų perkėlimas į jas yra girtinas dalykas. Suprantama, tuo gali pasirūpinti tik mirusiųjų artimieji.

Trėmimas Sibiran paveiksle

Dail. Juozas Pautienius, vasarodamas "Mėlynųjų kalnų" papėdėje, birželinių įvykių ir 20 metų Lietuvos okupacijai pavaizduoti sukūrė didelę apie 30 kv. pėdų kompoziciją "Tremtiniai Sibiro taigoje". Paveikslas sukurtas pagal gyvųjų liudininkų A. Žilinsko ir D. Stanevičiaus pasakojimus. Abu lietuviai tremtiniai 1941 m. birželio mėn. buvo suimti, uždaryti gyvuliniuose vagonuose, paskui už Uralo kalnų ešalonu perduoti raitiems enkavedistams ir kareiviams ginkluotiems "pikėmis", šautuvais ir bizūnais. Dailininkas savo kompozicijoje labai būdingai pavaizdavo raitelių varomus lietuvius per Sibiro taigą.

Abu buvę Sibiro kaliniai gyvena JAV.

Gražu kad mūsų menininkai savo drobėse pavaizduoja lietuvių tautos tragediją. V. A.

Burmistras N. Phillips, kaip rašo spauda, ir šį rudenį statysiąs savo kandidatūrą. Esą, norįs būti pirmuoju burmistru toje vietoje išbuvusiu 8 metus. Kad jis kandidatuos, netrukus būsią oficialiai pranešta.

Švento Juozapo ligoninė pradėjo naujo 8 augštų sparno statybą ir skelbia piniginį vajų statybos fondui paremti.

Ši ligoninė pradėjo veikti 1921 m. su 110 lovų ir 33 asmenų personalu. Palaipsniui ji išaugo iki 485 lovų ir 1300 asmenų personalo, tame tarpe 130 gydytojų ir 450 seserų. Šiuo metu ligoninė yra perpildyta. 485 lovom skirtame plote sutalpinta 516 lovų. Ligoninė nepajėgia lengvai išlaikyti 20% lovų tuščių atsargai nelaimingiems atsitikimams, kaip to reikalauja Ontario provincijos nuostatai, taikomi 16 geriausių provincijos ligoninių, prie kurių yra priskirta ir šv. Juozapo ligoninė.

Naujojo pastato statyba kainuos 5 milijonus dol. Ontario provincijos valdžia tam paskyrė $1.700.000 paramos, tad surinkti reikia dar $3.30.000. Naujasis priestatas statomas Queen ir Glendale Ave. kampe.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Prel. Pr. Juras, atvykęs specialiai šventinti Nek. Prasidėjimo seselių statomų Vaikų Namų kertinio akmens, buvo apsistojęs Prisikėlimo parapijos klebonijoje. Ta proga sekmadienį per Sumą pasakė įspūdingą pamokslą. Mielam svečiui esame labai dėkingi. Pirmadienį prelatas išskrido atgal į savo parapiją Lawrence, Mass.

— Visą vasarą vėlyvosios 11.30 val. Mišios salėje nutraukiamos. Bažnyčioje Mišios laikomos sekmadieniais 8, 9, 10 val. ir Suma 11 val. Chorui atostogaujant, Sumos metu visi žmonės prašomi įsijungti į tradicinį lietuviškų giesmių bendrą giedojimą.

— Atostogų metu parapinis biuletenis — "Prisikėlimo parapijos žinios" bus spausdinamas nereguliariai. Dviejų ar daugiau sekmadienių aukos bus sutraukiamos kartu. Einamieji parapijos pranešimai bus skelbiami žodžiu.

— Parapijos biblioteka ligi rudens uždaryta.

— Tėv. Pranciškus Gedgaudas, OFM, pranciškonų spaustuvės vedėjas Brooklyne ir provincijos patarėjas, sekmaidenį atvyko į Torontą ir kartu su Tėvu Placidu, OFM, sekmadienio vakare išvyko į Kanados šiaurę dviem savaitėm poilsiauti.

— Ateitininkų stovyklai ir jos vadovybei su visu štabu, pradėjusiai stovyklauti liepos 9 d. N. Wasagoje, linkime geriausio poilsio, našaus darbo ir saulės!

— Lietuviškos šeimos židinį sukūrusiems torontiečiui Juozui Lukoševičiui ir Cecilijai Tvaronaitytei iš Hartford, Conn., linkime skaidraus gyvenimo ir gausios Dievo palaimos.

— Jaunučių stovykla, vadovaujama 'Aušros" ir jos globėjų, prasidės liepos 30 ir baigsis rugpiūčio 14 d. Priimami tarp 7 ir 14 metų berniukai ir mergaitės. Vietų dar yra. Su registracija prašome paskubėti.

Liepos 1 d. paradas

Šiemet pirmą sykį Dominion Day viešą minėjimą organizavo naujųjų ateivių grupė, nes kanadiečiai be šaudymo iš patrankų jokių iškilmių tą dieną nedaro. Mutual Cooperation League pirmininkas Jakubec stengėsi surengti didelį paradą, tačiau dėl ilgojo savaitgalio ir gražaus oro parade dalyvavo tik apie 200 žmonių su 25 automobiliais.

Paradui jau ruošiantis išvykti atvyko dar 4 automobiliai su lenkų vėliavomis — balta-raudona, — bet tai buvo ne lenkai, o kanadiečiai "Native Sons of Canada", atvykę parodyti savo solidarumą naujiems kanadiečiams, bet ir vėl išvyko savais keliais.

Parado priešaky ėjo tautiniais drabužiais apsirengę graikai ir albanai, o toliau slinko įvairių tautybių automobiliai su plakatais ir vėliavomis alfabeto tvarka. Viso buvo atstovaujama 12 tautybių ir paradas nusitęsė pusė mylios.

Lietuviai parade gražiai buvo atstovauti. Atidengtame A. Ropės automobilyje sėdėjo jaunos tautiniais drabužiais apsirengusios lietuvaitės, laikydamos Lietuvos ir Kanados vėliavas ir dideli plakatą "Lithuanians". Be to, lietuvių dalyvavo dar 5 automobiliai su užrašais, viena net su garsiakalbiu ir muzika.

Prie parlamento rūmų išstatytos balkone visos vėliavos, o patrankos iššovė 21 šūvį. Iš balkono kalbėjo M. Jakubec, iškėlęs naujųjų kanadiečių ištikimybę Kanadai ir kartu pasiryžimą kovoti už pavergtų tautų laisvę. Be to, kalbėjo burmistro pavaduotoja ponia Newman, prov. parlamento atstovas Stimson ir dr. Cameron. Paradas buvo baigtas Kanados himnu.

Parade nedalyvavo gausiausia grupė — ukrainiečiai, vengrai, bulgarai, armėnai, makedoniečiai. Latvių ir estų taip pat nebuvo matyti tautiniais drabužiais.

Gatvėse paradą stebėjo daug žmonių; ypatingai atkreipė dėmesį į graikus ir lietuvaites, kurių tautiniai drabužiai buvę "more picturesque". Lietuvaičių grupę suorganizavo apyl. pirm. J. R. Simanavičius, kuris ir pats parade dalyvavo. P. L.

Vandens Torontas 1959 m. sunaudojo 66.156 bilijonus galionų. Šiemet numatoma, kad sunaudos apie 70 bilijonų gal. Pernai daugiausia buvo sunaudota rugpiūčio 25 d. — net 293.700.000 galionų.

ATEITININKŲ STOVYKLA

tėvų pranciškonų vasarvietėje, N. Wasagoje, prasidėjo praėjusį šeštadienį. Į stovyklą suvažiavo apie 60 jaunuolių iš Toronto, Hamiltono, Simcoe, St. Catharines, Ročesterio ir net iš tolimojo Cincinati, Ohio. Naujų stovyklautojų dar prisidės šį šeštadienį ir sekmadienį. Pirmasis vakaras stovykloje buvo skirtas susipažinimui. Jaunimas smagiai pasišoko. Sekmadienio vakare programa vyko prie laužo, kur stovyklautojai galėjo pademonstruoti savo meninius talentus.

Šį trečiadienį, 8.30 val. vak., bus specialiai paminėta Žalgirio mūšio 550 metų sukaktis. Ta proga žodį tars istorikas dr. Adolfas Šapoka. Sekmadienį, liepos 17 d., 3 val. p.p. bus prisimintas ateitininkų auksinis jubilėjus. Kalbėtoju bus vienas iš pirmųjų at-kų Jonas Matulionis. Penktadienį, liepos 22 d., 9 val. vak. bus susikaupimas Lietuvos laisvės kovotojams atminti. Į šiuos specialius paminėjimus kviečiami lietuviai, kurie šiuo laiku atostogauja Georgian Bay. aplinkėse. Stovyklos uždarymas bus liepos 24 d. 11 val. bus laikomos specialios šv. Mišios stovyklautojų tėvams ir svečiams. 12 val. — pietūs, po jų — trumpa meninė programėlė, dovanų įteikimas konkursų laimėtojams ir . . atsiveikinimas. Į stovyklos užbaigimo iškilmes nuoširdžiai kviečiami visi lietuviai.

Stovyklos vadovybė.

Toronto skautų-čių tėvai

bei rėmėjai, kurie galėtų prisidėti prie parvežimo skautų-čių iš stovyklos ar turėtų laisvų vietų mašinoje, prašomi paskambinit Vl. Rušui OX.1-2632 ar V. Skrinskui LE. 2-2021.

Skautai užbaigia stovyklą šį šeštadienį, liepos 16 d. vakare, išvyksta iš stovyklos liepos 17 d.

Tuntininkai.

Svečiai

Prelatas Pr. Juras, atvykęs į Torontą pašventinti T. Liet. Vaikų Namų kertinio akmens, šį pirmadienį, kartu su seselėm Apolinara, viešnia iš Putnam, Conn., ir Toronto MNPr. seserų namų viršininke Margarita, aplankė "Tėviškės Žiburius" ir "Žiburių" spaustuvę. Prel. Juras yra senas "TŽ" rėmėjas ir "Žiburių" b-vės šėrininkas. Šia proga Jo Prakilnybė "Žiburių" spaudos bendrovei paaukojo knygų: Dr. A. Maceinos "Didžioji Padėjėja" 14 egz. ir kun. M. Vaitkaus atsiminimų "Mistiniame sode" 3 egz.

Kun. dr. J. Gutauskas, Delhi, Ont., šv. Kazimiero parapijos klebonas su reikalais pereitos savaitės ketvirtadienį ir penktadienį buvo atvykęs į Torontą. Apsistojęs buvo šv. Jono Kr. parapijos klebonijoje.

Svečiai. Liepos 5 d. redakciją aplankė pp. Penikai ir pp. Gudai iš Čikagos, darą atostoginę kelionę.

Ukrainos laisvės kovų muzėjų ruošiamasi įkurti Toronte. Pagrindą jam sudarys gen. M. Sadovskio rinkiniai iš 1917 - 1921 m. laisvės kovų. Jų, tiesa, per karą didžioji dalis yra žuvę arba bent jų likimas nebežinomas organizatoriui. Betgi rinkinys esąs dar ne visai mažas. Dabar jis yra žinioje Ukrainos Karų Istorijos Instituto, įkurto to paties generolo Sodovskio dar 1924 m. Muzėjui įkurti privataus asmens iniciatyva paskelbtas piniginis vajus.

Kraujo tranfuzijom Toronto 22 ligoninės per mėnesį sunaudoja 1.750 pintų kraujo, kai anksčiau užtekdavo 1.500 pintų. Ypatingai daug kraujo sunaudojama prie širdies operacijų, net 16-24 pintai, o tokių operacijų kas savaitę vidutiniškai padaromos 6.

Kaip žinoma, ligonims kraują veltui parūpina Raudonasis Kryžius, surinkdamas jį iš savanorių aukotojų. Pastaruoju metu jaučiamas kraujo trūkumas. Dėl to Raudonasis Kryžius prašo visus sveikus asmenis, tarp 18 ir 65 metų, paaukoti kraujo arba pasidaryti nuolatiniais jo aukotojais.

Toronto universitetas sekantiems — 1960-61 — mokslo metams mokestį už mokslą pakėlė 10%. Tiek pat buvo pakelta jau pereitais mokslo metais. Nauji mokesčiai atskiruose fakultetuose bus: humanitariniame $410, inžinerijos $600, medicinos $650, o vad. School of Graduate Studies — $375. Universitetas aiškinasi, kad pakėlimas esąs daromas dėl to, kad padidėję visos išlaidos, o iš studentų reikią surinkti maždaug 22% visų išlaidų.

PADĖKA

Širdingai dėkojame šv. Jono Kr. parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui ir Prisikėlimo parapijos klebonui Tėvui Placidui leidusiems rinkti aukas šalpai prie bažnyčių ir mieliems aukotojams suaukojusiems prie Prisikėlimo bažnyčios $36,40, ir prie prie šv. Jono Kr. bažnyčios $22,30, p. O. Kalinauskienei už $5 auką bei Toronto Medžiotojų ir Žuklaustojų Klubui už $50 auką. Visiems nuoširdžiausias ačiū.

"Dainos" Grupė.

TORONTO LIET. VAIKŲ NAMŲ KERTINIS AKMUO PAŠVENTINTAS

TL Vaikų Namai, statomi M.N.P. seserų, kurių žemės prakasimo iškilmės įvyko prieš du mėnesius, jau pašokėję nuo žemės ir pereitą sekmadienį iškilmingai buvo pašventintas jų kertinis akmuo, padovanotas Hamiltono "Artistic Stone Co." (pp. Kaženėkų).

Šventinimo iškilmėms buvo atvykęs didysis visų gerųjų lietuviškų darbų rėmėjas bei kultūrininkas prel. Pr. Juras, kuris Amerikoje yra M.N.Pr. seserų rėmėjų pirmininkas. Jis Prisikėlimo parapijos bažnyčioje per Sumą pasakė gražų pamokslą apie vienuolijų vaidmenį ir reikšmę Lietuvos gyvenime bei išeivijoje, kviesdamas taip pat rūpintis pašaukimais ir iškeldamas didelį seserų darbą čia Toronte imantis jaunosios kartos auklėjimo.

Per kertinio akmens šventinimo iškilmes, į kurias susirinko apie 300 torontiečių bei svečių ir kurioms vadovavo J. Matulionis, Jo Prakilnybė prel. Pr. Juras, pašventinęs akmenį, vėl pasakė gražų pamokslą išplėsdamas pirmojo mintis, jas dar labiau pritaikydamas įvykiui. Po jo dar kalbėjo šv. Jono Kr. parapijos klebonas kun. P. Ažubalis, seselių rėmėjų pirmininkė M. Tamulaitienė, "Moters" redaktorė Izabelė Matusevičiūtė ir seserų kongregacijos viršininkė Motina Aloyza, į iškilmes atvykusi iš Putnam, Conn., kartu su seserim Apolinara, prieš keletą metų buvusia Toronto arkivyskupijos vaikų namų viršininke.

Po iškilmių dalyviai buvo pavaišinti šaltais gėrimais bei pyragaičiais, o vėliau dabartinėse seserų patalpose — vaikų daržely buvo priešpiečiai, kuriuose dalyvavo prel. Juras, abiejų Toronto parapijų klebonai, svečias iš Brooklyno T. Petras Baniūnas, OFM, kun. dr. Pr. Gaida, T. Modestas Stepaitis, OFM, Motina Aloyza su seserim Apolinara, vietinės seserys, artimieji seserų rėmėjai bei rėmėjos ir dar keletas kitų kviestų svečių.

Liet. Vaikų Namų statyba, vykdoma J. Matulaičio, sparčiai žengia pirmyn ir, atrodo, kad užsimojimas rudenį seserims pradėti darbą jau juose bus įvykdytas. Torontas turės naują ir labai reikšmingą lietuvišką kultūrinį židinį. Ir ne vien vaikų darželį. Seserims naujuose namuose taip pat bus daug vietos paskirti ir paaugesnio jaunimo katalikiškam bei lietuviškam auklėjimui. Jeigu Torontui pasisektų dar įvykdyti svajonę įkurti reguliariai veikiančią mokyklą lietuvių vaikams, jis turėtų didelio pagrindo pasidaryti viso šio kontinento lietuvišku kultūriniu centru. Palinkėkim, kad ir šitie planai virstų realybe.

Gr.

Archit. dr. A. Kulpavičius su ponia šiuo metu yra išvykę į studijinę kelionę po Europą. Balandžio pabaigoje jie atvyko į Vasario 16 gimnaziją, kai buvo rūpinamasi susenusių barakų vietoje pradėti statyti naujus pastatus. Dr. Kulpavičius atidėjęs savo kelionę į Ispaniją, apsigyveno pas T. Bernatoni Dieburge ir talkinamas savo žmonos menininkės, paruošė naujojo pastato projektus, nepaimdamas jokio honoraro.

Springhurst vasarvietėje

naujai atidarytoje Eleonoros Kulienės maisto produktų krautuvėje "Lindale Grocery", prie lietuvių bažnyčios, vasarotojai gali nusipirkti įvairaus maisto. Taip pat ten gali gauti ir "Tėviškės Žiburius".

Padėka

Dr. G. Pennal, mane operavusiam, o ypatingai Dr. A. Užupienei už gydymą ir rūpestingą priežiūrą reiškiu didžiausią padėką.

Didž. Gerb. Kleb. Ažubaliui, ir T. Placidui, OFM, Kun. Pacevičiui ir T. Pauliui, OFM, Seselėms Margaritai ir Loretai mane prisiminusiems-lankiusiems ir dvasioje stiprinusiems, nuoširdus ačiū.

Prisikėlimo Parapijos Chorui ir jo Vadovui p. Verikaičiui, Prisikėlimo Parapijos Liet. Kat. Moterų D-jos Skyriui, Skautų-čių Židiniui, Talkos Komiteto bei Moterų Būreliui, Varpo Chorui ir jo dirigentui p. Gailevičiui mano gili padėka.

Esu Jums Visiems be galo dėkinga už lankymą tiek ligoninėje, tiek namuose, Pp. Abromaičiams, Aukštaičiui, Barcevičienei, Barnes, Čeponkams, Dapkui, Dicevičienei, Daugvainienei, Gailiūnaitei, Gvazdaitienei, Germanavičiui, Jurkevičienei, Krūminienei, Karkams, Kerševičienei, Kviecinskams, Kiršoniams, Lambertams, Laurinavičienei, Lechavičiūtei, Matulioniams, F. Mockui, Dr. Norvaišienei, V. Pliopliams, A. Pliopliams, Preikšaičiams, Reginams, Rimkevičienei, Ožolienei, Sakalauskams, Stančikams,Ščepanavičiams, Šenkuvienei, Šarūnui, J. B. Vaidotams, St. Valadkienei, Vilimienei, Verutei St. Žemaitienei ir visiems tiems, kurių pavardes būsiu praleidusi. Dar kartą nuoširdžiai dėkoju visiems už atsiųstas nepaprastai gražias gėles ir dovanas, už parodytą nuoširdumą bei užuojautą mano sunkioje ligoje.

Lieku Jums visa dėkinga

Felicija Skrinskienė.

Gediminas Janušonis išteisintas

(Atkelta iš 1 pusl.)

Otavos, nei Niagaros burmistrams, nei kitiems asmenims, kurie drauge su rusu buvo, bet grynai tik jam vienam, kaip tironijos atstovui.

Buvo iškviesti ir liudininkai: trys vietos policijos atstovai, buvę incidento vietoje, trys kanadiečiai, kurie gerai pažįsta jaunąjį Janušonį ir visą jo giminę ir du lietuviai — parap. kunigas Tėvas B. Mikalauskas, OFM, iš St. Catharines ir Pabaltiečių Federacijos Kanadoje pirm. J. R. Simanavičius. Adv. Maloney, gerai pažindamas iš už geležinės uždangos atvykusių žmonių psichologiją, puikiai išdėstė teismui psichologines įvykio aplinkybes ir patį jauno žmogaus padarytą žygį, pilnai sutikdamas su jaunuolio teigimu, kad jis tai darė vien kanadiečių labui. Advokatas vaizdžiai nupasakojo trejetą panašių atsitikimų—incidentų iš Kanados gyvenimo. Šis įvykis esąs modernių laikų, kuriam panašių mažai tėra, vertas didelio dėmesio. Savo teigimą, kad jaunuolis negali būti kaltinamas ir baudžiamas advokatas parėmė senu anglų teisės principu, kad "mūsų teisė neužsiima menkais dalykais". Moderniško gyvenimo aplinkybės šį principą leidžia pritaikyti ir šiam atvejui.

Didelį susidomėjimą išaukusi byla tęsėsi veik pusantros valandos. Teismo salėje buvo nemažai snaudos atstovų iš Kanados ir JA V-bių. Nors griežtas prokuroras pradžioje bandė įrodyti "didelio svečio įžeidimą", triuškiną adv. Maloney argumentai susilaukė puikių rezultatų: teisėjas Gediminą Janušonį paskelbė nepakaltinamu dėl jam iškeltų kaltinimų. Tik pasakė jam pamokymo kalbą, kad ir ateiviai šiame demokratiškame krašte turi laikytis krašto įstatymų, atsižadėti iš tėvynės atsineštos kam nors pagiežos ir gyventi bei jaustis taip, kaip gyvena visi šio krašto gyventojai.

Pasibaigus teismui, visi sveikino jaunąjį drąsuolį ir reiškė nuoširdžią padėką ir simpatijas adv. Maloney, kuris ne dėl pinigo, o vien jausdamas simpatijas pavergtoms tautoms, veltui ėmėsi bylos, ją privesdamas prie visiško laimėjimo — išteisinimo mūsų nuotiečio ir netiesioginio pasmerkimo Lietuvos okupanto imperialistinės sovietijos.

Po teismo didžiajame Niagaros Brock viešbutyje įvyko spaudos koferencija, kurioje Niagaros Buffalo ir Toronto spaudos atstovams įvykis bei aplinkybės buvo dar smulkiau nušviestos. Apie sprendimą buvo tuojau pat pranešta radijams ir televizijai. Ir tą pat dieną visa tai buvo paskelbta pasauliui. Ypač plačiai, iškeldamas prokuroro ir gynybos argumentus, bylą aprašė Niagara Falls laikraštis "Evening Review".

G. JANUŠONIO BYLAI PAREMTI FONDAS,

bylai laimingai pasibaigus, dar nelikviduojamas. Advokatui A. Maloney atsiakius paimti betkokį honorarą ir sutikus paimti tik faktinas nuvažiavimo į Niagara Falls, Ont., bei nakvynės išlaidas, bylos išlaidos nėra didelės. Jas padengus dar bus likutis ir iš to, kas jau suaukota. Betgi, lietuviškomis akimis žiūrint, jaunuolis yra vertas ir mūsų visuomenės dovanos. Dėlto visuomenė yra kviečiama suaukoti dar bent tiek, kad iš to fondo būtų galima apmokėti mokestį už mokslą Toronto universitete, kur jis nuo rudens pradės inžinerijos studijas.

WINNIPEG, Man.

LIEPOS 17 D., SEKMADIENĮ, KLB Winnipego apyl. valdyba prie Winnipego ežero — Oak Point vasarvietėje ruošia pirmą šio sezono gegužinę. Si vietovė jau visiems winnipegiečiams yra gerai žinoma, todėl smulkesnių nurodymų nebetenka duoti.

Tad visi sekmadienį, po pamaldų, 2 val. renkasi prie p. Demereckų krautuvės — 170 Isabel St., iš kur organizuotai išvyksime. Kurie žino kelią, gali vykti pavieniai. Valdyba.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403

TORONTO

PASIRUOŠKIM LIETUVIŲ DIENAI

Besibaigiant atostogų sezonui Torontas rengiasi dideliems įvykiams — Lietuvių Dienai. Neprasta Lietuvių Diena šiais metais bus tuo, kad ji sutampa su Žalgirio mūšio ir Lietuvos okupacijos minėjimais.

Patalpos ir programa irgi pralenks iki šiol buvusias.

Prašome sekti spaudą ir tiek organizacijos, tiek pavieniai rezervuoti Darbo dienos savaitgalį, rugsėjo 3-4 d.d. Lietuvių Dienai Toronte. Apyl. valdyba.

VII Lietuvių Dienų, kurios įvyks Toronte Darbo dienos savaitgalį, pagrindiniu kalbėtoju pakviestas Lietuvos atstovybės Vašingtone patarėjas dr. Stasys A. Bačkis, iki birželio 15 d. atstovavęs Lietuvą Paryžiuje. Jo sutikimas jau gautas.

Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje

birželio 21 d. išsiuntė Tautos Fondo V-bai į Niujorką $2.500 aukų, surinktų per pirmą pusmetį 1960 m. iš Kanados lietuvių.

Ta proga TF Atst. Kanadoje nuoširdžiai dėkoja visiems Kanados lietuviams už aukas pavergtos tėvynės reikalams.

TF Atst. Kanadoje.

K. Liet. Kat. Moterų D-jos Delhi skyrius paaukojo Vasario 16 gimnazijai $10. Pinigus atvežė ir įteikė Toronto apyl. valdybai Delhi klebonas kun. dr. J. Gutauskas.

Rašyt. St. Tamulaitis

šiomis dienomis iš Čikagos atvyksta į Torontą ir ilgesnį laiką išbus Wasagoje, pas savo brolį Vytautą, kuris ten turi puikų vasarnamį. V. A.

Albina Mašalaitienė atvyko iš Anglijos apsigyventi Kanadoje ir apsistojo pas gimines Toronte.

Krautuvės darbui REIKALINGA VYRESNIO AMŽIAUS MERGAITĖ AR MOTERIS. Patyrimas nereikalingas. Geras darbas. Skambinti CH. 1-7383.

Išnuomojamas vasarnamis Springhurst vasarvietėje prie lietuvių bažnyčios — Jundale Ave. Skambinti LE. 1-5982.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II augšte be baldų, ir kambarys su baldais. 29 Euclid Ave, prie Queen St. Skambinti tel. EM. 8-7535 po 6 val. v.

Išnuomojamas namas 5 kambarių ir virtuvės su baldais, geram rajone. Tel. RO. 6-7151.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė I augšte, be baldų. Virtuvėje yra elektrinė plyta ir šaldytuvas. 47 Delaware Ave. Tel. LE. 6-1835.

Išnuomojamas kambarys su maistus ar be maisto. 119 Bellwoods Ave. Telef. EM. 6-3461.

Įrengiu dekoratyvinius apšvietimus namuose ir taisau įvairius elektros įrengimus Springhurst vasarvietėje. Teirautis pp. Kulių Lindale Grocery parduotuvėje. P. Rickus.

Labai pigiai parduodama nauja sofa ir du foteliai. Tel. WA. 2-7981, namų — AM. 1-0537.

Pigiai parduodama geros kokybės dažai,sienoms popieris ir grindims plytelės. Tel. RO. 2-4931.

KUR PRALEISTI ATOSTOGAS? Ant Gražiojo Georgian Bay kranto išnuomojama vila, dvigubos pavienės kabinos ir kambariai. Kabinos pritaikytos betkokiam orui ir aprūpintos geriausiu arteziniu šulinio vandeniu.

4th Ave., Oakview Beach, "Nida Lodge". Toronte telef. RO. 9-6198. Skambinti po 5 val. vak. Savininkai P. ir B. Dambrauskai.

MONTREAL, Que.

T. St. Kulbis, SJ, yra išvykęs į lietuvių skautų stovyklą prie Tilsonburg, Ont. Pakeliui jis buvo sustojęs Toronte šv. Jono Kr. parapijos klebonijoje.

Liet. pamaldos Rosemount ir apylinkėse gyvenantiems lietuviams pradėtos birželio 26 d. šv. Filomenos apatinėj bažnyčioj — Mason St. ir 6th Ave kampas. Vasaros metu pamaldos ten vyks kas sekmadienį 10 val., išskyrus liepos 24 ir 31 d.d. Išpažinčių klausoma 9.30 - 10 val. rytą.

AV parapijoje skelbiami užsakai: Juozo Lukoševičiaus su Rūta Ališžaityte ir Vytauto Skrebutėno iš St. Catharines su Izabele Mececkaite, AV parapijos.

AV parapijos raštinė liepos ir rugpiūčio mėnesiais veiks: rytais 9-12 val., vakarais 7-9 val.

AV parapijos choras jau pradėjo atostogas, kurios baisis rugpiūčio mėn.

Alfonsas ir Eleonora Gudai pakrikštijo dvynukes dukras — Elzbietą Daną ir Oną Genę. Kūmais buvo Jurgis Gudas su žmona ir Bruno Jazokas su žmona.

Montrealio "Lito" balansas 1960 liepos 1 d.

Aktyvas:

Išduota paskolos	$296.213,77
Kasa (sta banke)	34.573,09
Indėlis Centr. Kasoje	31.116,77
Indėlis Lygoje	54,00
Inventorius	358,90
Įvairūs asmenys	608,73
Viso	$362.925,26

Pasyvas:

Indėlinikams	$350.395,84
Garantijų fondui	3.500,00
Nepaskirstytam pelnui	1.201,43
Šių metų pelnui	7.827,99
Viso	$362.925,26

Narių 517, skolininkų 137.

"Lito" vedėjas D. Jurkus

Dr. Jonas Šemoga, 25 metų profesinės praktikos sukaktiės proga, sulaukė daug nuoširdžių sveikinimų ir linkėjimų gražiausios sėkmės profesiniame darbe, lengvinant žmogui jojo sunkią ir skaudžią gyvenimo naštą.

Otava. — Iš D. Britanijos automobilių importas vis auga. 1958 m. buvo įvežta 47.489, o 1959 m. jau 72.997.

WELLAND, Ont.

TAUTOS FONDUI AUKOJO: po $5 — J. Pončuolis, A. Stankevičius, O. ir J. Staškevičiai, J. Radvilas, J. Sinkus, B. Suomenas, K. Stankevičius, Br. Andrušis, Joninių rengėjai Wellande; po $2 — A. Čepukas, B. Simonaitis, J. Bieliūnas, A. Ramanauskas, M. Kuzovas, V. Zinaitis ir J. Kutka; po $1 — P. Adomynas, K. Čepaitis, B. Čepaitis, M. Urpšys, kun. B. Mikalauskas, P. Sidlauskas, W. Kavolius ir K. Žukauskas. Tautos Fondo Atst. Kanadoje nuoširdžiai dėkoja Wellando lietuviams už aukas pavergtos tėvynės vadavimo rekalams.

TF Atstovas Kanadoje.

TAUPYK, SKOLINKIS savo kredito kooperatyve "LITAS"

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.

"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.

Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

WASAGA BEACH, netoli vaikų stovyklos ir tilto

Nauja lietuviška vasarvietė "Ramona"

Vasarnamiai 5 žmonėms — 35 dol. į sav.
Kabinos 2-3 žmonėms — 25 dol. į sav.

(Visi namukai su virimo priemonėmis ir indais). Galima nuomoti ir dienomis. Rezervuoti skambinant Toronte RO. 9-0847 nuo pirmadienio iki ketvirtadienio, geriausiai vakarais nuo 9 iki 11 val.

Sav. E. SPUDAS.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys

1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.

TELEFONAI: LE. 6-2738, LE. 6-2664. Vakarais — HU. 9-1543

HIGH PARK - BLOOR

$20.000 pilna kaina, atskiras, moderniškas mūro namas, 9 kambariai, 2 vonios, naujas vandeniu alyva šildymas. 2 mūriniai garažai. Greitas užėmimas. Įmokėti apie $10.000 arba augštesnė kaina su mažesniu įmokėjimu.

RONCESVALLES - DUNDAS

$14.500 pilna kaina, atskiras plytų namas, 6 nepereinami kambariai, 2 virtuvės, 2 vonios, garažas, alyvos apšildymas, mažas įmokėjimas, lengvos išsimokėjimo sąlygos.

RONCESVALLES - GEOFREY

$4.000 įmokėti, 7 kambariai per du augštus, vandeniu alyva šildomas, geras morgičius. Kaina $19.500.

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.